

Briselē, 2022. gada 31. oktobrī
(OR. en)

14223/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0345(COD)

ENV 1088
SAN 580
COMPET 848
CONSOM 274
AGRI 596
CODEC 1634

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 27. oktobris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 541 final
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (pārstrādāta redakcija)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 541 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 541 *final*

Briselē, 26.10.2022.
COM(2022) 541 final

2022/0345 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA
par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2022) 541 final} - {SWD(2022) 541 final} - {SWD(2022) 544 final}

SATURA RĀDĪTĀJS

PASKAIDROJUMA RAKSTS.....	2
1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS.....	2
2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE.....	5
3. <i>EX POST</i> IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI.....	6
4. IETEKME UZ BUDŽETU	12
5. CITI ELEMENTI.....	12

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Direktīva par komunālo notekūdeņu attīrīšanu¹ (KNA direktīva) tika pieņemta 1991. gadā. Šīs direktīvas mērķis ir aizsargāt vidi no kaitīgās ietekmes, ko rada komunālo notekūdeņu un īpašu rūpniecisko notekūdeņu novadīšana. Dalībvalstīm (DV) ir jānodrošina, ka notekūdeņi no visām aglomerācijām, kurās ir vairāk nekā 2000 iedzīvotāju, tiek savākti un attīrīti saskaņā ar ES minimālajiem standartiem. Dalībvalstīm saskaņā ar šajā direktīvā iekļautajiem kritērijiem ir arī jānosaka jutīgās zonas, attiecībā uz kurām piemēro stingrākus standartus un termiņus. Turklāt dalībvalstis reizi divos gados ziņo par šās direktīvas īstenošanu. Šo informāciju Komisija publicē divgadu ziņojumos.

2019. gadā tika pabeigts padziļināts novērtējums Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*)² ietvaros (“*REFIT* izvērtējums”) par šo direktīvu, un tajā tika apstiprināts, ka šīs direktīvas īstenošanas rezultātā ir ievērojami samazinājušās piesārņotāju emisijas. Visā ES centralizētās sistēmās tiek attīrīti notekūdeņi no aptuveni 22 000 pilsētu, kuru radītais piesārņojums ir aptuveni 520 miljoni cilvēkekvivalentu (c. e.)³. Ietekme uz ES ezeru, upju un jūru kvalitāti ir redzama un jūtama.

Viens no galvenajiem šīs direktīvas efektivitātes iemesliem ir tās prasību vienkāršība, kas ļauj panākt vienkāršu izpildi. Pašlaik 98 % ES notekūdeņu tiek pienācīgi savākti un 92 % — pienācīgi attīrīti, lai gan dažām dalībvalstīm joprojām ir grūtības panākt pilnīgu atbilstību. Eiropas fondi sniedz būtisku atbalstu, palīdzot dalībvalstīm sasniegt vajadzīgos ieguldījumus. Vidēji katru gadu ieguldījumiem ūdensapgādē un sanitārijā ES tiek atvēlēti 2 miljardi EUR. *REFIT* izvērtējumā norādīts, ka šī pieeja, kurā apvienota izpildes panākšana un finansiālais atbalsts, ir atmaksājusies un ir palīdzējusi pakāpeniski nodrošināt arvien **augstāku atbilstības līmeni** minētajai direktīvai.

Notekūdeņu operatori galvenokārt (60 %) ir valsts uzņēmumi, kas pieder kompetentajām valsts iestādēm. Tie var būt arī privāti uzņēmumi, kas darbojas kompetentās valsts iestādes uzdevumā, vai jaukta tipa uzņēmumi. Tie ir daļa no ierobežotā tirgus, jo iedzīvotāji un uzņēmumi, kuriem ir pieslēgums publiskajam tīklam, nevar izvēlēties savus notekūdeņu operatorus. Gan *REFIT* izvērtējums, gan apspriešanās process apstiprināja, ka šī nozare galvenokārt reaģē uz tiesiskajām prasībām.

Izvērtējumā tika identificētas trīs galvenās atlikušo problēmu grupas, kas kalpoja par pamatu problēmu definēšanai ietekmes novērtējuma kontekstā.

1. Atlikušais piesārņojums no urbānajiem avotiem. Direktīvā galvenā uzmanība ir pievērsta sadzīves avotu radītajam piesārņojumam, kas tiek savākts un attīrīts centralizētos kompleksos. Mazāka uzmanība ir pievērsta citiem urbānajiem piesārņojuma avotiem, kas

¹ OV L 135, 30.5.1991.

² Komisijas dienestu darba dokuments SWD(2019) 700, *Evaluation of the Council Directive 91/271/EEC of 21 May 1991, concerning urban waste-water treatment.*

³ Piesārņojuma mērīšanas standarta mērvienība ir “cilvēkekvivalents” (c. e.). Tā raksturo vidējo piesārņojumu, ko rada viens cilvēks dienā. Papildus ES iedzīvotāju radītajiem notekūdeņiem centralizētie attīrīšanas kompleksi attīra arī notekūdeņus no MVU, kas pieslēgti publiskajiem kanalizācijas tīkliem.

tagad kļūst dominējoši (mazākas pilsētas, kuru c. e. ir līdz 2000, decentralizēti kompleksi, lietusūdeņu radītais piesārņojums). Dažu piesārņotāju attīrīšanas robežvērtības tagad ir novecojušas, salīdzinot ar tehnikas attīstību kopš 1991. gada, un ir parādījušies jauni piesārņotāji, piemēram, mikroplastmasa vai mikropiesārņotāji, kas var būt kaitīgi videi vai sabiedrības veselībai jau ļoti zemā koncentrācijā.

2. Direktīvas saskaņošana ar Eiropas zaļo kursu⁴. Kopš minētās direktīvas pieņemšanas ir radušās jaunas sabiedrības problēmas, kas jārisina. Eiropas zaļajā kursā ir noteikti vērienīgi politikas mērķi, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām, veicinātu ES ekonomikas apritīgumu un mazinātu vides degradāciju. Notekūdeņu nozarē ir vajadzīgi papildu centieni, lai: samazinātu tās siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas (34,45 miljoni tonnu CO₂e/gadā — aptuveni 0,86 % no kopējām ES emisijām) un enerģijas patēriņu (aptuveni 0,8 % no kopējā enerģijas patēriņa ES) un padarītu to apritīgāku, uzlabojot dūņu apsaimniekošanu (jo īpaši labāk reģenerējot slāpekli un fosforu un, iespējams, vērtīgas organiskās vielas) un palielinot attīrītā ūdens drošu atkalizmantošanu.

3. Nepietiekams un nevienmērīgs pārvaldības līmenis. *REFIT* izvērtējums un ESAO pētījumi liecina, ka notekūdeņu operatoru snieguma un caurredzamības līmenis ir ļoti atšķirīgs. Arī Revīzijas palātas ziņojumā⁵ ir uzsvērts, ka netiek pietiekami piemērots princips “piesārņotājs maksā”. Monitoringa un ziņošanas metodes varētu īpaši uzlabot, turpinot digitalizāciju. Visbeidzot, nesēnā Covid-19 krīze parādīja, ka notekūdeņi ir ļoti ātrs un uzticams sabiedrības veselībai noderīgas informācijas avots, ja kompetentās iestādes gan veselības jomā, gan notekūdeņu apsaimniekošanas jomā ir labi koordinētas.

Direktīvas pārskatīšana ir viens no rezultātiem, ko nodrošina Nulles piesārņojuma rīcības plāna īstenošana. Tās galvenais mērķis ir izmakslietderīgi risināt iepriekš minētās problēmas, vienlaikus saglabājot direktīvu pēc iespējas vienkāršāku, lai nodrošinātu tās prasību pienācīgu īstenošanu un izpildes panākšanu.

• **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Paredzams, ka, pārskatot KNA direktīvu, vēl vairāk samazināsies piesārņojuma izplūdes no pilsētu avotiem. Šajā ziņā tā ir tieši saistīta ar piesārņotāju sarakstu pārskatīšanu saskaņā ar Vides kvalitātes standartu direktīvu⁶ un Gruntsūdeņu direktīvu⁷ — divām Ūdens pamatdirektīvas⁸ (ŪPD) “meitas” direktīvām, kas reglamentē pieļaujamo piesārņotāju līmeni virszemes un pazemes ūdenstilpēs. KNA direktīvas pārskatīšanai būs pozitīva ietekme uz gaidāmo Jūras stratēģijas pamatdirektīvas⁹ (JSPD) izskatīšanu un Peldūdeņu direktīvas¹⁰ (PŪD) izskatīšanu. Tā ir saistīta arī ar Rūpniecisko emisiju direktīvas¹¹ (RED) pārskatīšanu un ar to saistīto *E-PRTR* regulas¹² izskatīšanu, jo daļa rūpniecisko emisiju tiek savāktas publiskajos kanalizācijas tīklos. Papildu pasākumi, kas iekļauti KNA direktīvas pārskatīšanā, lai vēl vairāk samazinātu mikropiesārņotāju daudzumu, jo īpaši no zāļu un personīgās

⁴ COM(2019) 640 final.

⁵ Īpašais ziņojums 12/2021: “Princips “piesārņotājs maksā” ES vides politikas jomās un darbībās nav piemērots konsekvēnti”.

⁶ OV L 348, 24.12.2008.

⁷ OV L 372, 27.12.2006.

⁸ OV L 327, 22.12.2000.

⁹ OV L 164, 25.6.2008.

¹⁰ OV L 64, 4.3.2006.

¹¹ OV L 334, 17.12.2010.

¹² OV L 33, 4.2.2006.

higiēnas līdzekļu lietošanas, veicinās Ilgtspēju sekmējošas ķīmikāliju stratēģijas un Eiropas Zāļu stratēģijas¹³ pareizu īstenošanu.

Aprites ekonomikas rīcības plānā¹⁴ ir skaidri norādīts, ka ir nepieciešama labāka komunālo notekūdeņu nozares integrācija aprites ekonomikā. Tas īpaši attiecas uz Direktīvu par notekūdeņu dūņām¹⁵, ar ko regulē notekūdeņu dūņu izmantošanu lauksaimniecībā un kas ietekmē priekšlikumu par augsnes veselību, kas paziņots ES Augsnes stratēģijā 2030. gadam.

Pastāv tieša saikne ar Biodaudzveidības stratēģiju, jo ūdens piesārņojuma samazināšana tieši labvēlīgi ietekmē ekosistēmas. Pasākumi pilsētu zaļināšanai, piemēram, tādi, kas izriet no Dabas atjaunošanas tiesību akta¹⁶, var ne tikai radīt labu dzīves vidi apmeteksnētājiem, putniem un citām sugām, bet arī tieši palīdzēt kontrolēt lietussūdeņu piesārņojumu un ar tiem saistīto piesārņojumu, vienlaikus uzlabojot vispārējo dzīves kvalitāti. Labāka ūdens kvalitātes un daudzuma pārvaldība pilsētu teritorijās veicinās arī pielāgošanos klimata pārmaiņām.

• **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Jaunā ģeopolitiskā realitāte liek Savienībai krasī paātrināt pāreju uz tīru enerģiju, lai izbeigtu atkarību no neuzticamiem piegādātājiem un cenas ziņā svārstīgiem fosilajiem kurināmajiem. Saskaņā ar mērķiem, kuri izklāstīti plānā *REPowerEU*¹⁷ un 2022. gada tiesību akta priekšlikumā COM(2022) 222, ar ko groza Atjaunojamo energoresursu direktīvu, kurā notekūdeņu attīrīšanas kompleksi jau ir identificēti kā “ražošanai izdevīgas teritorijas”, paredzams, ka šīs direktīvas pārskatīšana tieši veicinās šo mērķu sasniegšanu, nosakot skaidru un izmērāmu mērķi līdz 2040. gadam panākt energoneitralitāti notekūdeņu attīrīšanas nozarē. Visattīstītāko dalībvalstu pieredze liecina, ka to var panākt, apvienojot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus saskaņā ar principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” un atjaunīgās enerģijas ražošanu, jo īpaši biogāzes ražošanu no dūņām, kas var aizstāt dabasgāzes importu.

Šis mērķis pilnībā atbilst ES klimatneitralitātes mērķim, kas ietverts Eiropas Klimata aktā¹⁸, kā arī Kopīgo centienu regulai¹⁹, kurā noteikts, ka dalībvalstīm ir jāsamazina savas SEG emisijas no ETS neaptvertajiem sektoriem atbilstoši valsts mērķiem. Tas atbilst arī nesenajam Energoefektivitātes direktīvas²⁰ (EED) pārstrādātās redakcijas priekšlikumam, kurā iekļauts ikgadējs samazinājuma mērķrādītājs 1,7 % apmērā no visu publisko struktūru enerģijas patēriņa, 2021. gada priekšlikumam pārskatīt Atjaunojamo energoresursu direktīvu²¹ (*REDII*) un plānam *REPowerEU*, kurā iekļauts paaugstināts mērķis līdz 2030. gadam panākt, lai atjaunīgās enerģijas īpatsvars būtu 45 %. Šī iniciatīva varētu arī sekmēt plāna *REPowerEU* mērķi palielināt biometāna ražošanu ES līdz 35 miljardiem kubikmetru 2030. gadā un [Komisijas](#) 2021. gada [priekšlikumu COM/2021/805 regulai par metāna emisiju samazināšanu](#).

Šīs direktīvas pārskatīšana ir arī pilnībā saskaņota ar Konferences par Eiropas nākotni galīgajiem priekšlikumiem, jo īpaši priekšlikumiem par piesārņojuma novēršanu, konkrētāk, ar 2.7. priekšlikumu “aizsargāt ūdens avotus un izskaust upju un okeānu piesārņojumu, citstarp pētot un izskaužot mikroplastmasas piesārņojumu”.

¹³ COM(2020) 761 final.

¹⁴ COM(2020) 98 final.

¹⁵ OV L 181, 4.7.1986.

¹⁶ COM(2022) 304 final.

¹⁷ COM(2022) 108 final.

¹⁸ OV L 243, 9.7.2021.

¹⁹ OV L 156, 19.6.2018.

²⁰ OV L 315, 14.11.2012.

²¹ COM(2021) 557 final.

Visbeidzot, šis priekšlikums sniegs tiešu ieguldījumu Eiropas sociālo tiesību pilāra²² 20. principa īstenošanā. ES ir arī apņēmusies īstenot Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un tās ilgtspējīgas attīstības mērķus, no kuriem 6. ilgtspējīgas attīstības mērķis ir par pienācīgu un taisnīgu sanitārijas un higiēnas pieejamību visiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Pašreizējā KNA direktīva ir balstīta uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 2. punktu²³, kurā paredzēts, ka *Savienības politika attiecībā uz vidi tiecas panākt augsta līmeņa aizsardzību, ievērojot dažādu Savienības reģionu stāvokļa atšķirības. Tā pamatojas uz piesardzības un preventīvās darbības principu, uz principu, ka videi nodarīts kaitējums jālabo, pirmām kārtām novēršot tā cēloni, un uz principu, ka maksā piesārņotājs.* Tāpēc darbības notekūdeņu apsaimniekošanas jomā ir jāveic saskaņā ar šiem galvenajiem noteikumiem, ņemot vērā kopīgo kompetenci ar dalībvalstīm. Tas nozīmē, ka ES var pieņemt tiesību aktus tikai tad, ja pienācīgi tiek ņemti vērā nepieciešamības, subsidiaritātes un samērīguma principi.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

ES rīcība joprojām ir būtiska, lai nodrošinātu, ka visi ES iedzīvotāji var gūt labumu no uzlabotas upju, ezeru, gruntsūdeņu un jūru ūdens kvalitātes. Tā kā 60 % ES ūdenstilpju ir pārrobežu ūdenstilpes, ir jānodrošina vienāds aizsardzības līmenis visur un vienā ritmā, lai izvairītos no riska, ka dažu dalībvalstu centienus apdraud tas, ka citas dalībvalstis nav panākušas progresu. *REFIT* izvērtējums liecina, ka lielākajā daļā dalībvalstu direktīva bija vienīgais dzinējspēks ieguldījumiem vajadzīgajā infrastruktūrā.

REFIT izvērtējums arī apstiprināja, ka ES rīcībai ir potenciāls vēl vairāk nodrošināt **vienādu vides un cilvēku veselības aizsardzības līmeni** visās dalībvalstīs. Pēdējos 30 gados, kopš tiek īstenota KNA direktīva, ir saglabāta vai vairākos gadījumos uzlabota peldvietu ūdens kvalitāte (tātad arī tūrisma un rekreācijas jomā), dzeramā ūdens ieguvei izmantotā neapstrādātā ūdens kvalitāte, kā arī ūdensobjektu kvalitāte kopumā. Nesenā Covid-19 pandēmija parādīja dalībvalstu savstarpējo atkarību vīrusu cirkulācijas ziņā. Rezultatīvas, ātras un saskaņotas patogēno faktoru izsekošanas nodrošināšana notekūdeņos var dot labumu visai ES. Bez ES saskaņotas un integrētas rīcības iespējas izsekot jaunus vīrusu tipus un pētīt citus būtiskus **veselībai relevantus parametrus** notekūdeņos būtu pieejamas tikai dažās, iespējams, visattīstītākajās dalībvalstīs.

Uzlabota **sanitārijas pieejamība** būtu jānodrošina visiem ES iedzīvotājiem. Visiem būtu jānodrošina arī vienlīdzīga **piekļuve galvenajai informācijai** (par notekūdeņu operatoru ekonomisko un vidisko sniegumu). Visas dalībvalstis saskaras ar **klimata pārmaiņu** sekām, jo īpaši attiecībā uz to hidroloģiskajiem režīmiem. Ir mainījušies lietus režīmi, kas papildus plūdiem palielina piesārņojuma risku, ko rada neattīrīti lietusūdeņi (nokrišņu ūdens pārplūdes un urbānās noteces ūdeņi). Tāpat visās dalībvalstīs ir sastopami piesārņotāji, kas rada jaunas bažas, piemēram, mikropiesārņotāji vai mikroplastmasa. Tas attiecas arī uz lielāko daļu pārējās slodzes no pilsētu avotiem, kuri ietekmē ūdens kvalitāti visās dalībvalstīs. Arī identificēto problēmu cēloņi dažādās dalībvalstīs ir ļoti līdzīgi.

²² COM(2021) 102 final.

²³ OV C 326, 26.10.2012.

Visbeidzot, *REFIT* izvērtējums parādīja, ka ES standarti ir būtisks virzītājspēks globāli konkurētspējīgas ES ūdenssaimniecības nozares attīstībai. Kopš minētās direktīvas pieņemšanas ir izveidojušies vairāki nozīmīgi pasaules līderi notekūdeņu attīrīšanas jomā, kas eksportē savus pakalpojumus visā pasaulē. Turpmāka ES standartu modernizācija, piemēram, ar jaunām prasībām attiecībā uz mikropiesārņotājiem vai enerģijas patēriņu, veicinātu inovāciju un galu galā apjomradītus ietaupījumus.

- **Proporcionalitāte**

Vēlamais risinājums ietver **proporcionālu pasākumu kopumu**, kas ir **visizdevīgākais** no visiem iespējamiem risinājumiem (sīkāku informāciju sk. ietekmes novērtējuma 7.1. iedaļā). Īpaša uzmanība tika pievērsta optimāla risinājuma atrašanai, pamatojoties uz turpmāko:

- izmaksu un ieguvumu analīze (vai izmakslietderības analīze mikropiesārņotāju gadījumā, ja nav ticamas metodes ieguvumu izteikšanai naudas izteiksmē): **naudas izteiksmē izteikti ieguvumi ir sistemātiski lielāki nekā izmaksas** katram atsevišķam vēlamā risinājuma pasākumam visās dalībvalstīs;
- **administratīvā sloga samazināšana un izpildāmība**: ja mērķgrupa ir tikai ierobežots kompleksu vai aglomerāciju skaits, var sasniegt būtiskus rezultātus attiecībā uz tādiem galvenajiem parametriem kā piesārņojuma samazinājums, enerģijas patēriņš un SEG emisijas, vienlaikus saglabājot administratīvo slogu samērīgā līmenī un nodrošinot augstu izpildāmības līmeni;
- **uz risku balstītas pieejas** ieviešana lielākajai daļai ierosināto pasākumu, kas palīdzēs nodrošināt, ka ieguldījumi tiek veikti tur, kur tie ir nepieciešami.

Vajadzības gadījumā, lai panāktu optimālus vietējos risinājumus, valsts vai vietējām iestādēm tika atstāta rīcības brīvība. Tas attiecas, piemēram, uz energoneitralitātes mērķa sasniegšanu vai lietussūdeņu radīto emisiju samazināšanu, izmantojot integrētus ūdens apsaimniekošanas plānus.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šīs iniciatīvas mērķi vislabāk var sasniegt, pārstrādājot direktīvu, kas, kā norādīts *REFIT* novērtējumā, ir visatbilstīgākais juridiskais instruments komunālo notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas regulēšanai.

Direktīvā noteikts, ka dalībvalstīm ir jāsasniedz tās mērķi un jāīsteno šis pasākums valsts materiālo un procesuālo tiesību sistēmās. Šāda pieeja ES pasākuma īstenošanā dalībvalstīm sniedz lielāku rīcības brīvību nekā regula, jo dalībvalstis var izvēlēties atbilstīgākos līdzekļus direktīvā paredzēto pasākumu īstenošanai.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

REFIT izvērtējums par KNA direktīvu tika veikts 2019. gadā. Papildus trim galvenajiem *REFIT* izvērtējumā identificētajiem izaicinājumiem (sk. iepriekš) minētās direktīvas efektivitātes novērtējums parādīja, ka, pateicoties tās īstenošanai, ir **sekmīgi samazinātas mērķpiesārņotāju slodzes** no pilsētu punktveida avotiem (sadzīves/komunālie notekūdeņi un līdzīgs rūpnieciskais piesārņojums). Biokīmiskā skābekļa patēriņa, slāpekļa un fosfora slodzes attīrītajos notekūdeņos laikposmā no 1990. līdz 2014. gadam ES samazinājās attiecīgi par 61 %, 32 % un 44 %. Tas nepārprotami ir uzlabojis ES ūdenstilpju kvalitāti.

Saskaņotības novērtējums liecina, ka KNA direktīva kopumā ir iekšēji saskaņota. Šī direktīva kopumā darbojas sinerģijā ar citiem ES tiesību aktiem un būtiski palīdz sasniegt **Ūdens pamatdirektīvas, Peldūdeņu direktīvas un Dzeramā ūdens direktīvas**²⁴ mērķus. Dažas darbības, uz kurām attiecas KNA direktīva, salīdzinājumā ar Rūpniecisko emisiju direktīvu pārklājas tikai daļēji. Kopumā nav arī problēmu attiecībā uz saskaņotību ar jaunākajām ES politikas jomām; tomēr, iespējams, varētu uzlabot saskaņotību starp KNA direktīvu un klimata un enerģētikas politiku.

Atbilstības un efektivitātes analīze parādīja, ka intervence ir jāturpina arī tāpēc, ka neatbilstoši attīrīti vai neattīrīti komunālie notekūdeņi joprojām ir viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ ES ūdeņi nesasniedz vismaz labu stāvokli saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvu. Turklāt zinātnieku aprindas, politikas veidotāji un sabiedrība kopumā uzskata, ka aizvien svarīgāka problēma ir tas, ka arvien vairāk ir pierādījumu, ka ūdenstilpēs parādās **piesārņotāji, kas rada jaunas bažas**, citstarp mikropiesārņotāji, piemēram, zāles un mikroplastmasa.

Attiecībā uz aprītes ekonomikas potenciālu KNA direktīvā ir ietverti ierobežoti noteikumi par notekūdeņu un dūņu atkalizmantošanu vai vērtīgu komponentu reģenerāciju. Tie nekad nav tikuši stingri piemēroti, daļēji tāpēc, ka ES līmenī nav stingru saskaņotu standartu un pastāv potenciāls risks cilvēku veselībai.

ES pievienotās vērtības novērtējums, kas ietvēra arī apsvērumus par to, vai KNA direktīva atbilst subsidiaritātes principam, parādīja, ka ieinteresētās personas plaši atzīst, ka šī direktīva joprojām ir vajadzīga un ka tās atcelšana radītu negatīvu ietekmi. Direktīva palīdz aizsargāt aptuveni 60 % ES pārrobežu ūdens baseinu no negatīvās ietekmes, ko rada notekūdeņu novadīšana. Visbeidzot, *REFIT* izvērtējumā tika identificētas dažādas iespējas vienkāršot un labāk izmantot digitalizāciju, un tās tika iekļautas šīs direktīvas izskatīšanā.

REFIT izvērtējums tika uzlabots pēc Regulējuma kontroles padomes ieteikumiem (2019. gada 17. jūlija atzinums), jo īpaši attiecībā uz galvenajiem iemesliem, kāpēc dažās dalībvalstīs ir grūtības panākt atbilstību, kā arī attiecībā uz plašāku kontekstu, kas ietekmē ES ūdeņu kvalitāti, un jaunu piesārņotāju izskaušanas nozīmi. Secinājumi tika pastiprināti, un tika sniegta sīkāka informācija par situāciju katrā dalībvalstī.

• **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Veicot *REFIT* izvērtējumu un pēc tam ietekmes novērtējumu, tika veikts rūpīgs apspriešanās process, kas ietvēra dažādus apspriešanās pasākumus, kā izklāstīts apspriešanās stratēģijā. Lai veiktu apspriešanos ar ieinteresētajām personām, tika izvēlētas tādas metodes kā daļēji strukturētas intervijas, interaktīvi semināri, plaša sabiedriskā apspriešana tiešsaistē nolūkā uzrunāt plašu ieinteresēto personu loku par dažādiem tematiem, kā arī rakstiska apspriešana par faktisko informāciju un modelēšanas pieņēmumiem. Lai noskaidrotu viedokļus par dažādiem Komisijas ierosinātajiem politikas risinājumiem, tika rīkota ieinteresēto personu noslēguma konference.

Sabiedriskā apspriešana tiešsaistē ilga 12 nedēļas, no 2021. gada 28. aprīļa līdz 21. jūlijam. Kopumā tika saņemtas 285 atbildes un tika iesniegti 57 nostājas dokumenti. Sabiedriskajā apspriešanā tiešsaistē tika apkopoti respondentu viedokļi par problēmām, kas saistītas ar notekūdeņu piesārņojumu, un par to, kā šīs problēmas vislabāk risināt. Atbildēs uz jautājumiem dalībniekiem bija jānovērtē apgalvojumi vai ierosinātie pasākumi skalā no viens (vismazāk piekrīt / nelietderīgi) līdz pieci (visvairāk piekrīt / lietderīgi).

²⁴ OV L 435, 23.12.2020.

Vairākas reizes notika apspriešanās ar dalībvalstīm. Īpaša sanāksme ar dalībvalstu ekspertiem palīdzēja identificēt labāko praksi un iespējamus risinājumus procesa sākumā. To papildināja īpaša apspriešanās ar katru dalībvalsti 2020. gadā, lai izveidotu stabilu bāzes scenāriju (sk. tālāk). Turklāt 2021. gadā tika rīkoti četri tiešsaistes tematiskie semināri par i) monitoringu un ziņošanu; ii) notekūdeņiem un dūņām; iii) izmaksām un ieguvumiem; iv) integrēto ūdens monitoringu. 2021. gada 26. oktobrī notika virtuālā ieinteresēto personu noslēguma konference, kurā tika iepazīstināts ar ietekmes novērtējuma galvenajiem variantiem un pirmajiem rezultātiem (piedalījās 312 dalībnieki no 226 organizācijām 27 dalībvalstīs).

Kopumā ieinteresēto personu vidū valdīja plaša vienprātība par nepieciešamību šo direktīvu pārskatīt un modernizēt un par galvenajiem variantiem, kas ir jāņem vērā, veicot ietekmes novērtējuma analīzi. Ieinteresētās personas kopumā atbalstīja vēlamojā risinājumā iekļautos pasākumus, uzsverot dažas nianšes atkarībā no risinājumiem un ieinteresēto personu grupām.

Piemēram, ieinteresētās personas bija vienprātis par nepieciešamību risināt jautājumu par notekūdeņu mikropiesārņotājiem. Izņemot dažas ieinteresētās personas no uzņēmējdarbības jomas (ķīmiskās rūpniecības un farmācijas nozares pārstāvji), visas ieinteresētās personas, citstarp ar ūdeni saistītie uzņēmumi, atbalstīja prasību izskaust mikropiesārņotājus. Lielākā daļa ieinteresēto personu arī uzsvēra, ka ir svarīgi veikt pasākumus notekūdeņu rašanās vietā, kā arī to, ka ir labāk jāpiemēro princips “piesārņotājs maksā”, nosakot, ka ražotāji ir finansiāli atbildīgi par izmaksām, kas saistītas ar papildu apstrādi, kura nepieciešama, lai attīrītu mikropiesārņotājus. Paplašinātas ražotāja atbildības pieeju plaši atbalstīja lielākā daļa ieinteresēto personu, izņemot farmācijas nozares un ķīmiskās rūpniecības pārstāvjus, kuri kopumā neatbalsta šādu sistēmu, jo īpaši pamatojoties uz to, ka finansiālā atbildība būtu jāuzņemas vai nu visiem ķēdē iesaistītajiem dalībniekiem (no rūpniecības līdz patērētājiem), vai valsts iestādēm.

Energoauditi guva plašu atbalstu, savukārt dalībvalstis un pašvaldības mazāk nekā citas ieinteresētās personas atbalstīja ES mērķus un mērķrādītājus attiecībā uz energoneitralitāti. Papildu atsauksmes, ko saņēma svarīgākie ūdenssaimniecības nozares pārstāvji, liecināja par vēlmi iekļaut gan enerģētikas, gan klimatneitralitātes mērķrādītājus ar īsāku termiņu (2030) nekā šajā ziņojumā paredzētais. Visattīstītākās dalībvalstis nepārprotami atbalstīja ES mēroga mērķrādītāju, kas būtu līdzīgs to mērķrādītājam. Visbeidzot, ieinteresētās personas arī lūdza lielāku skaidrību par dažiem aspektiem, piemēram, par kritērijiem, kā noteikt jutīgas zonas, kas pakļautas eitrofikācijai.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Papildus konsultācijām ar ieinteresētajām personām ietekmes novērtējuma sagatavošanā tika izmantoti šādi galvenie informācijas avoti:

Kopīgā pētniecības centra (JRC) izstrādātie modeļi: JRC vairāku gadu laikā ir izstrādājis ūdens kvalitātes un kvantitātes modeļus ES. Šie modeļi tika pielāgoti politikas jautājumiem, kas saistīti ar *REFIT* izvērtējumu un ietekmes novērtējumu;

konsultācijas ar *ad hoc* ekspertiem: Vides ģenerāldirektorāta (*ENV ĢD*) un JRC kopīgā vadībā notika konsultācijas ar mini ekspertu konsorciju par konkrētiem politikas jautājumiem (individuālas piemērotas sistēmas (IPS), rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem, kopsistēmu pārplūdes un urbānās noteces ūdeņi, barības vielas, mikroplastmasa un SEG emisijas). Par katru jautājumu tika sagatavots ziņojums, kas tika izmantots tieši ietekmes

novērtējumā vai nolūkā uzlabot *JRC* modeli. Paredzams, ka visi ziņojumi tiks publicēti tuvākajos mēnešos;

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) atbalsts: Vides ĢD sadarbojās ar ESAO, lai izstrādātu ieguvumu metodoloģiju ietekmes novērtējumam. ESAO ir arī sagatavojusi vairākus ziņojumus, atbalstot *REFIT* izvērtējumu. Turklāt ESAO sniedza analīzi par jautājumiem, kas saistīti ar caurredzamību un pārvaldību;

padziļinātas apspriešanās ar dalībvalstīm: 2020. gadā tika organizētas īpašas apspriešanās ar katru dalībvalsti, lai izveidotu stabilu bāzes scenāriju un apkopotu pierādījumus par labāko praksi. Katrai valstij tika iepriekš aizpildīta datu lapa ar hipotēzi, ko *JRC* plānoja izmantot modelēšanas kontekstā. Šīs apspriešanās laikā visas dalībvalstis sniedza *ad hoc* ieguldījumu.

Lai atbalstītu ietekmes novērtējumu, tika noslēgti divi atbalsta līgumi ar **ārējiem konsultantiem** — viens par vispārēju ietekmes novērtējumu un otrs par paplašinātas ražotāja atbildības sistēmas īstenošanas iespējām attiecībā uz mikropiesārņotājiem.

- **Ietekmes novērtējums**

Tika veikts ietekmes novērtējums. Kopsavilkuma lapa un Regulatīvās kontroles padomes 2022. gada 3. jūnija pozitīvais atzinums ir pieejami, izmantojot šo saiti: [Komisijas dokumentu reģistrs \(europa.eu\)](#).

Katrai *REFIT* izvērtējumā izvirzītajai problēmai tika identificēti politikas risinājumi, pamatojoties uz dalībvalstīs pastāvošo paraugpraksi un padziļinātām apspriedēm ar ieinteresētajām personām. Iespējas, kurām trūka ieinteresēto personu atbalsta vai kuras bija pārāk sarežģītas, lai tās īstenotu, tika noraidītas jau sākotnējā posmā. Tika izstrādāti dažādi vērienīguma līmeņi — no zema (pasākumus piemēro tikai lielākiem kompleksiem) līdz augstam (tie paši pasākumi, bet tos piemēro arī mazākiem kompleksiem)²⁵, kā arī starpposma līmenis, kas balstīts uz riska pieeju (pasākumus veic tikai tad, ja pastāv risks videi vai sabiedrības veselībai).

Apspriešanās ļāva konstatēt, ka dažos jautājumos iespējas ir ierobežotas, piemēram, attiecībā uz necentralizētiem kompleksiem (t. i., IPS), caurredzamību vai veselībai relevantu parametru monitoringu. Attiecībā uz citām problēmām (lieli lietusūdeņi vai enerģijas patēriņš) saskaņā ar subsidiaritātes principu tika atstāts pietiekami daudz elastības, lai ļautu izstrādāt izmakslietderīgus risinājumus vietējā līmenī.

Risinājumu ietekme tika novērtēta, izmantojot *JRC* izstrādāto modeli, kas jau ir izstrādāts un tika izmantots *REFIT* izvērtējumā. Salīdzinājumam tika izstrādāts **bāzes scenārijs** (pieņemot, ka spēkā esošā direktīva ir pilnībā ievērota ar papildu termiņiem dažām dalībvalstīm) un **maksimāli iespējamais scenārijs**.

Katrai problēmai vēlamā risinājuma izvēle bija balstīta uz vairākiem kritērijiem: izmaksas/ieguvumi, izmaksas/efektivitāte, ieguldījuma līmenis Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā, ūdens piesārņojuma samazināšana, izpildāmība un administratīvā sloga

²⁵ Sliksnis attiecībā uz “lielākiem” kompleksiem tika noteikts 100 000 c. e., ņemot vērā to, ka 46 % no radītās slodzes apstrādā salīdzinoši neliels skaits “lielāku” kompleksu (974). Cits sliksnis — 10 000 c. e. — tika noteikts tāpēc, ka 81 % slodzes tiek apstrādāti 7527 kompleksos, kas pārsniedz 10 000 c. e.

samazināšana. Vēlamais risinājums ietver **proporcionālu pasākumu kopumu**, kas ir **visizdevīgākais** no visiem iespējamiem risinājumiem.

Līdz 2040. gadam pakāpeniski tiks piemēroti šādi galvenie pasākumi.

Direktīvas **darbības joma** tiks paplašināta, iekļaujot aglomerācijas, kas **pārsniedz 1000 c. e.**

Tiks izstrādāti **jauni standarti** decentralizētiem kompleksiem (**IPS**), bet dalībvalstīm būs jāievieš **faktiskas** šo kompleksu **inspekcijas**.

Lai samazinātu lietusūdeņu radīto piesārņojumu, dalībvalstīm būs jāizstrādā un jāīsteno **integrēti ūdens apsaimniekošanas plāni** visās lielajās aglomerācijās un tajās aglomerācijās, kas pārsniedz 10 000 c. e., ja pastāv vides apdraudējums. Prioritāte tiks piešķirta **preventīviem pasākumiem**, citstarp zaļajām infrastruktūrām, un esošo savākšanas, uzglabāšanas un attīrīšanas sistēmu **optimizācijai**, labāk izmantojot digitalizāciju, balstoties uz skaidri definētiem standartiem un specifikācijām.

Barības vielu izplūdes tiks vēl vairāk samazinātas, nosakot **stingrākas** slāpekļa un fosfora atdalīšanas **robežvērtības**. Šie jaunie standarti tiks sistemātiski piemēroti visiem lielākiem kompleksiem, kas pārsniedz 100 000 c. e., kā arī visiem kompleksiem, kas pārsniedz 10 000 c. e. un atrodas teritorijās, kur eutrofikācija joprojām ir problēma.

Tiks noteiktas **jaunas robežvērtības mikropiesārņotājiem**, attiecībā uz kuriem ir nepieciešama **papildu attīrīšana**. Tas pirmkārt attieksies uz visiem lielajiem kompleksiem un pēc tam uz kompleksiem, kas pārsniedz 10 000 c. e., ja pastāv risks videi vai sabiedrības veselībai saskaņā ar skaidriem un vienkāršiem kritērijiem.

Tiks izveidota **ražotāju atbildības** sistēma, kas vērsta uz zālēm un personīgās higiēnas līdzekļiem — diviem galvenajiem kaitīgo mikropiesārņotāju avotiem —, lai **segtu papildu apstrādes izmaksas** attiecībā uz mikropiesārņotājiem **un stimulētu mazāk kaitīgu ražojumu**²⁶ laišanu ES tirgū.

Dalībvalstīm būs labāk jāmonitorē un **jāizseko ārpussadzīves piesārņojums**. Tas jādara, lai palielinātu dūņu un attīrīta ūdens atkārtotas izmantošanas iespējas un samazinātu risku, ka vidē nonāk vielas, kas nav apstrādājamas, un ka attīrīšanas stacijas nedarbojas pareizi.

Līdz 2040. gadam valsts līmenī visiem notekūdeņu attīrīšanas kompleksiem, kas pārsniedz 10 000 c. e., tiks izvirzīts mērķis panākt **energoneitralitāti** saskaņā ar dažās dalībvalstīs jau ieviesto paraugpraksi; proti, šajā nozarē izmantotās enerģijas apmēram būs jābūt līdzvērtīgam atjaunīgās enerģijas ražošanas apmēram šajā nozarē; veicināt šā mērķa sasniegšanu; visiem kompleksiem, kas pārsniedz 10 000 c. e., būs jāveic **energoaudits**²⁷.

Lai **uzlabotu** nozares **pārvaldību**, notekūdeņu operatoriem tiks prasīts monitorēt un **padarīt caurredzamus galvenos snieguma rādītājus**.

²⁶ Paredzētā sistēma būtu līdzīga sistēmām, kas darbojas cieto atkritumu apsaimniekošanas jomā: importētāji un ražotāji būtu finansiāli atbildīgi par savu ražojumu radītā piesārņojuma attīrīšanu. Šajā gadījumā zāles un personīgās higiēnas līdzekļi ir galvenie mikropiesārņotāju avoti.

²⁷ Energoauditos citstarp tiks sistemātiski identificēti atjaunīgās enerģijas izmakslietderīgas izmantošanas vai ražošanas potenciāls saskaņā ar kritērijiem, kas noteikti Komisijas priekšlikuma pārstrādātās Energoefektivitātes direktīvai (COM(2021) 558 final) VI pielikumā.

Sanitārijas pieejamība tiks uzlabota tādā veidā, kas pilnībā atbilst nesen pieņemtajai pārskatītajai Dzeramā ūdens direktīvai, kurā tika paredzēta arī uzlabota piekļuve ūdensapgādei.

Monitorings un ziņošana tiks uzlaboti, lai labāk izmantotu **digitalizācijas** piedāvātās iespējas.

Dalībvalstīm būs jāorganizē sadarbība starp to kompetentajām **iestādēm veselības un notekūdeņu** jomā, lai nodrošinātu pastāvīgu uzraudzību attiecībā uz galvenajiem sabiedrības veselībai relevantajiem parametriem, piemēram, dažu vīrusu (piem., SARS-Covid-2) klātbūtni.

Lai **dalībvalstīm dotu pietiekami daudz laika** vajadzīgo ieguldījumu veikšanai, tika izvēlēts laikposms līdz 2040. gadam. Tiks iekļauti starpposma mērķi, lai nodrošinātu pakāpenisku direktīvas ieviešanu un garantētu, ka gadījumā, ja dažās dalībvalstīs notiek kavēšanās, pasākumi tiek veikti sākumposmā.

Līdz 2040. gadam, kad ir paredzēts, ka visi pasākumi būs īstenoti, vēlamā risinājuma galveno ietekmi var apkopot šādi:

- saistībā ar **ūdens piesārņojumu**, salīdzinot ar bāzes scenāriju, kopējais piesārņojums samazinātos par 4,8 miljoniem c. e. (jeb 105 014 tonnām) attiecībā uz bioķīmisko skābekļa patēriņu (BSP), par 56,4 miljoniem c. e. (jeb 229 999 tonnām) attiecībā uz N, par 49,6 miljoniem c. e. (jeb 29 678 tonnām) attiecībā uz P, par 77,4 miljoniem c. e. attiecībā uz mikropiesārņotāju toksisko slodzi un par 24,8 miljoniem c. e. attiecībā uz *E. Coli*. Mikroplastmasas emisijas samazinātos par 9 %, galvenokārt pateicoties pasākumiem saistībā ar lietusūdeņu labāku apsaimniekošanu;
- veicot plānotos pasākumus, lai panāktu energoneitralitāti un slāpekļa papildu atdalīšanu, **SEG emisijas** samazinātos par 4,86 miljoniem tonnu (**37,32 % no novēršamajām nozares emisijām**), kas atbilst mērķiem, kuri izklāstīti Eiropas Klimata aktā un klimata tiesību aktu paketē “Gatavi mērķrādītājam 55 %”;
- no 2040. gada **kopējās izmaksas** būtu 3,848 miljardi EUR gadā, kas ir **mazāk nekā paredzamie naudas izteiksmē izteiktie ieguvumi** (6,643 miljardi EUR gadā līdz 2040. gadam). Šis secinājums ir spēkā ne tikai ES līmenī, bet arī attiecībā uz katru dalībvalsti. Paredzams, ka šīs papildu izmaksas tiks segtas no ūdens tarifiem (51 %) un valsts budžeta (22 %) apvienojumā ar ienākumiem no jaunās ražotāju atbildības sistēmas izmantošanas (27 %) attiecībā uz mikropiesārņotāju attīrīšanu.

Attiecībā uz to, kuru tas ietekmēs, jāatzīmē, ka **notekūdeņu operatori** ir atbildīgi par dažādu atkritumu plūsmu savākšanu, attīrīšanu, monitoringu un pareizu novadīšanu. Izmaiņas KNA direktīvā viņus ietekmēs tieši. Būs vajadzīgi papildu ieguldījumi, jo īpaši nolūkā labāk pārvaldīt barības vielas, kā arī attīrīt mikropiesārņotājus. Investīcijas būs vajadzīgas arī nolūkā nodrošināt energoneitralitāti, pat ja šie ieguldījumi būs rentabli vidējā termiņā / ilgtermiņā.

Iedzīvotāji tiek ietekmēti, jo viņi apmaksā ūdens tarifus un maksā nodokļus, lai atbalstītu notekūdeņu attīrīšanas nozari. Līdz 2040. gadam gaidāmais vidējais **ūdens tarifu pieaugums ES līmenī varētu būt 2,3 %**, ar zināmām atšķirībām starp dalībvalstīm atkarībā no to finansēšanas stratēģijām. Kā sīki izklāstīts ietekmes novērtējumā, šis paredzamais pieaugums **neietekmēs** ūdenssaimniecības pakalpojumu vispārējo **pieejamību** nevienā dalībvalstī. Ir

svarīgi nodrošināt caurredzamu piekļuvi informācijai par notekūdeņu attīrīšanas darbībām, citstarp par ūdens, enerģijas un klimata saikni. Sabiedrība gūs labumu no tīra dzeramā ūdens un peldvietu ūdens, uzlabota ūdeņu ekoloģiskā stāvokļa, saglabātas bioloģiskās daudzveidības un uzlabotas sabiedrības veselības reakcijas uz iespējamām slimību uzliesmojumiem.

Ūdensapgādes un attīrīšanas tehnoloģiju nozare gūs tiešu labumu no stingrākiem standartiem un pasākumiem gan nolūkā paplašināt direktīvas darbības jomu, iekļaujot tajā mazākas aglomerācijas, gan nolūkā optimizēt darbību un samazināt enerģijas patēriņu un SEG emisijas. Izmantojot vēlamā risinājumu, radīsies **jaunas uzņēmējdarbības iespējas** izstrādāt jaunas attīrīšanas metodes, vienlaikus samazinot enerģijas patēriņu un SEG emisijas. Tiks veicināta inovācija, saglabājot ES ūdenssaimniecības nozares salīdzinošās priekšrocības. **Personīgās higiēnas līdzekļu nozarei un farmācijas nozarei** būs jāizveido jaunas tā sauktās “ražotāju atbildības” organizācijas un jāfinansē to darbība. Šīm nozarēm būs izvēle vai nu iekļaut šīs jaunās izmaksas savu ražojumu cenā (maksimālais pieaugums 0,59 %), vai arī samazināt peļņas normu (vidējā maksimālā ietekme 0,7 %).

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Saskaņā ar *REFIT* izvērtējumā izdarītajiem secinājumiem pārskatītajā direktīvā tiks ieviesti daži **precizējumi un vienkāršojumi**. Tas attiecas, piemēram, uz lietusuģdeņiem un IPS, attiecībā uz kuriem ar jaunajām prasībām tiks precizēts, kas tiek sagaidīts no dalībvalstīm. No teksta tiks svītroti daži **novēcojuši panti**, piemēram, iespēja noteikt mazāk jutīgas zonas vai samazināt prasības piekrastes zonās — divas iespējas, kas tika izmantotas tikai vienas dalībvalsts vienā reģionā. Tika pieliktas pūles arī nolūkā **ierobežot ziņošanu līdz būtiskiem elementiem**, kurus pēc tam izmantos, lai novērtētu atbilstību vai sekotu panāktajam progresam emisiju samazināšanas jomā. Paredzams, ka šie centieni apvienojumā ar digitālo rīku izmantošanu ierobežos administratīvo slogu, vienlaikus uzlabojot savākto datu kvalitāti un apkopošanas ātrumu.

- **Pamattiesības**

Paredzams, ka priekšlikums uzlabos pamattiesības, uzlabojot sanitārijas pieejamību, jo īpaši sociāli atstumtām un neaizsargātām personām, tādā veidā, kas pilnībā atbilst nesen pārskatītajai Dzeramā ūdens direktīvai (citstarp līdzīgiem noteikumiem attiecībā uz piekļuvi ūdenim).

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Finanšu pārskats par ietekmi uz budžetu un šim priekšlikumam nepieciešamajiem cilvēkresursiem un administratīvajiem resursiem ir iekļauts tiesību akta finanšu pārskatā par nulles piesārņojuma paketi, kas iesniegts kā daļa no priekšlikuma pārskatīt to piesārņotāju sarakstus, kuri ietekmē virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un monitoringa, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Tālāk 2. tabulā ir apkopoti vēlamajā risinājumā iekļauto galveno darbību īstenošanas plāni. Līdz 2025. gadam tiktu ieviesti papildu monitoringa pasākumi: tie attiecas uz ārpussadzīves novadījumiem, uz parametriem, kas saistīti ar veselību, kā arī uz galvenajiem operatoru snieguma rādītājiem un pasākumiem caurredzamības uzlabošanai. Tiks izveidotas valsts un ES datubāzes, kurās būs iekļauti visi atbilstības pārbaudei nepieciešamie elementi, un tiks

identificēti tā sauktie “neaizsargātie un atstumtie iedzīvotāji”, kā arī tiks veikti pasākumi, lai uzlabotu sanitārijas pieejamību.

No dalībvalstu ziņojumiem var iegūt dažādus rādītājus, lai **novērtētu panākumus**:

- pašreizējais atbilstības līmenis un attālums līdz mērķrādītājam katrai dalībvalstij un katram apstrādes līmenim, kas sniedz lielisku pārskatu par šīs direktīvas īstenošanu;
- to kompleksu skaits, kas aprīkoti ar N/P un mikropiesārņotāju papildu atdalīšanai vajadzīgo aprīkojumu, un ar to saistītais N/P izplūdes un toksiskās slodzes samazinājums;
- enerģijas patēriņš dalībvalstīs un ar to saistītās SEG emisijas;
- to aglomerāciju skaits, uz kurām attiecas integrētie nokrišņu ūdens pārplūdes un urbānās noteces ūdeņu apsaimniekošanas plāni, un to atbilstība ES mērķim;
- pasākumi, ko dalībvalstis veikušas, lai uzlabotu sanitārijas pieejamību un labāk kontrolētu IPS, kā arī kopsavilkums par galvenajiem veselības rādītājiem, kas apsekoti dalībvalstīs.

Citi dati tiks izmantoti, lai konkrēti novērtētu KNA direktīvas ietekmi. Tie jo īpaši ietver datus, kas iegūti no Ūdens pamatdirektīvas un Jūras pamatdirektīvas par ūdens kvalitāti saņemtajos ūdeņos (upēs, ezeros un jūrās). Sīkāka informācija par iespējamiem parametriem, par kuriem jāziņo, lai novērtētu atbilstību un izmēritu panākumus, ko sniegusi direktīvas īstenošana, ir sniegta ietekmes novērtējuma 10. pielikumā.

Pirmo padziļināto pārskatītās direktīvas izvērtējumu var sagaidīt līdz 2030. gadam, kad būtu jānodrošina, ka ir veikta lielākā daļa ieguldījumu lielākos kompleksos. Šis pirmais izvērtējums ļautu novērtēt gūtos panākumus, īstenojot pārskatīto direktīvu, un atlikušās problēmas saistībā ar tās īstenošanu. Vajadzības gadījumā varētu paredzēt korektīvus pasākumus, lai nodrošinātu pārskatītās direktīvas pilnīgu īstenošanu. Varētu apsvērt iespēju veikt vēl vienu izvērtējumu pirms 2040. gada, lai sagatavotos iespējamai šīs direktīvas izskatīšanai.

	2025	2030	2035	2040
Nokrišņu ūdens pārplūdes un urbānās noteces ūdeņi (lietusūdeņi)	Veikts monitorings	Integrēti plāni aglomerācijām > 100 tūkst. c. e. + identificētas riska zonas	Integrēti plāni aglomerācijām, kas pakļautas riskam: 10–100 tūkst. c. e.	Indikatīvs ES mērķrādītājs visām aglomerācijām > 10 000 c. e.
Individuālas piemērotas sistēmas (IPS)	Regulāras pārbaudes visās DV + ziņošana par DV ar augstu IPS līmeni	ES standarti attiecībā uz IPS		
Mazas aglomerācijas	Jauni sliekšņi 1000 c. e.	Visas aglomerācijas > 1000 c. e. atbilst prasībām		
Slāpekļis un fosfors	Riska zonu identificēšana (aglomerācijas 10–	Pagaidu mērķrādītājs attiecībā uz N/P	N/P atdalīšana visos kompleksos > 100 tūkst. c. e. +	N/P atdalīšana visās riska zonās (10–100 tūkst. c. e.)

	100 tūkst. c. e.)	atdalīšanu kompleksos > 100 000 c. e. + jauni standarti	pagaidu mērķrādītājs riska zonām	
Mikropiesārņotāji	Paplašinātas ražotāja atbildības sistēmu izveide	Identificētās riska zonas (10– 100 tūkst. c. e.) + pagaidu mērķrādītājs kompleksi > 100 tūkst. c. e.	Visi kompleksi > 100 tūkst. c. e. aprīkoti + starpposma mērķrādītāji riskam pakļautajām zonām.	Visi riskam pakļautie kompleksi aprīkoti ar modernu attīrīšanas aprīkojumu
Enerģija	Energoaudits kompleksi > 100 tūkst. c. e.	Auditi visiem kompleksi > 10 tūkst. c. e., starpposma mērķrādītājs	Energoneitralitātes starpposma mērķrādītājs	Energoneitralitātes un ar to saistītā SEG samazinājuma sasniegšana

2. tabula. Vēlamā risinājuma galveno pasākumu īstenošanas plānošana

• **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

1. pants. Priekšmets

Direktīvas mērķi tika paplašināti, papildus vides aizsardzībai iekļaujot arī cilvēku veselības aizsardzību, SEG emisiju samazināšanu, nozares pārvaldības un caurredzamības uzlabošanu, labāku sanitārijas pieejamību un — pēc nesenās Covid krīzes — sabiedrības veselībai svarīgu parametru regulāru monitoringu komunālajos notekūdeņos.

2. pants. Definīcijas

Atbilstoši *REFIT* izvērtējumā izdarītajiem secinājumiem esošās definīcijas ir nedaudz precizētas. Ir pievienotas vairākas definīcijas, kas saistītas ar direktīvā iekļautajiem jaunajiem pienākumiem, piemēram, “urbānās noteces ūdeņi”, “nokrišņu ūdens pārplūdes”, “kopsistēma” un “šķirtsistēma”, “trešējā attīrīšana” un “ceturtējā attīrīšana”, “mikropiesārņotājs”, “sanitārija”, “rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem”.

3. pants. Kanalizācijas sistēmas

Pienākums izveidot komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmas attiecas uz visām aglomerācijām, kuru c. e. ir 1000 vai vairāk. Tiek ieviests jauns pienākums nodrošināt, ka mājāsaimniecības tiek pieslēgtas kanalizācijas sistēmām, ja tādas pastāv.

4. pants. Individuāla vai cita piemērota sistēma (IPS) (jauns)

Šis ir jauns pants, kas daļēji aizstāj bijušo 3. pantu. Tiek saglabāta iespēja izmantot IPS, bet tikai izņēmuma gadījumos. Šim nolūkam ir ieviesti jauni pienākumi:

IPS ir pienācīgi jāizstrādā, jāapstiprina un jākontrolē;

ir jāsniedz detalizēts pamatojums to izmantošanai, ja tās veido vairāk nekā 2 % no paziņotās slodzes, ko apstrādā aglomerācijās, kuru c. e. ir 2000 un vairāk.

5. pants. Integrētie komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāni (jauns)

Ar šo jauno pantu tiek ieviests pienākums izstrādāt vietējos integrētos komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plānus, lai cīnītos ar piesārņojumu, ko rada lietusūdeņi (urbānās noteces

ūdeņi un nokrišņu ūdens pārplūdes). Šo plānu indikatīvais saturs, kā arī to indikatīvie mērķi, kas ir jāpielāgo vietējiem apstākļiem, ir balstīti uz esošo paraugpraksi un ir sīki izklāstīti V pielikumā. Plāni būs jāizstrādā visām aglomerācijām, kuru c. e. ir 100 000 vai vairāk, un visām aglomerācijām, kuru c. e. ir no 10 000 līdz 100 000, ja nokrišņu ūdens pārplūde vai urbānās noteces ūdeņi rada risku videi vai cilvēku veselībai.

6. pants. Otrējā attīrīšana (bijušais 4. pants)

Pienākums veikt komunālo notekūdeņu otrējo attīrīšanu pirms to novadīšanas vidē tiek attiecināts uz visām aglomerācijām, kuru c. e. ir 1000 vai vairāk (salīdzinājumā ar c. e. 2000 un vairāk pašreizējā direktīvā).

7. pants. Trešējā attīrīšana (bijušais 5. pants)

Šajā pantā izklāstītie galvenie pienākumi ir grozīti tā, ka trešējā attīrīšana tagad ir obligāta visiem lielākiem kompleksi, kas attīra slodzi, kuras c. e. ir vienāds ar 100 000 vai lielāks. Trešējā attīrīšana būs jāizmanto arī novadījumiem no aglomerācijām, kuru c. e. ir no 10 000 līdz 100 000 zonās, kuras dalībvalstis atzinušas par jutīgām pret eutrofikāciju.

Dalībvalstīm būs jāidentificē eutrofikācijai jutīgās zonas savā teritorijā, atjauninot pašreizējo jutīgo zonu sarakstu, kas izveidots saskaņā ar bijušo 5. pantu. Pārējie šajā pantā noteiktie pienākumi ir saglabāti un atjaunināti.

8. pants. Ceturtējā attīrīšana (jauns)

Ar šo jauno pantu tiek ieviests pienākums veikt papildu attīrīšanu komunālajiem notekūdeņiem, lai likvidētu pēc iespējas plašāku mikropiesārņotāju klāstu. Šī attīrīšana tiks piemērota visām komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām, kas, vēlākais, līdz 2035. gada 31. decembrim attīra slodzi, kuras c. e. ir 100 000 vai lielāks. Līdz 2040. gada 31. decembrim tā tiks piemērota arī visām aglomerācijām, kuru c. e. ir no 10 000 līdz 100 000, zonās, kurās mikropiesārņotāju koncentrācija vai uzkrāšanās rada risku cilvēku veselībai vai videi. Dalībvalstīm būs jāidentificē šīs zonas savā teritorijā saskaņā ar šajā pantā noteiktajiem kritērijiem.

9. pants. Paplašinātā ražotāja atbildība (jauns)

Ar šo jauno pantu tiek ieviests pienākums ražotājiem (arī importētājiem) piedalīties direktīvas 8. pantā paredzētās ceturtējās attīrīšanas izmaksu segšanā gadījumos, kad tie laiž dalībvalstu tirgū ražojumus, kuru lietošanas laika beigās komunālie notekūdeņi tiek piesārņoti ar mikropiesārņotājiem. Šis finansiālais ieguldījums tiks noteikts, pamatojoties uz tirgū laisto ražojumu daudzumu un toksiskumu.

10. pants. Ražotāju atbildības organizācijām piemērojamo prasību minimums (jauns)

Šajā pantā tiek noteiktas minimālās prasības ražotāju atbildības organizācijām saskaņā ar 9. panta 5. punktu.

11. pants. Komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju energoneitralitāte (jauns)

Ar šo jauno pantu tiek ieviests pienākums panākt energoneitralitāti valsts līmenī visos attīrīšanas kompleksos, kuru c. e. ir lielāks par 10 000. Līdz 2040. gada 31. decembrim dalībvalstīm būs jānodrošina, lai kopējais atjaunīgās enerģijas daudzums gadā, ko valsts līmenī saražo visas komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas, būtu līdzvērtīgs kopējam enerģijas daudzumam gadā, ko izmanto visas šādas komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas. Lai palīdzētu sasniegt šo mērķi, regulāri tiks veikti komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju

energoauditi, īpašu uzmanību pievēršot biogāzes ražošanas potenciāla identificēšanai un izmantošanai, vienlaikus samazinot metāna emisijas.

12. pants. Pārrobežu sadarbība (bijušais 9. pants)

Šis pants ir nedaudz grozīts: ir pievienots jauns 2. punkts, kurā paredzēts, ka vajadzības gadījumā Komisija ir aicināta atbalstīt diskusijas starp dalībvalstīm. Panta 1. punkts ir grozīts, pievienojot pienākumu nekavējoties paziņot nejauša piesārņojuma gadījumā, lai ņemtu vērā neseno Oderas upes incidentu.

13. pants. Vietējie klimatiskie apstākļi (bijušais 10. pants)

Šis pants ir atjaunināts tikai tādēļ, ka ir ieviesta jaunā pantu numerācija.

14. pants. Ārpussadzīves notekūdeņu novadījumi (bijušais 11. pants)

Šis pants ir grozīts, lai nodrošinātu, ka pirms atļaujas izsniegšanas attiecībā uz ārpussadzīves notekūdeņu novadīšanu komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmās kompetentās iestādes apspriežas ar to komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju operatoru, kuras šī novadīšana ietekmē. Turklāt ir jānodrošina regulārs tāda ārpussadzīves piesārņojuma monitorings attīrīšanas kompleksu ievadpunktos un izvadpunktos, lai tiktu veikti atbilstīgi pasākumi iespējamā piesārņojuma avota(-u) identificēšanai un novēršanai. Vajadzības gadījumā minētie pasākumi ietver arī izsniegtās atļaujas atsaukšanu.

15. pants. Ūdens atkalizmantošana un komunālo notekūdeņu novadīšana (bijušais 12. pants)

Panta 1. punkts ir grozīts: dalībvalstīm būs sistemātiski jāveicina attīrīto notekūdeņu atkalizmantošana no visām komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām.

Panta 3. punktā ir paplašināts pienākums izsniegt atļauju novadīšanai no komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām, tagad ietverot visas aglomerācijas, kuru c. e. ir 1000 un vairāk.

16. pants. Bionoārdāmi ārpussadzīves notekūdeņi (bijušais 13. pants)

Ir atjaunināts 1. punkts (jauna numerācija). Panta 2. punkts ir grozīts, lai nodrošinātu, ka valsts līmenī noteiktās prasības attiecībā uz šīm izplūdēm ir vismaz līdzvērtīgas šīs direktīvas I pielikuma B daļā noteiktajām prasībām.

17. pants. Komunālo notekūdeņu uzraudzība (jauns)

Ar šo jauno pantu izveido valsts komunālo notekūdeņu uzraudzības sistēmu, lai monitorētu attiecīgos sabiedrības veselībai relevantos parametrus komunālajos notekūdeņos. Šim nolūkam dalībvalstīm, vēlākais, līdz 2025. gada 1. janvārim būs jāizveido koordinācijas struktūra starp iestādēm, kas ir atbildīgas par sabiedrības veselību un komunālo notekūdeņu attīrīšanu. Šī struktūra noteiks, kuri parametri ir jāmonitorē un cik bieži un kāda metode ir jāpiemēro.

Turklāt, kamēr kompetentās sabiedrības veselības iestādes nekonstatēs, ka SARS-CoV-2 pandēmija nerada apdraudējumu iedzīvotājiem, tiks veikta vismaz 70 % valsts iedzīvotāju komunālo notekūdeņu monitorēšana.

Visbeidzot, visās aglomerācijās, kurās c. e. ir 100 000 un vairāk, dalībvalstīm būs regulāri jāmonitorē arī rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju notekūdeņos.

18. pants. Riska novērtējums un pārvaldība (jauns)

Šis ir jauns pants. Dalībvalstīm ir pienākums novērtēt komunālo notekūdeņu novadīšanas rezultātā radītos riskus videi un cilvēku veselībai un vajadzības gadījumā līdztekus šīs direktīvas minimālajām prasībām veikt papildu pasākumus, lai novērstu šos riskus. Šajos pasākumos vajadzības gadījumā būtu jāiekļauj notekūdeņu savākšana un attīrīšana no aglomerācijām, kuru c. e. ir mazāks par 1000, trešējās vai ceturtējās attīrīšanas piemērošana aglomerācijās, kuru c. e. ir mazāks par 10 000, un papildu pasākumi, lai samazinātu lietusūdeņu piesārņojumu aglomerācijās, kuru c. e. ir mazāks par 10 000.

19. pants. Piekļuve sanitārijai (jauns)

Šis ir jauns pants. Dalībvalstīm būs jāuzlabo un jāsaglabā sanitārijas pieejamība visiem, jo īpaši neaizsargātajiem un atstumtajiem iedzīvotājiem.

Līdz 2027. gada 31. decembrim dalībvalstīm būs arī jāidentificē to cilvēku kategorijas, kuriem nav pieejama vai ir ierobežoti pieejama sanitārija, jāizvērtē iespējas uzlabot sanitārijas pakalpojumu pieejamību šiem cilvēkiem un jāveicina brīvi un droši pieejamu sanitāro mežglu izveide publiskās vietās visās aglomerācijās, kuru c. e. ir 10 000 vai lielāks.

20. pants. Dūņas (bijušais 14. pants)

Šis pants ir atjaunināts: dūņas būs jāattīra, jāreciklē un no tām jāatgūst resursi, kad vien tas ir lietderīgi, saskaņā ar atkritumu hierarhiju, kas noteikta Atkritumu pamatdirektīvā²⁸, un saskaņā ar Dūņu direktīvā²⁹ izklāstītajām prasībām, un jālikvidē saskaņā ar Atkritumu pamatdirektīvā izklāstītajām prasībām. Lai nodrošinātu augstu atgūšanas līmeni, jo īpaši attiecībā uz tādiem kritiski svarīgiem materiāliem kā fosfors, Komisija tiks pilnvarota noteikt minimālos atgūšanas rādītājus.

21. pants. Monitorings (bijušais 15. pants)

Ir ieviesti jauni pienākumi: tagad dalībvalstīm būs jāmonitorē piesārņojums no urbānās noteces ūdeņiem un nokrišņu ūdens pārplūdēm, šajā direktīvā reglamentēto piesārņotāju koncentrācija un slodze komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju izplūdēs, kā arī mikroplastmasas klātbūtne (citstarp dūņās). Turklāt saskaņā ar 13. pantu būs regulāri jāmonitorē dažu ārpussadzīves piesārņotāju koncentrācija notekūdeņu attīrīšanas staciju ievadpunktos un izvadpunktos.

22. pants. Informācija par īstenošanas monitoringu (bijušais 16. pants)

Šis ir jauns pants. Ar ziņošanu saistītie noteikumi ir vienkāršoti un aizstāti ar jaunu sistēmu, kas neietver faktisku ziņošanu, bet gan Eiropas Vides aģentūrai un Komisijai pieejamā valsts datu kopuma regulāru atjaunināšanu. Tas nodrošinās, ka sistēma kļūs lietderīgāka, novēršot ilgu laika nobīdi starp paziņoto datu atsauces datumu un faktisko ziņošanas datumu.

Šajā pantā noteikts, ka dalībvalstīm ir jāizveido datu kopas, kurās apkopoti dati, kas attiecas uz komunālajiem notekūdeņiem saskaņā ar šo direktīvu. To var panākt, piemēram, monitorējot šīs direktīvas pielikumos uzskaitīto parametru rezultātus, rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem un attiecīgos veselībai relevantos parametrus, kā arī pasākumus, kas veikti, lai nodrošinātu piekļuvi sanitārijai utt.

Šo datu kopu izveidei ir jābūt saskaņā ar tām, kas noteiktas saskaņā ar pārstrādātās Dzeramā ūdens direktīvas³⁰ 18. pantu. Paredzēts arī, ka Eiropas Vides aģentūra var sniegt atbalstu.

23. pants. Nacionālā īstenošanas programma (bijušais 17. pants)

²⁸ OV L 312, 22.11.2008., 3.–30. lpp.

²⁹ OV L 181, 4.7.1986., 6.–12. lpp.

³⁰ OV L 435, 23.12.2020., 1.–62. lpp.

Šis pants ir grozīts. Tiek saglabāts pienākums izstrādāt valsts programmu šīs direktīvas īstenošanai, un ir noteikts šīs programmas minimālais saturs. Šajās programmās ir jāietver vismaz: i) novērtējums par šīs direktīvas īstenošanas līmeni attiecībā uz tās dažādajiem pienākumiem; ii) šādaī īstenošanai nepieciešamo ieguldījumu identificēšana un plānošana; iii) aplēses par ieguldījumiem, kas nepieciešami, lai atjaunotu esošo komunālo notekūdeņu attīrīšanas infrastruktūru; un iv) iespējamo finansējuma avotu identificēšana.

Dalībvalstīm būs jāatjaunina valsts īstenošanas plāni vismaz reizi piecos gados un jāpaziņo tie Komisijai, ja vien tās nevar pierādīt, ka tie atbilst šīs direktīvas 3., 4., 6., 7. un 8. pantam.

24. pants. Informācija sabiedrībai (jauns)

Šis ir jauns pants. Dalībvalstīm būs jānodrošina, lai tiešsaistē būtu pieejama atbilstoša un atjaunināta informācija par komunālo notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu. Visām personām, kurām ir pieslēgums kanalizācijas sistēmai, vismaz reizi gadā visatbilstīgākajā veidā, piemēram, rēķinos, ir jābūt pieejamai arī tādai pamatinformācijai kā komunālo notekūdeņu attīrīšanas infrastruktūras atbilstības līmenis šīs direktīvas prasībām, savākto un attīrīto komunālo notekūdeņu apjoms gadā mājāsaimniecībai utt.

25. pants. Tiesu pieejamība (jauns)

Šis jaunais pants atbilst Pamattiesību hartas 47. pantam, un ar to tiek īstenota Orhūsas konvencija attiecībā uz tiesu pieejamību. Sabiedrībai un NVO vajadzētu būt iespējai juridiski izskatīt lēmumus, ko dalībvalsts ir pieņēmusi saskaņā ar šo direktīvu.

26. pants. Kompensācija (jauns)

Ir ieviests jauns pants par zaudējumu atlīdzināšanu, kura mērķis ir nodrošināt, ka gadījumos, kad kaitējums veselībai ir pilnībā vai daļēji radies, pārkāpjot nacionālos pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, attiecīgā sabiedrības daļa par šo kaitējumu no relevantajām kompetentajām iestādēm un no fiziskām vai juridiskām personām, kas ir atbildīgas par pārkāpumu (ja tādas ir identificētas), var pieprasīt un saņemt zaudējumu atlīdzinājumu.

27. pants. Deleģēšanas īstenošana (jauns)

Šis ir jauns standarta pants par deleģēto aktu pieņemšanu.

28. pants. Komitejas procedūra (bijušais 18. pants)

Šis ir jauns standarta pants par īstenošanas aktu pieņemšanu.

29. pants. Sodi (jauns)

Šajā jaunajā pantā, neskarot Direktīvu 2008/99/EK par vides krimināltiesisko aizsardzību, ir precizēti minimālie sodi, lai tie būtu iedarbīgi, samērīgi un atturoši³¹.

30. pants. Izvērtēšana (jauns)

Ar šo jauno pantu tiek noteikts pamats nākamajiem direktīvas izvērtējumiem (kā paredzēts Komisijas labāka regulējuma pamatnostādnes). Pirmais izvērtējums ir paredzēts ne agrāk kā 10 gadus pēc šīs direktīvas transponēšanas perioda beigām.

31. pants. Izskatīšana (jauns)

³¹ OV L 328, 6.12.2008., 28.–37. lpp.

Vismaz reizi piecos gados Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu, vajadzības gadījumā pievienojot attiecīgus tiesību aktu priekšlikumus.

32. pants. Atcelšana un pārejas noteikumi (jauns)

Šis pants ir jauns, un ar to ievieš noteikumus, lai ņemtu vērā Majotas īpašo situāciju un saglabātu vides aizsardzības līmeni, kas noteikts saskaņā ar bijušo 5. pantu, līdz tiek piemērotas jaunās 7. pantā izklāstītās prasības.

33. pants. Transponēšana (bijušais 19. pants)

Šajā pantā ievērots standarta paraugs.

34. pants. Stāšanās spēkā (jauns)

Šajā pantā ievērots standarta paraugs. Ir paredzēts, ka šī direktīva stājas spēkā 20 dienas pēc tās publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*.

35. pants. Adresāti (bijušais 20. pants)

Šis pants netika mainīts.

Bijušais 6. pants ir svītrots.

Šis pants ir svītrots vienkāršošanas labad, jo dalībvalstis praksē reti izmanto iespēju noteikt mazāk jutīgas zonas. Turklāt, saglabājot šo iespēju pārskatītajā direktīvas tekstā, tiktu samazināts vispārējais vides aizsardzības līmenis, kas paredzēts direktīvas pārskatīšanā.

Bijušais 7. pants ir svītrots.

Pienākums piemērot atbilstīgu attīrīšanu komunālajiem notekūdeņiem pirms to novadīšanas nozīmē, ka dalībvalstīm ir jāievēro spēkā esošie ES tiesību akti, tāpēc šā noteikuma nozīme ir (juridiski) ierobežota. Mērķis līdz 2027. gada 31. decembrim nodrošināt atbilstīgu komunālo notekūdeņu attīrīšanu ir saglabāts tikai attiecībā uz Majotu kā pārejas noteikums.

Bijušais 8. pants ir svītrots.

Šis pants ir svītrots, jo tas ir novecojis, — tagad dalībvalstīm būs jāievēro 4. pantā noteiktās prasības. Šis pants bija saistīts arī ar mazāk jutīgām zonām, kas ir jēdziens, kurš no šīs direktīvas ir svītrots.

I pielikums

A daļa. Kanalizācijas sistēmas

Netika mainīts.

B daļa. Novadījumi no komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām saņēmējos ūdensobjektos

Atjaunināts ar jaunām atsaucēm un minimālajām prasībām attiecībā uz otrējo (1. tabula), trešējo (2. tabula) un ceturto attīrīšanu (jauna 3. tabula).

C daļa. Ārpussadzīves notekūdeņu novadīšana

Šī daļa ir grozīta, un tagad tajā tiek noteikti obligātie nosacījumi, saskaņā ar kuriem var izsniegt atļaujas 13. pantā minētajiem ārpussadzīves notekūdeņu novadījumiem. Ir izveidota saikne ar Rūpniecisko emisiju direktīvu³².

D. daļa. Monitoringa un rezultātu izvērtēšanas references metodes

Ir atjauninātas prasības attiecībā uz komunālo notekūdeņu attīrīšanas novadīšanas monitoringu. Aglomerācijām, kuru c. e. ir 100 000 un lielāks, ir nepieciešams vismaz viens paraugs dienā.

II pielikums

Šā pielikuma A daļa atbilst bijušajā II pielikumā definētajiem kritērijiem jutīgo zonu identificēšanai — tie ir saglabāti un atjaunināti. Ir pievienots arī to zonu saraksts, kuras dalībvalstīm ir jāuzskata par jutīgām pret eutrofikāciju.

III pielikums. To produktu saraksts, uz kuriem attiecas 9. pants par paplašināto ražotāja atbildību (jauns)

Ražojumi, uz kuriem attiecas 9. pants par paplašinātu ražotāja atbildību, ir ražojumi, uz kuriem attiecas kāds no šajā pielikumā uzskaitītajiem ES tiesību aktiem (zāles un kosmētikas produkti).

IV pielikums. Rūpniecības nozares

Bijušais III pielikums, netiek mainīts.

V pielikums. Integrētā komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāna saturs saskaņā ar 5. pantu (jauns)

Šajā pielikumā ir uzskaitīts minimālais saturs, kas ir jāiekļauj integrētajā komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plānā, kurš sagatavots saskaņā ar 5. pantu. Šajos plānos ir jāiekļauj sākotnējās situācijas analīze komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju drenāžas zonā, jādefinē mērķi attiecībā uz nokrišņu ūdens pārplūžu un urbānās noteces ūdeņu radītā piesārņojuma mazināšanu šajā zonā, un jāidentificē pasākumi, kas ir jāveic, lai sasniegtu šos mērķus.

Mērķos ir jāietver: i) indikatīvs mērķrādītājs, lai nokrišņu ūdens pārplūdes neveidotu vairāk kā 1 % no gadā savāktā komunālo notekūdeņu apjoma un slodzes, ko aprēķina sausos laika apstākļos; un ii) pakāpeniska neattīrītas urbānās noteces ūdeņu novadīšanas pārtraukšana pa dalītās savākšanas sistēmām, ja vien nav pierādīts, ka to kvalitāte ir pietiekama, lai neradītu negatīvu ietekmi uz saņemamo ūdeņu kvalitāti.

VI pielikums. Informācija sabiedrībai (jauns)

Šajā pielikumā ir sīki izklāstīta informācija, kas ir jāsniedz sabiedrībai saskaņā ar jauno 24. pantu.

VII pielikums (jauns)

Tas ir standarta pielikums, kurā norādīta atceltā direktīva un uzskaitīti tās turpmākie grozījumi, kā arī to transponēšanas un piemērošanas datumi.

VIII pielikums (jauns)

Šī ir jaunā atbilstības tabula starp Padomes Direktīvu 91/271/EEK un jauno pārstrādātās direktīvas priekšlikumu.

³² OV L 334, 17.12.2010., 17.–119. lpp.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA
par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā ~~Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu~~ ☒ Līgumu par Eiropas Savienības darbību ☒ un jo īpaši tā ~~130. pantu~~ ☒ 192. panta 1. punktu ☒,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³³,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu³⁴,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

↓ jauns

(1) Padomes Direktīva (ES) 91/271/EEK³⁵ ir vairākas reizes³⁶ būtiski grozīta. Tā kā ir jāizdara turpmāki grozījumi, skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.

↓ 91/271/EEK 1. apsvēruma
(pielāgots)

~~tā kā Padomes 1988. gada 28. jūnija rezolūcija par Ziemeļjūras un citu Kopienas ūdeņu aizsardzību³⁷ aicināja Komisiju iesniegt Kopienas līmenī nepieciešamos priekšlikumus komunālo notekūdeņu attīrīšanas pasākumiem;~~

³³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

³⁴ OV C [...], [...], [...]. lpp.

³⁵ Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (OV L 135, 30.5.1991., 40. lpp.).

³⁶ Sk. VII pielikuma A daļu.

³⁷ ~~OV C 209, 09.08.1988., 2. lpp.~~

↓ 91/271/EEK 2. apsvērums
(pielāgots)

~~tā kā piesārņojums, kas radies dēļ nepietiekamas notekūdeņu attīrīšanas vienā dalībvalstī, bieži ietekmē citu dalībvalstu ūdeņus, tā kā saskaņā ar 130.r pantu ir nepieciešama rīcība Kopienas līmenī;~~

↓ 91/271/EEK 3. apsvērums

~~tā kā ir nepieciešama komunālo notekūdeņu atkārtota attīrīšana, lai aizsargātu vidi no nelabvēlīgas ietekmes, kas radusies nepietiekami attīrītu komunālo notekūdeņu novadīšanas rezultātā;~~

↓ 91/271/EEK 4. apsvērums

~~tā kā jutīgās zonās vajag pieprasīt stingrāku attīrīšanu, tā kā dažās mazāk jutīgās zonās sākotnējo attīrīšanu varētu uzskatīt par piemērotu;~~

↓ 91/271/EEK 5. apsvērums

~~tā kā rūpnīcības notekūdeņu ieplūšanu kanalizācijas sistēmās, kā arī notekūdeņu novadīšanu un dūņu savākšanu no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām būtu jānosaka ar vispārīgiem noteikumiem un/vai īpašām atļaujām;~~

↓ 91/271/EEK 6. apsvērums

~~tā kā to bioloģiski attīrāmo rūpnīcības notekūdeņu izplūdes no atsevišķiem rūpnīcības sektoriem, kas pirms novadīšanas saņemtajos ūdeņos nenonāk komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, būtu jāpakļauj atbilstošām prasībām;~~

↓ 91/271/EEK 7. apsvērums

~~tā kā vajadzētu veicināt no notekūdeņu attīrīšanas radušos dūņu otrreizējo pārstrādi, tā kā vajadzētu pārtraukt dūņu novadīšanu virszemes ūdeņos;~~

↓ 91/271/EEK 8. apsvērums

~~tā kā nepieciešams uzraudzīt attīrīšanas iekārtas, saņemšos ūdeņus un dūņu novadīšanu, lai nodrošinātu vides aizsardzību no notekūdeņu izplūdes nelabvēlīgā iespaida;~~

↓ 91/271/EEK 9. apsvērums

~~tā kā ir svarīgi nodrošināt, ka informācija par notekūdeņu un dūņu novadīšanu ir pieejama sabiedrībai regulāru ziņojumu veidā;~~

↓ 91/271/EEK 10. apsvērums

~~tā kā dalībvalstīm vajadzētu izveidot un iesniegt Komisijai savas programmas šīs direktīvas īstenošanai;~~

↓ 91/271/EEK 11. apsvērums

~~tā kā vajadzētu izveidot Komiteju, kas palīdzētu Komisijai jautājumos, kas saistīti ar šīs direktīvas ieviešanu un tās pielāgošanu tehnikas attīstībai;~~

↓ jauns

- (2) Direktīva 91/271/EEK nosaka tiesisko regulējumu komunālo notekūdeņu savākšanai, attīrīšanai un novadīšanai, kā arī bionoārdāmu notekūdeņu novadīšanai noteiktās rūpniecības nozarēs. Tās mērķis ir aizsargāt vidi no nepietiekami attīrītu komunālo notekūdeņu novadīšanas nelabvēlīgās ietekmes. Arī šai direktīvai būtu jātiecas uz to pašu mērķi, kā arī tajā pašā laikā būtu jāsekmē sabiedrības veselības aizsardzība, piemēram, gadījumos, kad komunālie notekūdeņi tiek novadīti peldūdeņos vai ūdensobjektos, ko izmanto dzeramā ūdens ieguvei, vai kad komunālos notekūdeņus izmanto par indikatoru sabiedrības veselībai nozīmīgiem parametriem. Tai būtu arī jāuzlabo piekļuve sanitārijai un pamatinformācijai, kas saistīta ar komunālo notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas darbību pārvaldību. Visbeidzot, šai direktīvai būtu jāsekmē komunālo notekūdeņu savākšanā un attīrīšanā radušos siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju pakāpeniska izskaušana, sevišķi pateicoties slāpekļa emisiju samazināšanai, energoefektivitātes uzlabošanai un atjaunīgās enerģijas ražošanai, un līdz ar to arī jāsekmē ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119³⁸ noteiktā 2050. gada klimatneitralitātes mērķa sasniegšana.
- (3) 2019. gadā Komisija Normatīvās atbilstības un izpildes programmas³⁹ ietvaros izvērtēja Padomes Direktīvu 91/271/EEK ("izvērtējums"). Kļuva skaidrs, ka daži minētās direktīvas noteikumi ir jāatjaunina. Tika identificēti trīs svarīgi komunālo notekūdeņu atlikušās piesārņojuma slodzes avoti, kurus būtu iespējams novērst, proti, nokrišņu ūdeņu pārplūde un urbānās noteces ūdeņi, potenciāli slikti funkcionējošas individuālās sistēmas (t. i., tādu sadzīves notekūdeņu attīrīšanas sistēmas, kuri neieplūst kanalizācijas sistēmās) un mazas aglomerācijas, uz kurām pašlaik Direktīva 91/271/EEK neattiecas pilnā mērā. Šie trīs piesārņojuma avoti Savienības virszemes ūdensobjektos rada ievērojamu slodzi. Turklāt izvērtējuma ziņojumā arī uzsvērts, ka ir jāuzlabo ar komunālajiem notekūdeņiem saistīto darbību pārredzamība un pārvaldība, lietderīgi jārealizē komunālo notekūdeņu attīrīšanas sektora potenciāls atjaunīgās enerģijas jomā, jāspēr reāli soļi virzībā uz energoneitralitāti, kas ir klimatneitralitāti veicinošs faktors, un jāaskaņo veselībai relevantu komunālo notekūdeņu parametru — piemēram, Covid-19 vīrusa un tā variantu — uzraudzība, kas nāk par labu sabiedrības veselības aizsardzībai.

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

³⁹ Komisijas dienestu darba dokuments, Padomes 1991. gada 21. maija Direktīvas 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu izvērtējuma kopsavilkuma ziņojums (SWD(2019) 701 final).

- (4) Mazas aglomerācijas ievērojami noslogo 11 % no virszemes ūdensobjektiem Savienībā⁴⁰. Lai labāk tiktu galā ar piesārņojumu no šādām aglomerācijām un novērstu neattīrītu komunālo notekūdeņu novadīšanu vidē, šī direktīva būtu jāattiecinā uz visām aglomerācijām, kuru cilvēkekvalitāte (c. e.) ir 1000 un lielāks.
- (5) Lai nodrošinātu komunālo notekūdeņu efektīvu attīrīšanu pirms to novadīšanas vidē, visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar c. e. 1000 un vairāk būtu jāsavāc centralizētās kanalizācijas sistēmās. Ja šādas sistēmas jau pastāv, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tām ir pieslēgti visi komunālo notekūdeņu avoti.
- (6) Izņēmuma kārtā, ja var pierādīt, ka centralizētas komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmas izveide nedotu nekādu labumu videi vai radītu pārmērīgas izmaksas, dalībvalstīm būtu jāatļauj izmantot individuālas komunālo notekūdeņu attīrīšanas sistēmas, ja vien tās nodrošina tādu pašu attīrīšanas līmeni kā otrējā un trešējā attīrīšana. Tālab dalībvalstīm būtu jāizveido valsts reģistri, lai apzinātu savā teritorijā izmantotās individuālās sistēmas, un jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka šo sistēmu konstrukcija ir piemērota, ka tās tiek pienācīgi uzturētas un ka to atbilstība tiek regulāri kontrolēta. Jo īpaši dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka individuālās komunālo notekūdeņu savākšanas un uzkrāšanas sistēmas ir necaurlaidīgas un drošas pret noplūdēm, un ka regulāri un ar noteiktiem starplaikiem tiek veikts sistēmu monitorings un inspicēšana.
- (7) Nokrišņu laikā ievērojams vidē nonākušā piesārņojuma avots ir nokrišņu ūdens pārplūde un urbānās noteces ūdeņi. Paredzams, ka urbanizācija un klimata pārmaiņu izraisītās pakāpeniskās lietus režīma izmaiņas kopā novedīs pie šādu emisiju kāpuma. Risinājumi, ar kuriem šo piesārņojuma avotu samazināt, būtu jānosaka vietējā līmenī, ņemot vērā vietējo apstākļu specifiku. To pamatā vajadzētu būt integrētai kvantitatīvai un kvalitatīvai ūdens resursu apsaimniekošanai urbānos apvidos. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka visās aglomerācijās ar c. e. 100 000 un vairāk vietējā līmenī tiek izstrādāti integrēti komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāni, jo šīs aglomerācijas rada ievērojamu emitētā piesārņojuma daļu. Turklāt integrēti komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāni būtu jāievieš arī aglomerācijās ar c. e. no 10 000 līdz 100 000, ja nokrišņu ūdeņu pārplūde vai urbānās noteces ūdeņi apdraud vidi vai sabiedrības veselību.
- (8) Lai nodrošinātu, ka integrētie komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāni ir izmaksefektīvi, ir svarīgi, lai to pamatā būtu attīstītos urbānos apvidos apzināta paraugprakse. Tāpēc apsveramo pasākumu pamatā vajadzētu būt vietējo apstākļu rūpīgai analīzei, un priekšroka būtu dodama preventīvai pieejai, kuras mērķis ir ierobežot nepiesārņotu lietusūdeņu savākšanu un optimizēt esošās infrastruktūras izmantošanu. Priekšroku dodamai “zaļiem” projektiem, tāpēc jauni pelēkās infrastruktūras objekti būtu plānojami tikai tad, ja tas ir absolūti nepieciešams. Lai aizsargātu vidi, jo īpaši piekrastes un jūras vidi, un sabiedrības veselību no nepietiekami attīrītu komunālo notekūdeņu novadīšanas kaitīgās ietekmes, visi komunālo notekūdeņu novadījumi no aglomerācijām ar c. e. 1000 un vairāk būtu otrēji jāattīra.
- (9) Izvērtējums parādīja, ka, pateicoties Direktīvas 91/271/EEK īstenošanai, ir ievērojami samazinājušās slāpekļa un fosfora emisijas. Tomēr izvērtējums arī liecina, ka vēl aizvien liels daudzums šo piesārņotāju, kuri tieši izraisa Savienības ūdensobjektu un jūru eutrofikāciju, vidē nonāk no komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām. Daļu šā

⁴⁰ EVA ziņojums *European waters: Assessment of status and pressures 2018*, Nr. 7/2018.

piesārņojuma var novērst, jo tehnikas attīstība un paraugprakse liecina, ka saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK noteiktās slāpekļa un fosfora emisiju robežvērtības ir novecojušas un būtu jāpadara stingrākas. Visās komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās, kuru c. e. ir 100 000 un vairāk, būtu sistemātiski jāizmanto trešējā attīrīšana, jo šādas stacijas ir nozīmīgs atlikušo slāpekļa un fosfora novadījumu avots.

- (10) Trešējai attīrīšanai vajadzētu būt obligātai arī aglomerācijās, kuru c. e. ir 10 000 un vairāk un kuras notekūdeņus novada eitrofikācijas skartās vai apdraudētās teritorijās. Lai nodrošinātu, ka eitrofikācijas ierobežošanas centieni tiek koordinēti visu attiecīgo sateces baseinu līmenī, šajā direktīvā būtu jāuzskaita zonas, kurās saskaņā ar pašlaik pieejamajiem datiem eitrofikācija uzskatāma par problēmu. Turklāt, lai nodrošinātu saskaņotību starp attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, dalībvalstīm savā teritorijā būtu jāapzina pārējās eitrofikācijas skartās vai apdraudētās zonas, jo īpaši pamatojoties uz datiem, kas savākti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK⁴¹, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK⁴² un Padomes Direktīvu 91/676/EEK⁴³. Stingrākas robežvērtības, pret eitrofikāciju jutīgo zonu saskaņotāka un iekļaujošāka apzināšana un pienākums nodrošināt trešējo attīrīšanu visos lielajos kompleksos — tas viss kopā palīdzēs ierobežot eitrofikāciju. Tā kā tam būs vajadzīgas papildu investīcijas valsts līmenī, dalībvalstīm būtu jādod pietiekami daudz laika vajadzīgās infrastruktūras izveidei.
- (11) Jaunākās zinātniskās atziņas, kas ir vairāku Komisijas stratēģiju⁴⁴ pamatā, liecina, ka ir katrā ziņā jārikojas, lai novērstu problēmu ar mikropiesārņotājiem, kas tagad tiek konstatēti visos Savienības ūdeņos. Daži no šiem mikropiesārņotājiem pat mazos daudzumos ir bīstami sabiedrības veselībai un videi. Tādēļ būtu jāievieš papildu attīrīšana, t. i., ceturtējā attīrīšana, lai nodrošinātu, ka no komunālajiem notekūdeņiem tiek atdalīts plašs spektrs mikropiesārņotāju. Ceturtējā attīrīšanā pirmām kārtām būtu jākoncentrējas uz organiskiem mikropiesārņotājiem, kas veido ievērojamu piesārņojuma daļu un kuru atdalīšanas tehnoloģijas jau ir izstrādātas. Prasība par šādu attīrīšanu būtu jāpiemēro, pamatojoties uz piesardzīgu pieeju kombinācijā ar riskbalstītu pieeju. Tāpēc visām komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām, kuru c. e. ir 100 000 un vairāk, būtu jānodrošina ceturtējā attīrīšana, jo no šīm stacijām vidē tiek novadīts ievērojams daudzums mikropiesārņotāju un mikropiesārņotāju atdalīšana komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās šādā mērogā ir izmaksefektīva. Būtu jāparedz, ka aglomerācijās, kuru c. e. ir no 10 000 līdz 100 000, dalībvalstīm ceturtējā attīrīšana ir jāizmanto zonās, kas atzītas par jutīgām pret piesārņojumu ar

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).

⁴³ Padomes Direktīva 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskās izcelsmes nitrāti (OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp.).

⁴⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas stratēģija attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā” (COM/2018/028 final); Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai “Eiropas Savienības stratēģiskā pieeja attiecībā uz farmaceitiskiem līdzekļiem vidē” (COM(2019) 128 final); Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ilgtspēju sekmējoša ķīmikāliju stratēģija. Ceļā uz vidi, kas brīva no toksikantiem”, COM(2020) 667 final; Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem ES. ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns” (COM(2021)400 final).

mikropiesārņotājiem, pamatojoties uz skaidriem kritērijiem, kuri būtu jānosaka. Šādās zonās būtu jāiekļauj vietas, kur attīrītu komunālo notekūdeņu novadīšana ūdensobjektos rada zemu atšķaidījuma attiecību vai kur saņemošos ūdensobjektus izmanto dzeramā ūdens ieguvei vai kā peldūdeņus. Prasību par ceturtējo attīrīšanu aglomerācijās ar c. e. no 10 000 līdz 100 000 dalībvalstis drīkstētu nepiemērot, ja tās, pamatojoties uz standartizētu riska novērtējumu, pierāda, ka vide vai sabiedrības veselība nav apdraudēta. Lai dalībvalstīm dotu pietiekami daudz laika nepieciešamās infrastruktūras plānošanai un īstenošanai, prasība par ceturtējo attīrīšanu būtu jāizpilda līdz 2040. gadam, taču pakāpeniski un nosakot skaidrus starpposma mērķus.

- (12) Lai nodrošinātu notekūdeņu attīrīšanas staciju novadījumu pastāvīgu atbilstību otrējās, trešējās un ceturtējās attīrīšanas prasībām, būtu jāņem paraugi saskaņā ar šīs direktīvas prasībām, un šiem paraugiem būtu jāatbilst tajā noteiktajām parametru vērtībām. Lai ņemtu vērā paraugu rezultātu iespējamās tehniskās variācijas, būtu jānosaka maksimālais paraugu skaits, kas drīkst neatbilst minētajām parametru vērtībām.
- (13) Ceturtējā attīrīšana, kas nepieciešama, lai komunālos notekūdeņus attīrītu no mikropiesārņotājiem, radīs papildu izmaksas, kuras saistītas, piemēram, ar monitoringu un jaunu, modernu aprīkojumu, ko būtu vajadzīgs uzstādīt atsevišķās komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās. Lai šīs papildu izmaksas segtu un saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 2. punktā minēto principu “piesārņotājs maksā”, ir būtiski, lai ražotāji, kas Savienības tirgū laiž produktus, kuri satur vielas, kas pēc to kalpošanas laika beigām mikropiesārņotāju veidolā ir sastopamas komunālajos notekūdeņos (“mikropiesārņotājas vielas”), uzņemas atbildību par papildu attīrīšanu, kurā tiktu atdalītas šīs vielas, kuras radušās to profesionālās darbības dēļ. Lai to panāktu, piemērotākais līdzeklis būtu ražotāja paplašinātas atbildības sistēma, jo tās finansiālā ietekme uz nodokļu maksātājiem un ūdens tarifiem ir ierobežota un tajā pašā laikā tā stimulētu videi nekaitīgāku produktu izstrādi. Patlaban komunālajos notekūdeņos sastopamie mikropiesārņotāji, kuru dēļ ir nepieciešama papildu attīrīšana (ceturtējā attīrīšana) lielākoties cēlušies no zālēm un kosmētisko līdzekļu atliekām. Tāpēc ražotāja paplašināta atbildība būtu jāattiecinā arī uz šīm divām produktu grupām.
- (14) Tomēr vajadzētu būt iespējai piešķirt atbrīvojumu no ražotāja paplašinātas atbildības pienākumiem, ja produkti tiek laisti tirgū nelielos daudzumos, t. i., mazāk par 2 tonnām produktu, jo šādos gadījumos papildu administratīvais slogs ražotājam būtu nesamērīgs ar vidiskajiem ieguvumiem. Tāpat vajadzētu būt iespējai piešķirt atbrīvojumu arī tad, ja ražotājs var pierādīt, ka produkta kalpošanas laika beigās mikropiesārņotāji nerodas. Tādi varētu būt, piemēram, gadījumi, kad var pierādīt, ka produkta atliekas notekūdeņos un vidē strauji bionodārdās vai nemaz nenonāk līdz komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām. Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka detalizētus kritērijus to tirgū laisto produktu identificēšanai, kuri pēc to kalpošanas laika beigām nerada mikropiesārņotājus notekūdeņos. Izstrādājot šos kritērijus, Komisijai būtu jāņem vērā zinātniskā vai cita pieejamā tehniskā informācija, tostarp attiecīgie starptautiskie standarti.
- (15) Lai izvairītos no iespējamiem iekšējā tirgus izkropļojumiem, šajā direktīvā būtu jānosaka minimālās prasības ražotāja paplašinātas atbildības īstenošanai, savukārt par sistēmas praktisko organizāciju būtu jālemj valstu līmenī. Ražotāju iemaksām vajadzētu būt samērīgām ar tirgū laisto produktu daudzumiem un to atlieku bīstamību. Iemaksām būtu jāsedz, bet ne jāpārsniedz izmaksas par mikropiesārņotāju monitoringa darbībām, statistikas vākšanu par tirgū laisto produktu daudzumiem un bīstamību, šīs statistikas ziņošanu un objektīvu verificēšanu, kā arī par komunālo notekūdeņu

efektīvu ceturtno attīrīšanu saskaņā ar šo direktīvu. Tā kā komunālo notekūdeņu attīrīšana ir kolektīva, ir lietderīgi ieviest prasību, ka ražotājiem ir jāpievienojas centralizētai organizācijai, kas to vārdā var izpildīt no ražotāja paplašinātas atbildības izrietošos pienākumus.

- (16) Izvērtējums arī parādījis, ka notekūdeņu attīrīšanas sektorā paveras iespējas ievērojami samazināt paša sektora energopatēriņu un ražot atjaunīgo enerģiju, piemēram, komunālo notekūdeņu stacijās pieejamās virsmas var lietderīgāk izmantot, uz tām izvietojot saules enerģijas ražošanas ierīces, vai no dūņām var ražot biogāzi. Tāpat izvērtējumā noskaidrojies, ka, ja netiks skaidri noteikti juridiski pienākumi, sektorā var gaidīt tikai daļēju progresu. Tālab būtu jānosaka, ka dalībvalstīm jānodrošina, ka kopējais enerģijas daudzums, ko gadā patērē visas to teritorijā esošās komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas, kuras apstrādā slodzi, kas atbilst 10 000 c. e. un vairāk, nepārsniedz tās enerģijas daudzumu, ko šīs komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas ir saražājušas no atjaunīgajiem energoresursiem, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001⁴⁵ 2. panta 1. punktā. Minētais mērķis būtu jāsasniegts līdz 2040. gada 31. decembrim, un tas jādara pakāpeniski, nospraužot starpposma mērķrādītājus. Šā energoneitralitātes mērķrādītāja sasniegšana palīdzēs par 46 % samazināt sektora novērtējamās siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas, un tajā pašā laikā palīdzēs sasniegt arī 2050. gada klimatneitralitātes mērķus un saistītos nacionālos un Savienības mērķus [piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/842⁴⁶ noteiktos mērķus]. Savukārt, veicinot ES bāzētu biogāzes vai saules enerģijas ražošanu un vienlaikus stiprinot energoefektivitātes pasākumus saskaņā ar principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”⁴⁷, kas nozīmē, ka enerģētikas politikas veidošanā un attiecīgu investīciju lēmumu pieņemšanā maksimāli ņem vērā izmaksefektīvus energoefektivitātes pasākumus, tiks mazināta Savienības energoatkarība, kas ir viens no Komisijas plānā *Repower EU*⁴⁸ paustajiem mērķiem. Tas saskan arī ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/844⁴⁹ un Direktīvu (ES) 2018/2001, kurā komunālo notekūdeņu attīrīšanas objekti ir kvalificēti kā atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas, t. i., vietas, kas īpaši piemērotas atjaunīgās enerģijas ražošanu uzstādīšanai. Lai sasniegtu energoneitralitātes mērķi, izmantojot katrai komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijai un kanalizācijas sistēmai optimālus pasākumus, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka reizi četros gados tiek veikti energoauditi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/27/ES⁵⁰ 8.

⁴⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

⁴⁷ Komisijas Ieteikums (ES) 2021/1749 (2021. gada 28. septembris) par principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”: no principiem pie prakses – Vadlīnijas un piemēri principa ieviešanai lēmumu pieņemšanā enerģētikas nozarē un ārpus tās.

⁴⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Plāns *REPowerEU*”, COM(2022) 230 final.

⁴⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/844 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti un Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti (OV L 328, 21.12.2018., 210. lpp.).

⁵⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012, 1. lpp.).

pantu. Šajos auditos būtu jāapzina atjaunīgās enerģijas izmaksefektīvas izmantošanas vai ražošanas potenciāls saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES VI pielikumā noteiktajiem kritērijiem.

- (17) Tā kā ūdens piesārņojuma pārrobežu rakstura dēļ kaimiņu dalībvalstīm vai trešām valstīm ir jāsadarbojas, lai šādu piesārņojumu novērstu un noskaidrotu, kā to apkarot jau pirmsākumos, būtu jānosaka, ka dalībvalstīm ir citai citu vai trešo valsti jāinformē, ja būtisks ūdens piesārņojums, ko izraisījusi komunālo notekūdeņu novadīšana vienā dalībvalstī vai trešā valstī, ietekmē vai var ietekmēt ūdens kvalitāti citā dalībvalstī vai trešā valstī. Ja runa ir par piesārņojuma incidentu, kas varētu būtiski skart lejtecēs ūdensobjektus, par to būtu jāinformē nekavējoties. Par to būtu jāinformē arī Komisija un, ja vajadzīgs, pēc dalībvalstu aicinājuma Komisijai būtu jāpiedalās sanāksmēs. Svarīgi ir arī cīnīties pret pārrobežu piesārņojumu no trešām valstīm, ar kurām dažām dalībvalstīm ir kopīgi ūdensobjekti. Lai tiktu galā ar piesārņojumu, kas cēlies vai nonācis trešās valstīs, sadarbību un koordināciju ar trešām valstīm var īstenot saskaņā ar ANO Eiropas Ekonomikas komisijas (UNECE) Ūdens konvenciju⁵¹ vai citām relevantām reģionālām konvencijām, piemēram, reģionālajām jūru vai upju konvencijām.
- (18) Lai nodrošinātu vides un cilvēka veselības aizsardzību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas, kas uzbūvētas atbilstīgi šīs direktīvas prasībām, tiek projektētas, būvētas, ekspluatētas un uzturētas tā, lai nodrošinātu pietiekamu sniegumu jebkādos normālos vietējos klimatiskajos apstākļos.
- (19) Komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās nonāk arī ārpussadzīves notekūdeņi, tostarp rūpnieciskie notekūdeņi, kuros var būt daudzi piesārņotāji, uz ko Direktīva 91/271/EEK neattiecas, piemēram, smagie metāli, mikroplastmasa, mikropiesārņotāji un citas ķīmikālijas. Vairumā gadījumu ir nepietiekama izpratne un zināšanas par šādu piesārņojumu, kas varētu pasliktināt attīrīšanas procesa funkcionēšanu un vairojot saņemamo ūdeņu piesārņojumu, kā arī stipri apgrūtināt resursu atgūšanu no dūņām un attīrīto notekūdeņu atkalizmantošanu. Tāpēc dalībvalstīm šāds piesārņojums, kas nonāk komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās un tiek novadīts ūdensobjektos, būtu regulāri jāmonitorē un par to jāziņo. Lai piesārņojumu no ārpussadzīves notekūdeņu novadījumiem novērstu to rašanās vietā, notekūdeņu novadīšanai no rūpnieciskām darbībām vai uzņēmumiem, kas pieslēgti kanalizācijas sistēmām, būtu iepriekš jāsaņem atļauja. Lai nodrošinātu, ka kanalizācijas sistēmas un komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas tehniski spēj uzņemt un attīrīt ienākošo piesārņojumu, pirms šo atļauju izdošanas būtu jākonsultējas ar to komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju operatoriem, kurās tiek novadīti ārpussadzīves notekūdeņi, un operatoriem vajadzētu būt iespējai iepazīties ar izdotajām atļaujām, lai tie varētu pielāgot savus attīrīšanas procesus. Ja ienākošajos ūdeņos tiek konstatēts ārpussadzīves piesārņojums, dalībvalstīm būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai samazinātu piesārņojumu tā rašanās vietā, proti, jāuzlabo piesārņotāju monitorings kanalizācijas sistēmās, lai varētu identificēt piesārņojuma avotus, un vajadzības gadījumā jāpārskata atļaujas, kas piešķirtas relevantajām pieslēgtajām komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām. Savienības ūdens resursi tiek arvien vairāk noslogoti, tāpēc dažos Savienības apvidos ir radies pastāvīgs vai pārejošs ūdens trūkums. Savienības spēju reaģēt uz pieaugošo ūdens resursu noslodzi varētu uzlabot, ja tiktu plašāk atkalizmantoti attīrīti komunālie notekūdeņi, kas ļautu ierobežot saldūdens ieguvu no virszemes un pazemes

⁵¹ UNECE Konvencija par robežšķērsojošo ūdensteču un starptautisko ezeru aizsardzību un izmantošanu ar grozījumiem, kā arī Lēmums VI/3, ar ko precizē pievienošanās procedūru.

ūdensobjektiem. Tāpēc būtu pēc iespējas jāveicina un jāpiekopj attīrītu komunālo notekūdeņu atkalizmantošana, tajā pašā laikā ņemot vērā, ka ir jāgādā par to, ka tiek izpildīti mērķi panākt saņemšo ūdensobjektu labu ekoloģisko un ķīmisko stāvokli, kuri definēti Direktīvā 2000/60/EK. Stingrākas prasības komunālo notekūdeņu attīrīšanai un pasākumi, ar ko uzlabo piesārņojuma monitoringu, izsekošanu un samazināšanu tā rašanās vietā, ietekmēs attīrīto komunālo notekūdeņu kvalitāti un līdz ar to sekmēs ūdens atkalizmantošanu. Ja ūdeni atkalizmanto lauksaimnieciskajā apūdeņošanā, tam būtu jānotiek saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/741⁵².

- (20) Lai nodrošinātu pienācīgu šīs direktīvas īstenošanu un it sevišķi emisijas robežvērtību ievērošanu, ir svarīgi monitorēt attīrīto komunālo notekūdeņu novadījumus vidē. Monitorings būtu jāveic, valsts līmenī izveidojot obligātu iepriekšēju atļauju sistēmu attīrīto komunālo notekūdeņu novadīšanai vidē. Turklāt, lai nepieļautu netīšu plastmasas biovides nonākšanu vidē no komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām, kurās izmanto šo paņēmieni, ir svarīgi novadīšanas atļaujās iekļaut īpašus pienākumus veikt pastāvīgu monitoringu un šādus novadījumus nepieļaut.
- (21) Lai nodrošinātu vides aizsardzību, bionoārdāmu ārpussadzīves notekūdeņu tiešai novadīšanai vidē no noteiktām rūpniecības nozarēm būtu jāsaņem iepriekšēja atļauja valsts līmenī un jāizpilda attiecīgas prasības. Šīm prasībām būtu jānodrošina, ka tieši novadījumi no noteiktām rūpniecības nozarēm tiek pakļauti otrējai, trešējai un ceturtējai attīrīšanai, kas nepieciešama cilvēka veselības un vides aizsardzībai.
- (22) Saskaņā ar LESD 168. panta 1. punktu “Savienības rīcība papildina dalībvalstu politiku un ir vērsta uz to, lai uzlabotu sabiedrības veselību [un] veiktu slimību profilaksi”. Lai nodrošinātu, ka tiek optimāli izmantoti relevantie sabiedrības veselības dati, kas tiek iegūti no komunālajiem notekūdeņiem, būtu jāievieš un jāizmanto komunālo notekūdeņu uzraudzība preventīviem vai agrīnās brīdināšanas mērķiem, piemēram, konkrētu vīrusu atklāšanai komunālajos notekūdeņos, kas liecina par epidēmijas vai pandēmijas sākšanos. Dalībvalstīm būtu jānodrošina pastāvīgs dialogs un koordinācija starp kompetentajām iestādēm, kas atbild par sabiedrības veselību, un kompetentajām iestādēm, kas atbild par komunālo notekūdeņu apsaimniekošanu. Minētās koordinācijas kontekstā būtu jāizveido saraksts ar sabiedrības veselībai relevantiem parametriem, kas monitorējami komunālajos notekūdeņos, kā arī paraugošanas biežums un vieta. Šajā pieejā tiks izmantotas un papildinātas citas Savienības iniciatīvas sabiedrības veselības aizsardzības laukā, piemēram, vides monitorings, kas ietver notekūdeņu uzraudzību⁵³. Balstoties uz Covid-19 pandēmijas laikā apkopoto informāciju un pieredzi, kas gūta, īstenojot Komisijas Ieteikumu par kopīgu pieeju, ar ko izveido SARS-CoV-2 un tā variantu sistemātisku uzraudzību notekūdeņos ES⁵⁴ (“ieteikums”), būtu jāprasa, lai dalībvalstis regulāri monitorētu veselībai relevantus parametrus, kas saistīti ar SARS-CoV-2 un tā variantiem. Lai nodrošinātu, ka tiek izmantotas saskaņotas metodes, dalībvalstīm SARS-CoV-2 un tā

⁵² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/741 (2020. gada 25. maijs) par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām (OV L 177, 5.6.2020., 32. lpp.).

⁵³ Komisijas paziņojums “Par Eiropas Veselības savienības izveides nākamo soli: Eiropas Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestāde *HERA*” (COM(2021) 576 final).

⁵⁴ Komisijas Ieteikums (ES) 2021/472 (2021. gada 17. marts) par kopīgu pieeju, ar ko izveido SARS-CoV-2 un tā variantu sistemātisku uzraudzību notekūdeņos Eiropas Savienībā (OV L 98, 19.3.2021., 3. lpp.).

variantu monitoringam iespējami lielā mērā būtu jāizmanto paraugošanas un analīzes metodes, kas izklāstītas ieteikumā.

- (23) Savienība apzinās, cik svarīgi ir apkarot rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem (AMR), un 2017. gadā pieņēma Eiropas “Viena veselība” rīcības plānu AMR apkarošanai⁵⁵. Saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas (PVO) datiem notekūdeņi ir atzīti un dokumentēti kā svarīgs antimikrobiālu līdzekļu un to metabolītu, kā arī pret antimikrobiāliem līdzekļiem rezistentu baktēriju un to gēnu avots. Lai vairotu zināšanas par galvenajiem AMR avotiem, ir jāievieš pienākums monitorēt AMR komunālajos notekūdeņos, lai mūsu zinātniskās zināšanas turpinātu pilnveidoties un būtu iespējams adekvāti rīkoties nākotnē.
- (24) Lai aizsargātu vidi un cilvēka veselību, dalībvalstīm būtu jāapzina riski, ko rada komunālo notekūdeņu apsaimniekošana. Balstoties uz konstatētajiem riskiem un ja tas nepieciešams, lai izpildītu Savienības ūdens jomas tiesību aktu prasības, dalībvalstīm attiecībā uz komunālo notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu būtu jāveic stingrāki pasākumi nekā pasākumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu šajā direktīvā noteikto prasību minimumu. Atkarībā no situācijas šie stingrākie pasākumi cita starpā var ietvert kanalizācijas sistēmu izveidi, integrētu komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plānu izstrādi vai otrējās, trešējās vai ceturtnējās attīrīšanas piemērošanu komunālajiem notekūdeņiem aglomerācijās vai komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās zem tā c. e. sliekšņa, no kura sākas standarta prasību piemērošana. Tie var ietvert arī rūpīgāku attīrīšanu nekā attīrīšana, kas vajadzīga, lai ievērotu prasību minimumu, vai attīrīto komunālo notekūdeņu dezinfekcija, kas nepieciešama, lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/7/EK⁵⁶ prasības.
- (25) 6. ilgtspējīgas attīstības mērķis un ar to saistītais uzdevums, kas paredz, ka dalībvalstīm līdz 2030. gadam “jāpanāk, lai visiem būtu piekļuve adekvātai un vienlīdzīgu veicinošai sanitārijai un higiēnai, un jāizskauz defekācija atklātās vietās, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu, meiteņu un mazaizsargātu iedzīvotāju vajadzībām”⁵⁷. Turklāt Eiropas sociālo tiesību pīlāra⁵⁸ 20. princips nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz piekļuvi kvalitatīviem pamatpakalpojumiem, arī ūdenim un sanitārijai. Ņemot to vērā un saskaņā ar PVO Sanitācijas un veselības vadlīniju⁵⁹ ieteikumiem un Ūdens un veselības protokola noteikumiem⁶⁰, dalībvalstīm jautājums par piekļuvi sanitārijai būtu jārisina valsts līmenī. Tas būtu jādara ar darbībām, kuru mērķis ir uzlabot sanitārijas piekļūstamību itin visiem, piemēram, ierīkojot sanitāros mezglus sabiedriskās vietās, kā arī veicinot piemērotu sanitāro mezglu pieejamību publiskās pārvaldes iestādēs un sabiedriskās ēkās bez maksas un/vai par visiem pieejamu cenu. Sanitārijiem mezgliem būtu jānodrošina cilvēka urīna, izkārnījumu un menstruālo asiņu droša apsaimniekošana un likvidēšana. Tie būtu jāpārvalda droši, kas nozīmē, ka tiem vajadzētu būt vienmēr piekļūstamiem visiem, arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, piemēram, bērniem, vecāka gadagājuma cilvēkiem, personām ar

⁵⁵ Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam “Eiropas “Viena veselība” rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai” (COM(2017) 0339 final).

⁵⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/7/EK (2006. gada 15. februāris) par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību un Direktīvas 76/160/EEK atcelšanu (OV L 64, 4.3.2006., 37. lpp.).

⁵⁷ Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 2015. gada 25. septembra rezolūcija ([A/70/L.1](#)).

⁵⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas sociālo tiesību pīlāra izveide” (COM(2017) 0250 final).

⁵⁹ PVO Sanitācijas un veselības vadlīnijas, 2018.

⁶⁰ 1992. gada Konvencijas par robežšķērsojošo ūdensteču un starptautisko ezeru aizsardzību un izmantošanu 1999. gada 17. jūnija Protokols par ūdeni un veselību.

invaliditāti un bezpajumtniekiem, ka tiem būtu jāatrodas vietā, kas nodrošina minimālu risku lietotāju drošībai, un ka tiem vajadzētu būt higiēniski un tehniski droši lietojamiem. Šādu mezglu skaitam vajadzētu būt pietiekamam, lai nodrošinātu, ka tiek apmierinātas cilvēku vajadzības un ka gaidīšanas laiks nav pārmērīgi ilgs.

- (26) Minoritāšu kultūru, piemēram, romu un trevelleru, īpašā situācija neatkarīgi no tā, vai viņi ir nometnieki, un jo īpaši tas, ka viņiem nav piekļuves sanitārijai, tika atzīts Komisijas 2020. gada 7. oktobra paziņojumā “Savienība, kurā valda līdztiesība: ES romu līdztiesības, iekļaušanas un līdzdalības stratēģiskais satvars”, kurā aicināts veicināt faktisku līdztiesīgu piekļuvi pamatpakalpojumiem. Kopumā ir lietderīgi, ka dalībvalstis īpašu uzmanību pievērš mazaizsargātām un marginalizētām grupām, veicot nepieciešamos pasākumus, lai uzlabotu šo grupu piekļuvi sanitārijai. Ir svarīgi, lai minēto grupu identificēšana noritētu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2020/2184 16. panta 1. punktu⁶¹. Veicot pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot mazaizsargātu un marginalizētu grupu piekļuvi sanitārijai, cita starpā varētu sabiedriskās vietās bez maksas vai par zemu pakalpojuma maksu nodrošināt sanitāros mezglus, uzlabot vai uzturēt pieslēgumu pienācīgām komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmām un palielināt informētību par tuvākajiem sanitārajiem mezgliem.
- (27) Saskaņā ar ES cilvēktiesību pamatnostādņēm par drošu dzeramo ūdeni un sanitāriju⁶² īpaša uzmanība būtu jāpievērš sieviešu un meiteņu vajadzībām, jo viņas, izmantojot sanitāros mezglus ārpus mājām, ir pakļautas sevišķam riskam un saskaras ar uzbrukumiem, seksuālu un dzimumbalstītu vardarbību, uzmākšanos un citiem draudiem savai drošībai. Tas atbilst Padomes secinājumiem par diplomātiju ūdens resursu jomā⁶³, kuros atkārtoti apstiprināts, cik svarīgi ir diplomātijā ūdens resursu jomā integrēt dzimumperspektīvu. Tāpēc dalībvalstīm īpaša uzmanība būtu jāpievērš sievietēm un meitenēm kā mazaizsargātai grupai un būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai viņām uzlabotu vai saglabātu drošu piekļuvi sanitārijai.
- (28) Izvērtējumā secināts, ka varētu uzlabot dūņu apsaimniekošanu, lai to labāk pieskaņotu aprites ekonomikas un Direktīvas 2008/98/EK 4. pantā noteiktās atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas principiem. Darbības, kuru mērķis ir labāk monitorēt un avotā samazināt piesārņojumu no ārpussadzīves novadijumiem, palīdzēs uzlabot radušos dūņu kvalitāti un nodrošinās, ka tās var droši izmantot lauksaimniecībā. Lai nodrošinātu, ka no dūņām pareizi un droši tiek atgūtas barības vielas, arī fosfors, kas ir kritiski svarīga viela, Savienības līmenī būtu jānosaka minimālie atgūšanas rādītāji.
- (29) Ir vajadzīgs papildu monitorings, lai verificētu atbilstību jaunajām prasībām attiecībā uz mikropiesārņotājiem, ārpussadzīves piesārņojumu, energoneitralitāti, SEG emisijām, nokrišņu ūdens pārplūdēm un urbānās noteces ūdeņiem. Lai verificētu ceturtējās attīrīšanas sniegumu attiecībā uz mikropiesārņotāju samazināšanu komunālo notekūdeņu novadijumos, ir pietiekami monitorēt ierobežotu reprezentatīvu mikropiesārņotāju kopu. Monitoringa biežums būtu jāpieskaņo pašreizējai paraugpraksei, kā pašlaik notiek Šveicē. Lai saglabātu izmakslietderību, minētie pienākumi būtu jāpielāgo komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju un aglomerāciju lielumam. Monitorings arī palīdzēs nodrošināt datus vispārējam vidiskā monitoringa

⁶¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2020/2184 (2020. gada 16. decembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 435, 23.12.2020. 1. lpp.).

⁶² ES cilvēktiesību pamatnostādnes par drošu dzeramo ūdeni un sanitāriju (10145/19).

⁶³ Padomes secinājumi par diplomātiju ūdens resursu jomā (13991/18).

satvaram, kas izveidots saskaņā ar 8. vides rīcības programmu⁶⁴, un, konkrētāk, sagādās datus tā pamatā esošajam nulles piesārņojuma monitoringa satvaram⁶⁵.

- (30) Lai samazinātu administratīvo slogu un labāk izmantotu digitalizācijas pavērtās iespējas, būtu jāuzlabo un jāvienkāršo ziņošana par direktīvas īstenošanu, atceļot dalībvalstu pienākumu reizi divos gados ziņot Komisijai un Komisijai reizi divos gados publicēt ziņojumus. Tā būtu jāaizstāj ar prasību, lai dalībvalstis ar Eiropas Vides aģentūras (EVA) atbalstu uzlabo esošās nacionālās standartizētās datu kopas, kas izveidotas saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK, un tās regulāri atjaunina. Komisijai un EVA būtu jānodrošina pastāvīga piekļuve valstu datubāzēm. Lai nodrošinātu pilnīgu informāciju par šīs direktīvas piemērošanu, datu kopās būtu jāiekļauj informācija par komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju atbilstību attīrīšanas prasībām (atbilstība/neatbilstība, novadīto piesārņotāju slodze un koncentrācija), par to, kādā mērā sasniegti energoneitralitātes mērķi, par SEG emisijām no attīrīšanas stacijām, kuru attīrīto notekūdeņu slodzes c. e. pārsniedz 10 000, un par pasākumiem, ko dalībvalstis veikušas attiecībā uz nokrišņu ūdens pārplūdēm / urbānās noteces ūdeņiem, piekļuvi sanitārijai un attīrīšanu individuālās sistēmās. Turklāt, lai optimizētu datu izmantošanu, kā arī atbalstītu pilnīgu caurredzamību, būtu jānodrošina pilnīga saskanība ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 166/2006⁶⁶.
- (31) Lai nodrošinātu savlaicīgu un pienācīgu šīs direktīvas īstenošanu, ir būtiski, lai dalībvalstis izveidotu nacionālo īstenošanas programmu, kas ietvertu arī vajadzīgo investīciju ilgtermiņa plānošanu kopā ar finansēšanas stratēģiju. Par šīm nacionālajām programmām būtu jāziņo Komisijai. Lai ierobežotu administratīvo slogu, minētā prasība nebūtu jāpiemēro dalībvalstīm, kuras galvenos notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pienākumus izpilda par vairāk nekā 95 %.
- (32) Komunālo notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas nozare ir specifiska, jo tā darbojas kā ierobežotas konkurences tirgus — un publiskie un mazie uzņēmumi ir pieslēgti kanalizācijas sistēmai bez iespējas izvēlēties operatoru. Tāpēc ir svarīgi nodrošināt publisku piekļuvi operatoru galvenajiem snieguma rādītājiem, piemēram, panāktajam attīrīšanas līmenim, attīrīšanas izmaksām, patērētajai un saražotajai enerģijai un saistītajām SEG emisijām un oglekļa pēdai. Lai sabiedrība būtu labāk informēta par komunālo notekūdeņu attīrīšanas ietekmi, viegli piekļūstamā veidā, piemēram, rēķinos, būtu jāsniedz pamatinformācija par notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas ikgadējam izmaksām katrai māsaimniecībai, savukārt citai detalizētai informācijai vajadzētu būt pieejamai tiešsaistē operatora vai kompetentās iestādes vietnē.
- (33) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/4/EK⁶⁷ dalībvalstīs garantē tiesības piekļūt vides informācijai saskaņā ar 1998. gada Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs

⁶⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/591 (2022. gada 6. aprīlis) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (OV L 114, 12.4.2022., 22. lpp.).

⁶⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem. ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns” (COM(2021)400 final).

⁶⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 166/2006 (2006. gada 18. janvāris) par Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistra ieviešanu un Padomes Direktīvu 91/689/EEK un 96/61/EK grozīšanu (OV L 33, 4.2.2006., 1.–17. lpp.).

⁶⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 14.2.2003., 26.–32. lpp.).

saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija"). Orhūsas konvencija ietver plašus pienākumus, kas saistīti gan ar vides informācijas sniegšanu pēc pieprasījuma, gan tās aktīvu izplatīšanu. Ir svarīgi, lai šīs direktīvas noteikumi, kas attiecas uz piekļuvi informācijai un datu kopīgošanas kārtību, minēto direktīvu papildinātu, nosakot pienākumu sabiedrībai lietotājdraudzīgā veidā darīt tiešsaistē pieejamu informāciju par komunālo notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, neradot atsevišķu tiesisko režīmu.

- (34) Lai Savienības vides rīcībpolitikas kontekstā šī direktīva darbotos rezultatīvi un tiktu sasniegts tās mērķis aizsargāt sabiedrības veselību, fiziskām vai juridiskām personām vai attiecīgā gadījumā to pienācīgi veidotām organizācijām jāvar uz šo direktīvu atsaukties tiesvedībā un valstu tiesām jāvar šo direktīvu ņemt vērā kā Savienības tiesību elementu, attiecīgā gadījumā arī valsts iestādes lēmumu izskatīšanai. Turklāt saskaņā ar Tiesas iedibināto judikatūru atbilstoši Līguma par Eiropas Savienību (LES) 4. panta 3. punktā noteiktajam lojālas sadarbības principam dalībvalstu tiesām ir jānodrošina personas tiesību aizsardzība tiesā saskaņā ar Savienības tiesībām. Papildus tam LES 19. panta 1. punkts prasa, lai dalībvalstis nodrošinātu tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības. Turklāt saskaņā ar Orhūsas konvenciju attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem vajadzētu būt iespējai vērsties tiesā, lai palīdzētu aizsargāt tiesības dzīvot personīgajai veselībai un labbūtībai piemērotā vidē.
- (35) Lai šo direktīvu pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai, būtu Komisijai jādeleģē pilnvaras saskaņā ar LESD 290. pantu pieņemt aktus, ar ko noteiktas pielikumu daļas tiktu grozītas attiecībā uz prasībām, kas piemērojamas otrējai, trešējai un ceturtējai attīrīšanai, un prasībām par īpašām atļaujām attiecībā uz ārpussadzīves notekūdeņu novadīšanu kanalizācijas sistēmās un komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās un ar ko šī direktīva tiktu papildināta, nosakot dūņu fosfora un slāpekļa minimālos atkalizmantošanas un reciklēšanas rādītājus. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (36) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai, būtu Komisijai jāpiešķir īstenošanas pilnvaras pieņemt individuālo sistēmu projektēšanas standartus, pieņemt ceturtējās attīrīšanas indikatoru monitoringa un novērtēšanas metodes, noteikt kopīgus nosacījumus un kritērijus, ar kādiem dažiem produktiem piemērotu atbrīvojumu no paplašinātās ražotāja atbildības, noteikt integrēto komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plānu izstrādes atbalsta metodikas un metodikas, kā mērīt rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem un mikroplastmasas rādītājus komunālajos notekūdeņos, kā arī pieņemt, kādā formātā un kārtībā dalībvalstīm būtu jāsniedz un EVA būtu jāapkopo informācija par šīs direktīvas īstenošanu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁶⁸.

⁶⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (37) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sodiem par to valsts noteikumu pārkāpšanu, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu to piemērošanu. Sodiem vajadzētu būt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem, ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu specifiku.
- (38) Saskaņā ar Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu⁶⁹ Komisijai šī direktīva noteiktā laikā pēc tās transponēšanas termiņa būtu jāizvērtē. Minētā izvērtējuma pamatā vajadzētu būt šīs direktīvas īstenošanas laikā gūtajai pieredzei un ievāktajiem datiem, visiem pieejamajiem PVO ieteikumiem, kā arī relevantiem zinātniskajiem, analītiskajiem un epidemioloģiskajiem datiem. Izvērtēšana īpaša uzmanība būtu jāveltī jautājumam, vai to produktu saraksts, uz kuriem attiecas paplašinātā ražotāja atbildība, būtu jāpielāgo tirgū laisto produktu klāsta dinamikai, labākām zināšanām par mikropiesārņotāju klātbūtni notekūdeņos un to ietekmi uz sabiedrības veselību un vidi, kā arī datiem no jaunajiem pienākumiem monitorēt mikropiesārņotājus komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju ievadpunktos un izvadpunktos.
- (39) Direktīva 91/271/EEK paredz noteiktus termiņus Majotai sakarā ar to, ka tā 2014. gadā tika iekļauta kā tālākais reģions Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. panta izpratnē. Tāpēc pienākums izveidot kanalizācijas sistēmas un piemērot otrējo attīrīšanu komunālajiem notekūdeņiem no aglomerācijām, kuru c. e. ir 2000 un vairāk, attiecībā uz Majotu būtu jāatliek.
- (40) Lai nodrošinātu vides aizsardzības nepārtrauktību, ir svarīgi, lai dalībvalstis līdz brīdim, kad kļūs piemērojamas jaunās fosfora un slāpekļa satura samazināšanas prasības, saglabātu vismaz pašreizējo trešējās attīrīšanas līmeni. Tāpēc līdz brīdim, kad kļūs piemērojamas minētās jaunās prasības, būtu jāturpina piemērot Padomes Direktīvas 91/271/EK 5. pantu.
- (41) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, aizsargāt vidi un sabiedrības veselību, virzīties uz komunālo notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas darbību klimatneitralitāti, uzlabot piekļuvi sanitārijai un nodrošināt sabiedrības veselībai relevantu parametru regulāru uzraudzību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tās mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (42) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina vienīgi uz tiem noteikumiem, kuri, salīdzinot ar iepriekšējo direktīvu, ir grozījumi pēc būtības. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav mainīti, izriet no iepriekšējās direktīvas.
- (43) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņiem [VII] pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos,

⁶⁹ Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1.–14. lpp.).

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

☒ Priekšmets ☒

Šī direktīva ~~attiecas uz~~ ☒ nosaka noteikumus par ☒ komunālo notekūdeņu savākšanu, attīrīšanu un novadīšanu ~~un atsevišķu rūpniecības sektoru notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu.~~ Šīs direktīvas mērķis ir ar mērķi aizsargāt vidi ~~no minēto notekūdeņu novadīšanas kaitīgas ietekmes~~ ⇒ un cilvēka veselību, vienlaikus pakāpeniski darot galu siltumnīcefekta gāzu emisijām un uzlabojot komunālo notekūdeņu savākšanas un apstrādes darbību energobilanci. Tā turklāt nosaka arī noteikumus par piekļuvi sanitārijai, par komunālo notekūdeņu nozares caurredzamību un par regulāru sabiedrības veselībai relevantu komunālo notekūdeņu parametru uzraudzību. ⇐

2. pants

☒ Definīcijas ☒

Šajā direktīvā ☒ piemēro šādas definīcijas ☒ :

- 1.) “komunālie notekūdeņi” ~~nozīmē~~ sadzīves notekūdeņus ⇒ , sadzīves notekūdeņu un ārpussadzīves notekūdeņu sajaukums ⇐ vai sadzīves ~~notekūdeņu un rūpniecisko notekūdeņu un/vai lietus notekūdeņu~~ ☒ notekūdeņu un urbānās noteces ūdeņu ☒ sajaukumus;
- 2.) “sadzīves notekūdeņi” ~~nozīmē~~ notekūdeņus no apdzīvotām vietām un pakalpojumiem, kas galvenokārt rodas no cilvēka vielmaiņas un mājāsaimnieciskām darbībām;
- 3.) “~~rūpnieciskie~~ ⇒ ārpussadzīves ⇐ notekūdeņi” ~~nozīmē~~ jebkurus kādi ☒ notekūdeņi, kas novadīti ☒ ⇒ kanalizācijas sistēmās ⇐ no izmantotām telpām ☒ teritorijas, kuru izmanto kādai no šīm darbībām: ☒
☒ a) aroddarbība ☒ tirdzniecībai vai rūpniecībai izplūdušus notekūdeņus, kas nav sadzīves notekūdeņi vai lietus notekūdeņi;

↓ jauns

b) darbības, ko veic kāda iestāde;

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

☒ c) rūpnieciskas darbības; ☒

- 4.) “aglomerācija” ~~nozīmē~~ zonu, kur ~~iedzīvotāju skaits un/vai ekonomiskās aktivitātes ir~~ ⇒ komunālo notekūdeņu piesārņotāju slodze ir ⇐ pietiekami koncentrētas ⇒ (10 c. e. uz hektāru vai vairāk) ⇐, lai varētu savākt ☒ komunālos ☒ notekūdeņus un tos novadīt ~~tos~~ uz ☒ komunālo ☒ notekūdeņu attīrīšanas ☒ staciju ☒ iekārtām vai uz to galīgās novadīšanas vietu ~~vidē~~;

↓ jauns

5) “urbānās noteces ūdeņi” ir aglomerāciju lietussūdens, kuru savāc, izmantojot šķirtsistēmu vai kopsistēmu;

6) “nokrišņu ūdens pārplūde” ir neapstrādātu urbānās noteces ūdeņu novadīšana saņēmējā ūdensobjektā no kopsistēmas lietussūdē;

↓ 91/271/EEK (pielāgots)

~~7) 5.~~ “kanalizācijas sistēma” ~~nozīmē~~ cauruļvadu sistēma, kas savāc un novada ☒ komunālos ☒ notekūdeņus;

↓ jauns

8) “kopsistēma” ir cauruļvadi, kas savāc un novada komunālos notekūdeņus;

9) “šķirtsistēma” ir cauruļvadi, kas savāc un novada kādu no šīm plūsmām:

a) sadzīves notekūdeņi;

b) ārpussadzīves notekūdeņi;

c) sadzīves un ārpussadzīves notekūdeņu sajaukums;

d) aglomerāciju lietussūdens;

↓ 91/271/EEK (pielāgots)

⇒ jauns

~~6. 10) “1 c. e. (cilvēka ekvivalents)” ☒ “cilvēkekvalents” jeb “c. e.” ☒ nozīmē~~
⇒ mērvienība, kas izsaka vidējo potenciālo ūdens piesārņojuma slodzi, ko dienā rada viens cilvēks, kur 1 c. e. ir ~~bioloģiski attīrāmo notekūdeņu daudzumu, kas piecas dienas pēc kārtas bioloģiski piesaista ☒ bionoārdāmo organisko piesārņotāju slodze, kuras piecu dienu bioloģiskais skābekļa patēriņš (BSP5) ir ☒ 60 g skābekļa dienā (BSP5);~~

~~7. “sākotnējā attīrīšana” nozīmē notekūdeņu attīrīšanu fiziskā un/vai ķīmiskā procesā, to skaitā suspendēto daļiņu nosēdināšanu vai citus procesus, kuros ienākošo notekūdeņu BSP5 samazina par vismaz 20 % pirms novadīšanas un kopējais ienākošo notekūdeņu suspendēto daļiņu daudzums tiek samazināts par vismaz 50 %;~~

~~8. 11) “otreizējā ☒ otrējā ☒ attīrīšana” nozīmē ☒ komunālo ☒ notekūdeņu attīrīšanu procesā, kas ietver bioloģisko attīrīšanu ar otrreizējou ☒ nostādināšanu ☒ nosēdināšanu, vai citu procesu, kurā tiek ievērotas I pielikuma 1.tabulas prasības;~~

~~9. “atbilstīga attīrīšana” nozīmē komunālo notekūdeņu attīrīšanu ar jebkuru procesu un/vai uzglabāšanas sistēmu, kas pēc novadīšanas nodrošina saņemšo ūdeņu atbilstību attiecīgajiem kvalitātes mērķiem un šīs un citu Kopienas direktīvu attiecīgajām prasībām;~~

↓ jauns

12) “trešējā attīrīšana” ir komunālo notekūdeņu attīrīšana procesā, kurā no komunālajiem notekūdeņiem atdala slāpekli un fosforu;

13) “ceturtējā attīrīšana” ir komunālo notekūdeņu attīrīšana procesā, kurā no komunālajiem notekūdeņiem atdala plašu spektru mikropiesārņotāju;

↓ 91/271/EEK (pielāgots)

⇒ jauns

~~10. 14) “dūņas” nozīmēir ⇒ jebkādi cieti, daļēji cieti vai šķidri atkritumi, kas rodas komunālo notekūdeņu attīrīšanā ⇐ attīrītas vai neattīrītas paliekošās dūņas no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām;~~

~~11. 15) “eitrofikācija” nozīmēir ūdens bagātināšanu ar organiskajām barības vielām, it īpaši, slāpekļa un/vai fosfora savienojumiem, kas veicinaot paātrinātu aļģu un citu augstāku augu valsts augstāko formu augšanu, radot nevēlamu traucējumu nevēlami traucējot ūdenī esošo organismu līdzsvaru un šā ūdens kvalitātei;~~

~~12. “estuārs” nozīmē pārejas zonu upes grīvā starp saldūdeņiem un piekrastes ūdeņiem. Šīs direktīvas mērķiem dalībvalsts nosaka estuāru ārējās (jūras puses) robežas kā daļu no īstenošanas programmas saskaņā ar 17. panta 1. un 2. punkta noteikumiem;~~

~~13. “piekrastes ūdeņi” nozīmē ūdeņus ārpus bēguma līnijas vai estuāra ārējās robežas;~~

↓ jauns

16) “mikropiesārņotājs” ir viela, ieskaitot tās sadalīšanās produktus, kas parasti vidē un komunālajos notekūdeņos ir koncentrācijā, kura ir mazāka par miligramiem litrā, un ko var uzskatīt par bīstamu cilvēka veselībai vai videi pēc kāda no Regulas (EK)⁷⁰ I pielikuma 3. un 4. daļā noteiktajiem kritērijiem;

17) “atšķaidījuma attiecība” ir attiecība starp saņēmēja ūdensobjekta gada caurplūdumu novadīšanas punktā un no attīrīšanas stacijas novadīto komunālo notekūdeņu gada daudzumu;

18) “ražotājs” ir jebkurš ražotājs, importētājs vai izplatītājs, kas savas profesionālās darbības ietvaros laiž produktus dalībvalsts tirgū, arī tad, ja tas izmanto distances līgumus, kas definēti Direktīvas 2011/83/ES 2. panta 7. punktā;

19) “ražotāju atbildības organizācija” ir organizācija, ko ražotāji kopīgi izveidojuši, lai izpildītu 9. pantā noteiktās saistības;

20) “sanitārija” ir kompleksi un pakalpojumi drošai cilvēku urīna, izkārnījumu un menstruālo asiņu likvidēšanai;

⁷⁰

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

21) “rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem” ir mikroorganismu spēja izdzīvot vai augt pie tādas antimikrobiāla līdzekļa koncentrācijas, ar ko parasti pietiek, lai tās pašas sugas mikroorganismus nomāktu vai iznīcinātu;

22) “attiecīgā sabiedrības daļa” ir sabiedrības daļa, kuru ietekmē vai varētu ietekmēt lēmumu pieņemšanas procedūras, kuru mērķis ir īstenot šajā direktīvā noteiktos pienākumus, vai kura ir šajās procedūrās ieinteresēta, arī nevalstiskās organizācijas, kas iestājas par cilvēka veselības vai vides aizsardzību;

23) “plastmasas biovide” ir plastmasas balsts, ko izmanto komunālo notekūdeņu attīrīšanai nepieciešamo baktēriju audzēšanai;

24) “laist tirgū” ir produktu pirmo reizi darīt pieejamu dalībvalsts tirgū.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)

⇒ jauns

3. pants

☒ Kanalizācijas sistēmas ☒

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ~~visām aglomerācijām~~ ☒ attiecībā uz visām aglomerācijām, kuru c. e. ir 2000 un vairāk, ir izpildītas šādas prasības: ☒

☒ a) tām ir nodrošinātas ☒ ~~ir komunālo notekūdeņu~~ kanalizācijas sistēmas;

⇒ b) kanalizācijas sistēmai ir pieslēgti visi to sadzīves notekūdeņu avoti. ⇐

– ~~vēlākais līdz 2000. gada 31. decembrim tām, kuru cilvēka ekvivalents (c.e.) ir 15 000 un vairāk;~~

– ~~vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim tām, kuru cilvēka ekvivalents (c.e.) ir starp 2 000 un 15 000.~~

~~Vēlākais līdz 1998. gada 31. decembrim dalībvalstis izveido kanalizācijas sistēmas notekūdeņu novadīšanai saņemtajos ūdeņos, ko uzskata par “jutīgajām zonām”, kā definēts 5. pantā, no aglomerācijām, kuru c.e. pārsniedz 10 000.~~

↓ 2013/64/ES 1. panta 1) punkts
(pielāgots)

~~1 a Atkāpjoties no 1. panta pirmās un otrās daļas, attiecībā uz Majotu kā tālāko reģionu Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. panta nozīmē (turpmāk “Majota”) Francija nodrošina, ka visām aglomerācijām ir komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmas;~~

~~vēlākais līdz 2020. gada 31. decembrim tām, kuru cilvēka ekvivalents (c.e.) pārsniedz 10000 un kuras radīs vismaz 70 % no Majotas kopējā notekūdeņu daudzuma;~~

~~vēlākais līdz 2027. gada 31. decembrim aglomerācijās, kuru c.e. pārsniedz 2000.~~

↓ jauns

2. Līdz 2030. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka attiecībā uz visām aglomerācijām, kuru c. e. ir no 1000 līdz 2000, ir izpildītas šādas prasības:

a) tām ir nodrošinātas kanalizācijas sistēmas;

b) kanalizācijas sistēmai ir pieslēgti visi to sadzīves notekūdeņu avoti.

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts (pielāgots)

3. ~~Šā panta 1. punktā aprakstītās kanalizācijas sistēmas atbilst I pielikuma A daļā noteiktajām prasībām. Komisija var grozīt šīs prasības. Pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 18. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.~~

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

4. pants

☒ Individuālas sistēmas ☒

☒ 1. Atkāpjoties no 3. panta, ☒ ⇒ izņēmuma kārtā, ☒ ja kanalizācijas sistēmas izveidošana nav pamatota, jo tā vai nu nedos nekādu labumu videi, vai ietvers ☒ radīs ☒ pārmērīgas izmaksas, ☒ dalībvalstis nodrošina, ka tiek ☒ izmantotas individuālas sistēmas ☒ komunālo notekūdeņu attīrīšanas sistēmas ("individuālas sistēmas") ☒ — vai citas piemērotas sistēmas, kas nodrošina to pašu vides aizsardzības līmeni.

↓ jauns

2. Dalībvalstis nodrošina, ka individuālās sistēmas tiek projektētas, ekspluatētas un uzturētas tā, lai nodrošinātu vismaz tādu pašu attīrīšanas līmeni, kādu nodrošina 6. un 7. pantā minētā otrējā un trešējā attīrīšana.

Dalībvalstis nodrošina, ka aglomerācijas, kurās tiek izmantotas individuālas sistēmas, tiek reģistrētas publiskā reģistrā un ka attiecīgā iestāde šīs sistēmas regulāri inspicē.

3. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 27. pantā minēto procedūru pieņemt deleģētos aktus, ar ko šo direktīvu papildina, nosakot individuālu sistēmu projektēšanas, ekspluatācijas un uzturēšanas prasību minimumu un precizējot, kādas prasības piemērojamas 2. punkta otrajā daļā minētajām regulārajām inspekcijām.

4. Dalībvalstis, kas ar individuālajām sistēmām attīra vairāk nekā 2 % komunālo notekūdeņu no aglomerācijām ar c. e. 2000 un vairāk, Komisijai detalizēti pamato individuālo sistēmu izmantojumu katrā aglomerācijā. Minētajā pamatojumā

a) pierāda, ka ir izpildīti individuālo sistēmu izmantošanas nosacījumi, kas izklāstīti 1. punktā;

b) apraksta, kādi pasākumi veikti saskaņā ar 2. punktu;

c) pierāda atbilstību 3. punktā minētajam prasību minimumam, ja Komisija ir īstenojusi tai ar minēto punktu deleģētās pilnvaras.

5. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka, kādā formātā iesniedzama 4. punktā minētā informācija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

5. pants

Integrētie komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāni

1. Līdz 2030. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka aglomerācijām, kuru c. e. 100 000 un vairāk, ir izstrādāts integrēts komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāns.

2. Līdz 2025. gada 31. decembrim dalībvalstis izveido to aglomerāciju sarakstu, kuru c. e. ir no 10 000 līdz 100 000 un kuras, ņemot vērā vēsturiskos datus un jaunākās klimatiskās prognozes, atbilst vienam vai vairākiem no šiem nosacījumiem:

a) nokrišņu ūdens pārplūde vai urbānās noteces ūdeņi apdraud vidi vai cilvēka veselību;

b) nokrišņu ūdens pārplūde veido vairāk nekā 1 % no gadā savāktā komunālo notekūdeņu daudzuma, kas aprēķināts sausos laikapstākļos;

c) nokrišņu ūdens pārplūde vai urbānās noteces ūdeņi liedz izpildīt kādus no šiem noteikumiem:

i) saskaņā ar Direktīvas (ES) 2020/2184 5. pantu noteiktās prasības;

ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/7/EK⁷¹ 5. panta 3. punktā noteiktās prasības;

iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/105/EK⁷² 3. pantā noteiktās prasības;

iv) Direktīvas 2000/60/EK 4. pantā noteiktie vides aizsardzības mērķi.

Dalībvalstis pirmajā daļā minēto sarakstu reizi piecos gados pēc tā izveides izskata un vajadzības gadījumā to atjaunina.

3. Līdz 2035. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka 2. punktā minētajām aglomerācijām ir izstrādāts integrēts komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāns.

4. Integrētos komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plānus pēc pieprasījuma dara pieejamus Komisijai.

5. Integrētajos komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plānos iekļauj vismaz tos elementus, kas noteikti V pielikumā.

6. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus šādos nolūkos:

a) lai norādītu, ar kādu metodiku apzināt V pielikuma 3. punktā minētos pasākumus;

b) lai norādītu, ar kādu metodiku noteikt alternatīvus indikatorus, ar ko verificē, vai ir sasniegts orientējošais mērķis samazināt piesārņojumu, kurš minēts V pielikuma 2. punkta a) apakšpunktā;

c) lai norādītu, kādā formātā integrētie komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāni pēc pieprasījuma jādara pieejami Komisijai saskaņā ar 4. punktu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka integrētie komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāni ik 5 gadus pēc to izveides tiek izskatīti un vajadzības gadījumā atjaunināti.

⁷¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/7/EK (2006. gada 15. februāris) par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību un Direktīvas 76/160/EEK atcelšanu (OV L 64, 4.3.2006., 37. lpp.).

⁷² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK (OV L 348, 24.12.2008., 84. lpp.).

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

64. pants

⊗ Otrējā attīrīšana ⊗

1. ⊗ Attiecībā uz aglomerācijām, kuru c. e. ir 2000 un vairāk, ⊗ ~~Dalībvalsts~~ nodrošina, ka komunālajiem notekūdeņiem, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas ⊗ ir veikta otrējā attīrīšana ⊗ ⇒ saskaņā ar 3. punktu ⊗ vai līdzvērtīga attīrīšana. ⊗ ~~atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi saskaņā ar sekojošiem nosacījumiem:~~

- ~~vēlākais līdz 2000. gada 31. decembrim visām novadīšanām no aglomerācijām ar vairāk nekā 15 000 e.e.,~~
- ~~vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim visām novadīšanām no aglomerācijām ar 10 000 līdz 15 000 e.e.,~~
- ~~vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim visām novadīšanām saldūdeņos un estuāros no aglomerācijām ar 2 000 līdz 10 000 e.e.~~

↓ jauns

Aglomerācijām, kuru c. e. ir no 2000 līdz 10 000 un kuras notekūdeņus novada piekrastes teritorijās, pirmajā daļā noteikto pienākumu līdz 2027. gada 31. decembrim nepiemēro.

↓ 2013/64/ES 1. panta 2) punkts
(pielāgots)

1.a ~~Atkāpjoties no 1. punkta, attiecībā uz Majotu Francija nodrošina, ka komunālos notekūdeņus, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi:~~

- ~~vēlākais līdz 2020. gada 31. decembrim aglomerācijās, kuru e.e. pārsniedz 15000 un kuras kopā ar 5. panta 2.a punktā minētajām aglomerācijām radīs vismaz 70 % no kopējā Majotas notekūdeņu daudzuma,~~
- ~~vēlākais līdz 2027. gada 31. decembrim aglomerācijās, kuru e.e. pārsniedz 2000.~~

↓ jauns

2. Attiecībā uz aglomerācijām, kuru c. e. ir no 1000 līdz 2000, dalībvalsts līdz 2030. gada 31. decembrim nodrošina, ka komunālajiem notekūdeņiem, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas ir veikta otrējā attīrīšana saskaņā ar 3. punktu vai līdzvērtīga attīrīšana.

3. Paraugi, kas ņemti saskaņā ar šīs direktīvas 21. pantu un I pielikuma D daļu, atbilst I pielikuma B daļas 1. tabulā noteiktajām parametru vērtībām. Maksimālais pieļaujamais to paraugu skaits, kas neatbilst I pielikuma B daļas 1. tabulā norādītajām parametru vērtībām, ir noteikts I pielikuma D daļas 4. tabulā.

↓ 91/271/EEK

2. ~~Komunālo notekūdeņu novadīšana ūdeņos, kas atrodas augstu kalnu reģionos (1500 m un vairāk virs jūras līmeņa), kur zemās temperatūras dēļ ir grūti piemērot efektīvu bioloģisko~~

apstrādi, var pakļaut mazāk stingrai attīrīšanai nekā norādīts 1. punktā, ja detalizēti pētījumi norāda, ka šāda novadīšana neietekmē vidi nelabvēlīgi.

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts

~~3. Šā panta 1. un 2. punktā aprakstītajai ūdeņu novadīšanai no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām jāatbilst attiecīgajām I pielikuma B daļas prasībām. Komisija var grozīt šīs prasības. Pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 18. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.~~

↓ 91/271/EEK (pielāgots)

4. C. e. izteikto daudzumu aprēķina, balstoties uz lielāko vidējo nedēļas daudzumu, kas ☒ komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās ☒ nonāk attīrīšanas iekārtās gada laikā, izņemot neparastas situācijas, ~~piemēram~~, spēcīga lietus gadījumus.

75. pants

☒ Trešējā attīrīšana ☒

↓ jauns

1. Līdz 2030. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka novadījumiem no 50 % komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju, kurās apstrādā notekūdeņu slodzi, kas atbilst 100 000 c. e. un vairāk, un [PB: ievietot datumu, kas ir šīs direktīvas spēkā stāšanās diena] nav veikta trešējā attīrīšana, tiek veikta trešējā attīrīšana saskaņā ar 4. punktu.

Līdz 2035. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka visās komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās, kurās apstrādā slodzi, kas atbilst 100 000 c. e. un vairāk, tiek veikta trešējā attīrīšana saskaņā ar 4. punktu.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)

~~1. Šā panta 2. punkta mērķiem dalībvalstis līdz 1993. gada 31. decembrim nosaka jutīgās zonas atbilstīgi II pielikumā norādītajiem kritērijiem.~~

↓ jauns

2. Līdz 2025. gada 31. decembrim dalībvalstis izveido to savā teritorijā esošo zonu sarakstu, kas ir jutīgas pret eitrofikāciju, un šo sarakstu ik pēc pieciem gadiem atjaunina, sākot ar 2030. gada 31. decembri.

Pirmajā daļā minētajā sarakstā iekļauj II pielikumā norādītās zonas.

Pirmajā daļā noteikto prasību nepiemēro, ja dalībvalsts trešējo attīrīšanu saskaņā ar 4. punktu veic visā savā teritorijā.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

32. ⇒ Līdz 2035. gada 31. decembrim ⇐ ~~Dalībvalstis~~ ☒ panāk ☒ ~~nodrošina~~, ka ~~vēlākais līdz 1998. gada 31. decembrim~~ ⇒ 50 % aglomerāciju, kuru c. e. ir no 10 000 līdz 100 000 un kuras [PB: ievietot datumu, kas ir šīs direktīvas spēkā stāšanās diena] notekūdeņus novadīja zonās, kas iekļautas 2. punktā minētajā sarakstā, neveicot trešējo apstrādi, ⇐ ~~visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar c.e. lielāku par 10 000~~ ☒ komunālajiem notekūdeņiem ☒, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms ~~iznovadīšanas~~ ~~jūtīgajās~~ ☒ minētajās ☒ zonās tiek ⇒ veikta trešējā attīrīšana saskaņā ar 4. punktu ⇐ ~~pakļauti stingrākai attīrīšanai nekā noteikts 4. pantā.~~

↓ jauns

Līdz 2040. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka visās aglomerācijās, kuru c. e. ir no 10 000 līdz 100 000, komunālajiem notekūdeņiem, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas zonās, kas iekļautas 2. punktā minētajā sarakstā, tiek veikta trešējā attīrīšana saskaņā ar 4. punktu.

↓ 2013/64/ES 1. panta 3) punkts
(pielāgots)

~~2.a Atkāpjoties no 2. punkta, attiecībā uz Majotu Francija nodrošina, ka komunālie notekūdeņi, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms izvadīšanas jutīgajās zonās tiek pakļauti stingrākai attīrīšanai nekā noteikts 4. pantā vēlākais līdz 2020. gada 31. decembrim aglomerācijās, kuru c.e. pārsniedz 10000 un kuras kopā ar 4. panta 1.a punktā minētajām aglomerācijām radīs vismaz 70 % no kopējā Majotas notekūdeņu daudzuma.~~

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts

~~3. Šā panta 2. punktā aprakstītās izplūdes no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām atbilst attiecīgajām I pielikuma B daļas prasībām. Komisija var grozīt šīs prasības. Pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 18. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.~~

↓ jauns

4. Paraugi, kas ņemti saskaņā ar šīs direktīvas 21. pantu un I pielikuma D daļu, atbilst I pielikuma B daļas 2. tabulā noteiktajām parametru vērtībām. Maksimālais pieļaujamais to paraugu skaits, kas neatbilst I pielikuma B daļas 2. tabulā norādītajām parametru vērtībām, ir noteikts I pielikuma D daļas 4. tabulā.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 27. pantā minēto procedūru pieņemt deleģētos aktus, ar ko groza I pielikuma B un D daļu, lai otrajā daļā minētās prasības un metodes pielāgotu tehnoloģiju un zinātnes attīstībai.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

54. ~~Alternatīvi, 2. un 3. punktā izklāstītās prasības atsevišķām iekārtām nav jāpiemēro jutīgajās zonās~~ ⇒ Atkāpjoties no 3. un 4. punkta, dalībvalstis var nolemt, ka uz atsevišķu komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju, kas atrodas 2. punktā minētajā sarakstā iekļautā zonā, 3. un 4. punktā noteiktās prasības neattiecas ⇐, ja var pierādīt, ka ~~minimālais~~ ☒ kopējās visās šīs zonas komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās ienākošās slodzes ☒ samazinājuma procents ~~vispārējam visās komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtās ienākošajam daudzumam šajā zonā ir vismaz 75 % no kopējā fosfora daudzuma un vismaz 75 % no kopējā slāpekļa daudzuma~~ ☒ vismaz ☒ šāds:

↓ jauns

- a) līdz 2035. gada 31. decembrim — 82,5 % kopējā fosfora un 80 % kopējā slāpekļa;
- b) līdz 2040. gada 31. decembrim — 90 % kopējā fosfora un 85 % kopējā slāpekļa.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

65. ~~3., ⇒ 4 ⇐ . un 5. punkts~~ ☒ attiecas arī uz ~~Uz izplūdēm~~ ☒ novadījumiem ☒ no komunālo notekūdeņu attīrīšanas ~~iekārtām~~ ☒ stacijām ☒, kas ⇒ apkalpo 10 000 c. e. un vairāk, ⇐ ~~atrodas jutīgo zonu attiecīgajos ūdens~~ ⇒ 2. punktā minētajā sarakstā iekļautas ⇐ ☒ pret eutrofikāciju jutīgas zonas ☒ sateces baseinosā un kas piesārņo šīs zonas, attiecas 2., 3. un 4. punkts.

~~Gadījumos, kad minētie ūdens sateces baseini pilnīgi vai daļēji atrodas citā dalībvalstī, jāpiemēro 9. pants.~~

6. ~~Dalībvalstis nodrošina, ka jutīgo zonu noteikšanu pārskata ne retāk kā reizi četros gados.~~

7. Dalībvalstis nodrošina, ka ⇒ novadījumi no komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām, kas atrodas zonā, kura 2. punktā minētajā sarakstā iekļauta vienā no minētajā punktā paredzētajiem regulārajiem saraksta atjauninājumiem, atbilstību 3. un 4. punktā noteiktajām prasībām sasniedz septiņu gadu laikā pēc zonas iekļaušanas minētajā sarakstā ⇐ ~~zonas, kas atzītas par jutīgām saskaņā ar 6. punktā minēto pārskatīšanu, septiņu gadu laikā sasniedz atbilstību iepriekšminētajām prasībām.~~

8. ~~Dalībvalstij nav jānosaka jutīgās zonas šīs direktīvas mērķiem, ja tā veic 2., 3. un 4. punktā noteikto attīrīšanu visā tās teritorijā.~~

↓ jauns

8. pants

Ceturtējā attīrīšana

1. Līdz 2030. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka novadījumiem no 50 % komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju, kurās apstrādā notekūdeņu slodzi, kas atbilst 100 000 c. e. un vairāk, tiek veikta ceturtējā attīrīšana saskaņā ar 5. punktu.

Līdz 2035. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka visās komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās, kurās apstrādā notekūdeņu slodzi, kas atbilst 100 000 c. e. un vairāk, tiek veikta ceturtnajā attīrīšana saskaņā ar 5. punktu.

2. 2030. gada 31. decembrī dalībvalstis ir izveidojušas to valsts teritorijā esošo zonu sarakstu, kurās mikropiesārņotāju koncentrācija vai akumulācija rada risku cilvēka veselībai vai videi. Dalībvalstis minēto sarakstu reizi piecos gados pēc tā izveides izskata un vajadzības gadījumā to atjaunina.

Pirmajā daļā minētajā sarakstā iekļauj šādas zonas, ja vien, balstoties uz riska novērtējumu, nevar pierādīt, ka šajās zonās riska cilvēka veselībai vai videi nav:

- a) ūdensobjekti, ko izmanto Direktīvas (ES) 2020/2184 2. panta 1) punktā definētā dzeramā ūdens ieguvei;
- b) peldvietu ūdens, kas ietilpst Direktīvas 2006/7/EK darbības jomā;
- c) ezeri, kas definēti Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 5. punktā;
- d) upes, kas definētas Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 4. punktā, vai citas ūdensteces, kurās atšķaidījuma attiecība ir mazāka par 10;
- e) zonas, kuros notiek Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1380/2013⁷³ 4. panta 25) punktā definētās akvakultūras darbības;
- f) zonas, kurās, lai izpildītu Direktīvā 2000/60/EK un Direktīvā 2008/105/EK noteiktās prasības, nepieciešama papildu apstrāde.

Otrajā daļā minēto riska novērtējumu pēc pieprasījuma paziņo Komisijai.

3. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka 2. punkta otrajā daļā minētā riska novērtējuma formātu un šā riska novērtējuma veikšanas metodi. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

4. Līdz 2035. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka 50 % aglomerāciju, kuru c. e. ir no 10 000 līdz 100 000, komunālajiem notekūdeņiem, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas zonās, kas iekļautas 2. punktā minētajā sarakstā, tiek veikta ceturtnajā attīrīšana saskaņā ar 5. punktu.

Līdz 2040. gada 31. decembrim dalībvalstis panāk, ka visās aglomerācijās, kuru c. e. ir no 10 000 līdz 100 000, komunālajiem notekūdeņiem, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas zonās, kas iekļautas 2. punktā minētajā sarakstā, tiek veikta ceturtnajā attīrīšana saskaņā ar 5. punktu.

5. Paraugi, kas ņemti saskaņā ar šīs direktīvas 21. pantu un I pielikuma D daļu, atbilst I pielikuma B daļas 3. tabulā noteiktajām parametru vērtībām. Maksimālais pieļaujamais to paraugu skaits, kas neatbilst I pielikuma B daļas 3. tabulā norādītajām parametru vērtībām, ir noteikts I pielikuma D daļas 4. tabulā.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 27. pantā minēto procedūru pieņemt deleģētos aktus, ar ko groza I pielikuma B un D daļu, lai otrajā daļā minētās prasības un metodes pielāgotu tehnoloģiju un zinātnes attīstībai.

⁷³

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 (2013. gada 11. decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK (OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.).

6. Līdz 2030. gada 31. decembrim Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka, kādas monitoringa un paraugošanas metodes dalībvalstīm jāizmanto, lai noteiktu I pielikuma B daļas 3. tabulā minēto indikatoru klātbūtni un daudzumu komunālajos notekūdeņos. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

↓ 91/271/EEK

~~6. pants~~

~~1. Šā panta 2. punkta mērķiem dalībvalstis var līdz 1993. gada 31. decembrim noteikt mazāk jutīgas zonas saskaņā ar II pielikumā noteiktajiem kritērijiem.~~

~~2. Komunālo notekūdeņu novadīšanas no aglomerācijām, kuru e.e. ir starp 10000 un 150000, piekrastes ūdeņos un no aglomerācijām, kuru e.e. ir starp 2000 un 10000, estuāros, kas atrodas 1. punktā minētajās zonās, var pakļaut mazāk stingrai attīrīšanai nekā aprakstīts 4. pantā, ar nosacījumu, ka:~~

~~— šādi izvadūdeņi saņem vismaz 2. panta 7. punktā noteikto sākotnējo attīrīšanu saskaņā ar I pielikuma D daļā noteikto kontroles kārtību,~~

~~— visaptveroši pētījumi norāda, ka šādas novadīšanas neietekmēs vidi nelabvēlīgi.~~

~~Dalībvalstis nodrošina Komisiju ar visu attiecīgo informāciju par iepriekšminētajiem pētījumiem.~~

~~3. Ja Komisija uzskata, ka 2. punktā noteiktie nosacījumi nav izpildīti, tā iesniedz Padomei atbilstošu priekšlikumu.~~

~~4. Dalībvalstis nodrošina, ka mazāk jutīgo zonu noteikšanu pārskata ne retāk kā reizi četros gados.~~

~~5. Dalībvalstis nodrošina, ka zonas, ko vairs neuzskata par mazāk jutīgām, septiņu gadu laikā atbilstošā veidā sasniedz 4. un 5. pantā noteiktās prasības.~~

~~7. pants~~

~~Dalībvalstis nodrošina, ka līdz 2005. gada 31. decembrim kanalizācijas sistēmās nonākošie komunālie notekūdeņi pirms izvadīšanas tiek pakļauti atbilstīgai attīrīšanai, kā definēts 2. panta 9. punktā, sekojošos gadījumos:~~

~~— izvadīšanai saldūdeņos un estuāros no aglomerācijām, kuru e.e. ir mazāks par 2000,~~

~~— izvadīšanai piekrastes ūdeņos no aglomerācijām, kuru e.e. ir mazāks par 10000.~~

↓ 2013/64/ES 1. panta 4) punkts

~~Atkāpjoties no pirmās daļas, tajā attiecībā uz Majotu noteiktais termiņš ir 2027. gada 31. decembris.~~

↓ 91/271/EEK

~~8. pants~~

- ~~1. Izņēmuma gadījumos tehnisku problēmu dēļ un par ģeogrāfiski noteiktām iedzīvotāju grupām dalībvalstis var iesniegt īpašu lūgumu Komisijai pagarināt termiņu, lai sasniegtu atbilstību 4. pantam.~~
- ~~2. Šajā lūgumā, kura pamatojums pienācīgi jāizklāsta, norāda piedzīvotās tehniskās grūtības un piedāvā darbības plānu ar atbilstošu darba grafiku, kas jāizpilda, lai īstenotu šīs direktīvas mērķus. Laika grafiks jāiekļauj 17. pantā minētajā īstenošanas programmā.~~
- ~~3. Drīkst pieņemt tikai tehniskas dabas iemeslus, un 1. punktā minēto periodu nedrīkst pagarināt pēc 2005. gada 31. decembra.~~

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts

- ~~4. Komisija izskata šo lūgumu un veic atbilstīgus pasākumus saskaņā ar 18. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru.~~

↓ 91/271/EEK

- ~~5. Izņēmuma gadījumos, ja var pierādīt, ka progresīvāka attīrīšana nedos nekādu labumu videi, notekūdeņu izplūdes no aglomerācijām, kuru c.e. pārsniedz 150000, mazāk jutīgās zonās var pakļaut attīrīšanai, kas 6. pantā minēta attiecībā uz notekūdeņiem no aglomerācijām, kuru c.e. ir starp 100000 un 150000.~~

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts

~~Tādos gadījumos dalībvalstis iepriekš iesniedz Komisijai atbilstīgu dokumentāciju. Komisija izskata lietu un veic atbilstīgus pasākumus saskaņā ar 18. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru.~~

↓ jauns

9. pants

Paplašinātā ražotāja atbildība

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka ražotājiem, kas laiž tirgū kādu no III pielikumā norādītajiem produktiem, ir paplašināta ražotāja atbildība.

Šādi pasākumi nodrošina, ka minētie ražotāji sedz

- (a) attiecībā uz 21. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto mikropiesārņotāju monitoringu — visas izmaksas par 8. pantā noteikto prasību izpildi, arī izmaksas par komunālo notekūdeņu ceturtnējo attīrīšanu to piesārņotāju atdalīšanai, kas ceļas no produktiem, kurus tie laiž tirgū, un to atliekām, un
- (b) izmaksas par to datu ievākšanu un verificēšanu, kas attiecas uz tirgū laistajiem produktiem, un

c) citas izmaksas, kas vajadzīgas, lai realizētu paplašināto ražotāja atbildību.

2. Dalībvalstis ražotājus no paplašinātās ražotāja atbildības saskaņā ar 1. punktu atbrīvo, ja ražotāji var pierādīt kādu no šiem apstākļiem:

a) to produktu daudzums, ko tie laiž tirgū, ir mazāks par 2 tonnām gadā;

b) produkti, ko tie laiž tirgū, mikropiesārņotājus notekūdeņos to aprites cikla beigās nerada.

3. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka sīki izstrādātus kritērijus 2. punkta b) apakšpunktā noteiktā nosacījuma vienvērtīgai piemērošanai konkrētu kategoriju produktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētie ražotāji savu paplašināto ražotāja atbildību realizē kolektīvi, pievienojoties ražotāju atbildības organizācijai.

Dalībvalstis nodrošina, ka

a) šā panta 1. punktā minētajiem ražotājiem ir ražotāju atbildības organizācijām reizi gadā jāsniedz šādas ziņas:

i) III pielikumā norādīto produktu daudzumi, ko tie ik gadu laiž tirgū profesionālās darbības kontekstā;

ii) informācija par i) apakšpunktā minēto produktu bīstamību notekūdeņos to aprites cikla beigās;

iii) attiecīgā gadījumā — to produktu saraksts, attiecībā uz kuriem piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 2. punktu;

b) šā panta 1. punktā minētajiem ražotājiem ir jāizdara finansiālas iemaksas ražotāju atbildības organizācijās, lai segtu izmaksas, kas izriet no paplašinātās ražotāja atbildības;

c) katra ražotāja iemaksas, kas minētas b) apakšpunktā, nosaka pēc tirgū laisto produktu daudzuma notekūdeņos un bīstamības;

d) ikgadējās revīzijās tiek pārbaudīta ražotāju atbildības organizāciju finanšu pārvaldība, arī to spēja segt 4. punktā minētās izmaksas, saskaņā ar a) apakšpunktu savāktās informācijas kvalitāte un adekvātums un saskaņā ar b) apakšpunktu iekasēto iemaksu pietiekamību.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka

a) ir skaidri noteikti visu relevanto aktoŗu, arī 1. punktā minēto ražotāju, ražotāju atbildības organizāciju, komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju privāto vai publisko operatoru un vietējo kompetento iestāžu uzdevumi un pienākumi;

b) ir noteikti komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas mērķi, lai būtu iespējams ievērot 8. panta 1., 4. un 5. punktā noteiktās prasības un termiņus un visus citus kvantitatīvus vai kvalitatīvus mērķus, ko uzskata par relevantiem paplašinātās ražotāja atbildības īstenošanas kontekstā;

c) ir ieviesta ziņošanas sistēma, ar ko ievāc datus par 1. punktā minētajiem produktiem, ko ražotāji laiduši dalībvalsts tirgū, un datus par notekūdeņu ceturtnējo attīrīšanu, kā arī citus datus, kas relevanti b) apakšpunkta kontekstā.

10. pants

Ražotāju atbildības organizācijām piemērojamo prasību minimums

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ikviena ražotāju atbildības organizācija, kas izveidota saskaņā ar 9. panta 4. punktu atbilst šādiem nosacījumiem:

- a) tai ir skaidri definēts ģeogrāfiskais aptvērums, kas atbilst 8. pantā noteiktajām prasībām;
- b) tai ir finansiālie un organizatoriskie līdzekļi, kas vajadzīgi, lai izpildītu paplašinātās ražotāju atbildības pienākumus;
- c) tā dara publiski pieejamu informāciju par
 - i) īpašniekiem un dalībniekiem;
 - ii) ražotāju izdarītajām finansiālajām iemaksām;
 - iii) darbībām, ko tā ik gadu veic, arī skaidru informāciju par to, kā finanšu līdzekļi tiek izlietoti.

2. Dalībvalstis izveido pienācīgu monitoringa un izpildes panākšanas satvaru, lai nodrošinātu, ka ražotāju atbildības organizācijas pilda savus pienākumus, ka ražotāju atbildības organizāciju finanšu līdzekļi tiek izmantoti pienācīgi un ka visi aktori, uz kuriem attiecas paplašināta ražotāja atbildība, kompetentajām iestādēm un pēc pieprasījuma ražotāju atbildības organizācijām ziņo uzticamus datus.

3. Ja dalībvalsts teritorijā ir vairākas ražotāju atbildības organizācijas, attiecīgā dalībvalsts īstenošanas pārraudzībai ieceļ vismaz vienu no privātām interesēm neatkarīgu struktūru vai to uztic publiskai iestādei.

4. Dalībvalsts nodrošina, ka ražotāji, kas veic uzņēmējdarbību citas dalībvalsts teritorijā un laiž produktus tās tirgū,

- a) juridisku vai fizisku personu, kura veic uzņēmējdarbību tās teritorijā, ieceļ par pilnvarotu pārstāvi paplašinātās ražotāja atbildības pienākumu izpildei tās teritorijā vai
- b) veic a) apakšpunktā minētajiem pasākumiem līdzvērtīgus pasākumus.

5. Dalībvalstis nodrošina regulāru dialogu starp attiecīgajām ieinteresētajām personām, kas iesaistītas paplašinātās ražotāja atbildības īstenošanā, arī ražotājiem un izplatītājiem, ražotāju atbildības organizācijām, privātiem vai publiskiem komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju operatoriem, vietējām iestādēm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām.

11. pants

Komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju energoneitralitāte

1. Dalībvalstis nodrošina, ka komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju un kanalizācijas sistēmu energoauditi tiek veikti ik pēc četriem gadiem. Minētos auditus veic saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 8. pantu, un tajās apzina atjaunīgās enerģijas izmakslietderīgas izmantošanas vai ražošanas potenciālu, īpašu uzmanību pievēršot biogāzes ražošanas potenciāla noteikšanai un izmantošanai, vienlaikus samazinot metāna emisijas. Pirmos auditus veic

- a) komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām, kurās attīra notekūdeņu slodzi, kas atbilst 100 000 c. e. un vairāk, un ar tām savienotajām kanalizācijas sistēmām — līdz 2025. gada 31. decembrim;
- b) komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijām, kurās attīra notekūdeņu slodzi, kas atbilst no 10 000 c. e. līdz 100 000 c. e., un ar tām savienotajām kanalizācijas sistēmām — līdz 2030. gada 31. decembrim.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka gada kopējā atjaunīgo energoresursu enerģija, kas Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 1. punktā definēta kā “no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija” un ko valsts līmenī saražo komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas, kurās attīra notekūdeņu slodzi, kas atbilst 10 000 c. e. un vairāk,

- a) līdz 2030. gada 31. decembrim ir līdzvērtīga vismaz 50 % no šādu staciju gada kopējā enerģijas patēriņa;
- b) līdz 2035. gada 31. decembrim ir līdzvērtīga vismaz 75 % no šādu staciju gada kopējā enerģijas patēriņa;
- c) līdz 2040. gada 31. decembrim ir līdzvērtīga vismaz 100 % no šādu staciju gada kopējā enerģijas patēriņa.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

129. pants

☒ Pārrobežu sadarbība ☒

1. Ja ūdeņus dalībvalsts jurisdikcijas teritorijā nelabvēlīgi ietekmējušies komunālo notekūdeņu izplūdes ☒ novadījumi ☒ no citas dalībvalsts ☒ vai trešās valsts ☒, dalībvalsts, kuras ūdeņi ir ietekmēti, ☒ attiecīgos faktus ☒ ~~var paziņot~~ ☒ paziņo ☒ otrai dalībvalstij ☒ vai trešai valstij ☒ un Komisijai ~~par attiecīgajiem faktiem~~.

↓ jauns

Ja runa ir par piesārņojuma incidentu, kas varētu būtiski skart lejtecē ūdensobjektus, par to paziņo nekavējoties.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

~~Ja Komisija neiebilst, ieinteresētā dalībvalsts ☒ sadarbojas ar mērķi ☒ organizē ☒ apzināt attiecīgos novadījumus ☒ minēto izvadūdeņu identifiķēšanai nepieciešamo saskaņošanu un pasākumus, kas jāveic izplūdes vietā, lai aizsargātu ietekmētos ūdeņus, nodrošinot atbilstību šai Direktīvai.~~

↓ jauns

2. Attiecīgās dalībvalstis par jebkādu 1. punktā minēto sadarbību informē Komisiju. Komisija šādā sadarbībā piedalās pēc attiecīgo dalībvalstu pieprasījuma.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

130. pants

☒ Vietējie klimatiskie apstākļi ☒

Dalībvalstis nodrošina, ka komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ~~stacijas~~, kas tiek celtas atbilstīgi 64., 75., 6. un 7. ⇒ 8. panta prasībām, projektē, ~~ceļ, darbinā~~ ekspluatē un uzturē, nodrošinot apmierinošu darbību visos parastajos vietējos klimata apstākļos tā, lai nodrošinātu apmierinošu sniegumu visos parastajos vietējos klimatiskajos apstākļos. Stacijas projektējot iekārtas, ņem vērā piesārņojuma daudzuma slodzes izmaiņas dažādos gadalaikos.

~~141.~~ pants

Ārpussadzīves notekūdeņu novadījumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka līdz 1993. gada 31. decembrim rūpniecisko notekūdeņu ⇒ ārpussadzīves notekūdeņu izvadīšanu novadīšanu kanalizācijas sistēmās un komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās iekārtās atļauj tikai ar iepriekšējiem noteikumiem un/vai īpašām kompetentās iestādes vai atbilstošas organizācijas atļaujām.

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts

~~2. Noteikumi un/vai īpaša atļauja atbilst I pielikuma C daļā noteiktajām prasībām. Komisija var grozīt šīs prasības. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebutiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 18. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.~~

↓ jauns

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde

a) pirms īpašo atļauju piešķiršanas apspriežas ar to kanalizācijas sistēmu un komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju operatoriem, kurās ārpussadzīves notekūdeņi tiek novadīti;

b) to kanalizācijas sistēmu un komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju operatoriem, kurās tiek novadīti ārpussadzīves notekūdeņi no citām valstīm, dod iespēju pēc pieprasījuma iepazīties ar īpašajām atļaujām, kas piešķirtas attiecībā uz to sateces baseiniem.

2. Ja rodas kāda no šādām situācijām, dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, kas ietver arī īpašās atļaujas izskatīšanu, lai apzinātu, novērstu un iespējami samazinātu 1. punktā minēto ārpussadzīves notekūdeņu piesārņojuma avotus:

a) veicot 21. panta 3. punktā paredzēto monitoringu, komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas ievadpunktos un izvadpunktos ir konstatēti piesārņotāji;

b) dūņas pēc notekūdeņu attīrīšanas paredzēts izmantot saskaņā ar Padomes Direktīvu 86/278/EEK⁷⁴;

c) attīrītos komunālos notekūdeņus paredzēts atkalizmantot saskaņā ar Regulu (ES) 2020/741;

⁷⁴

Padomes Direktīva 86/278/EEK (1986. gada 12. jūnijs) par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas (OV L 181, 4.7.1986., 6. lpp.).

d) saņēmējus ūdensobjektus izmanto Direktīvas (ES) 2020/2184 2. panta 1. punktā definētā dzeramā ūdens ieguvei;

e) kanalizācijas sistēmā vai komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijā novadīto ārpussadzīves notekūdeņu piesārņojums apdraud šīs sistēmas vai stacijas darbību.

3. Īpašās atļaujas, kas minētas 1. punktā, atbilst I pielikuma C daļā noteiktajām prasībām. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 27. pantā minēto procedūru pieņemt deleģētos aktus, ar ko I pielikuma C daļu groza nolūkā to pielāgot tehnikas un zinātnes attīstībai vides aizsardzības laukā.

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts (pielāgots)
⇒ jauns

~~43. Noteikumus un/vai īpašu atļauju~~ ☒ 1. punktā minētās īpašās atļaujas ☒ ~~regulāri pārskata~~ ⇒ vismaz reizi 6 gados ☒ izskata ☒ un, ja nepieciešams, pielāgo.

~~1542.~~ pants

☒ Ūdens atkalizmantošana un komunālo notekūdeņu novadīšana ☒

~~1. Attīrītos notekūdeņus izmanto otrreiz, kad vien tas ir pieņemami. Novadīšanas cēli samazina nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.~~

↓ jauns

1. Dalībvalstis sistemātiski veicina visās komunālajās notekūdeņu attīrīšanas stacijās attīrīto notekūdeņu atkalizmantošanu. Ja attīrītos notekūdeņus atkalizmanto lauksaimnieciskajai apūdeņošanai, tie atbilst Regulā (ES) 2020/741 noteiktajām prasībām.

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts (pielāgots)
⇒ jauns

2. ~~Kompetentās iestādes vai atbilstošās organizācijas~~ ⇒ Dalībvalstis ☒ nodrošina, ka ⇒ novadīšanai ☒ no komunālo notekūdeņu attīrīšanas ~~iekārtām~~ ☒ stacijām ☒ ~~novadītu notekūdeņu uzglabāšanu atļauj, pamatojoties uz~~ ☒ vajadzīga ☒ ~~iepriekšējiem noteikumiem un/vai īpašu atļauju.~~ ⇒ Šāda atļauja nodrošina, ka ir izpildītas I pielikuma B daļā noteiktās prasības. ☒

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts

~~3. Iepriekšēji noteikumi un/vai īpaša atļauja ūdeņu izvadīšanai no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kas veikta saskaņā ar 2. punktu, aglomerācijās ar e.e. no 2000 līdz 10000 gadījumā, ja ūdeņus novada virszemes saldūdeņos un estuāros, un aglomerācijās ar e.e. 10000 un vairāk attiecībā uz visām novadīšanām satur nosacījumus, kas atbilst I pielikuma B daļas attiecīgajām prasībām. Komisija var grozīt šīs prasības. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 18. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.~~

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

34. ~~Noteikumus un/vai īpašo atļauju~~ ☒ 2. punktā minētās īpašās atļaujas ☒ ~~regulāri~~
⇒ vismaz reizi 6 gados ☒ ~~pārskata~~ ☒ izskata ☒ un, ja nepieciešams, pielāgo.

~~164.~~ pants

☒ Bionoārdāmi ārpussadzīves notekūdeņi ☒

1. ~~Dalībvalstis nodrošina, ka līdz 2000. gada 31. decembrim bioloģiski noārdāmie rūpnieciskie notekūdeņi no III pielikumā minētajām rūpniecības nozarēm, kas pirms novadīšanas saņemtajos ūdeņos nenonāk komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, pirms novadīšanas atbilst kompetentas iestādes vai atbilstošas organizācijas noteiktajiem iepriekšējiem noteikumiem un/vai atļaujas nosacījumiem attiecībā uz visām izvadišanām no rūpnīcām, kas pārstāv 4000 un vairāk c.e.~~

2. ~~Līdz 1993. gada 31. decembrim kompetentā iestāde vai atbilstošā organizācija katrā dalībvalstī nosaka minētās rūpniecības nozares būtībai piemērotas prasības šādu notekūdeņu izvadišanai.~~

3. ~~Līdz 1994. gada 31. decembrim Komisija veic dalībvalstu prasību salīdzinājumu. Tā publicē ziņojumu par rezultātiem un, ja nepieciešams, izsaka atbilstošu priekšlikumu.~~

↓ jauns

Dalībvalstis nosaka bionoārdāmu ārpussadzīves notekūdeņu novadīšanas prasības, kas atbilst attiecīgās nozares īpatnībām un nodrošina vismaz tādu pašu vides aizsardzības līmeni kā I pielikuma B daļā noteiktās prasības.

1. punktā minētās prasības piemēro, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- (a) notekūdeņi ir no stacijām, kurās apstrādā notekūdeņu slodzi, kas atbilst 4000 c. e. un vairāk, un kuras ir piederīgas IV pielikumā norādītajām rūpniecības nozarēm, un tajās neveic nevienu no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES⁷⁵ I pielikumā norādītajām darbībām;
- (b) notekūdeņi pirms to novadīšanas saņēmējā ūdensobjektā nenonāk komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijā ("tiešā novadīšana").

17. pants

Komunālo notekūdeņu uzraudzība

1. Dalībvalstis monitorē šādu sabiedrības veselībai relevantu parametru klātbūtni komunālajos notekūdeņos:

- a) vīrusus SARS-CoV-2 un tā varianti;
- b) poliovīrusus;
- c) gripas vīrusus;

⁷⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

- d) potenciāli problemātiski patogēni;
- e) potenciāli problemātiski kontaminanti;
- f) visi citi sabiedrības veselībai relevanti parametri, ko dalībvalstu kompetento iestāžu ieskatā vajadzētu monitorēt.

2. 1. punkta vajadzībām dalībvalstis izveido nacionālu sistēmu pastāvīgai sadarbībai un koordinācijai starp kompetentajām iestādēm, kas atbild par sabiedrības veselību, un kompetentajām iestādēm, kas atbild par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, šādos nolūkos:

- (a) apzināt, kādi citi sabiedrības veselībai relevanti parametri, kas nav minēti 1. punktā, būtu monitorējami komunālajos notekūdeņos;
- (b) noteikt, kādās vietās un cik bieži veicama komunālo notekūdeņu paraugošana un analīze attiecībā uz katru sabiedrības veselībai relevanto parametru, kas apzināts saskaņā ar 1. punktu, ņemot vērā pieejamos veselības datus un vajadzības sabiedrības veselības datu un attiecīgā gadījumā vietējās epidemioloģiskās situācijas kontekstā;
- (c) organizēt pienācīgu un laicīgu monitoringa rezultātu paziņošanu kompetentajām iestādēm, kas atbildīgas par sabiedrības veselību, un Savienības platformām, ja šādas platformas ir pieejamas.

3. Ja par sabiedrības veselību atbildīgā kompetentā iestāde dalībvalstī izsludina sabiedrības veselības ārkārtas situāciju SARS-CoV-2 dēļ, attiecībā uz SARS-CoV-2 un tā variantu klātbūtni monitorē komunālos notekūdeņus no vismaz 70 % valsts iedzīvotāju un aglomerācijās, kuru c. e. ir 100 000 un vairāk, ņem vismaz vienu paraugu nedēļā. Šo monitoringu turpina, līdz šī kompetentā iestāde paziņo, ka SARS-CoV-2 izraisītā sabiedrības veselības ārkārtas situācija ir beigusies.

Lai noteiktu, vai ir sabiedrības veselības ārkārtas situācija, kompetentā iestāde ņem vērā Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra novērtējumus, Pasaules Veselības organizācijas (PVO) lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar Starptautiskajiem veselības aizsardzības noteikumiem, un Komisijas lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas .../...⁷⁶ 23. panta 1. punktu.

4. Dalībvalstis līdz 2025. gada 1. janvārim panāk, ka aglomerācijās, kuru c. e. ir 100 000 un vairāk, rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju ievadpunktos un izvadpunktos un attiecīgā gadījumā kanalizācijas sistēmās tiek monitorēta vismaz divas reizes gadā.

Komisija saskaņā ar 28. pantā minēto procedūru pieņem īstenošanas aktus, ar ko nodrošina vienveidīgu šīs direktīvas piemērošanu, nosakot saskaņotu metodiku, ar kādu komunālajos notekūdeņos mēra rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem.

5. Šajā pantā minētā monitoringa rezultātus ziņo saskaņā ar 22. panta 1. punkta g) apakšpunktu.

18. pants

Riska novērtējums un pārvaldība

⁷⁶ + PB: ievietot tekstā tās regulas numuru, kas ietverta dokumentā PE-CONS 40/22 (2020/0322(COD)), un zemsivītras piezīmē norādīt minētās regulas numuru, datumu, nosaukumu un atsauci uz OV.

1. Līdz [PB: ievietot datumu, kas ir otrā gada pēdējā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis apzina, kādus riskus komunālo notekūdeņu novadīšana rada videi un cilvēka veselībai, vismaz tos, kas saistīti ar šādiem aspektiem:

- a) tāda ūdensobjekta kvalitāte, ko izmanto Direktīvas (ES) 2020/2184 2. panta 1) punktā definētā dzeramā ūdens ieguvei;
- b) to peldvietu ūdens kvalitāte, kas ietilpst Direktīvas 2006/7/EK darbības jomā;
- c) labs ūdensobjekta ekoloģiskais stāvoklis, kas definēts Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 22. punktā;
- d) tāda ūdensobjekta kvalitāte, kurā notiek Regulas (ES) Nr. 1380/2013 4. panta 25) punktā definētās akvakultūras darbības.

2. Ja saskaņā ar 1. punktu ir konstatēti riski, dalībvalstis pieņem pienācīgus to novēršanas pasākumus, kas attiecīgā gadījumā ietver šādus pasākumus:

- a) saskaņā ar 3. pantu izveidot kanalizācijas sistēmas aglomerācijām, kuru c. e. ir mazāks par 1000;
- b) saskaņā ar 6. pantu veikt otrējo attīrīšanu komunālo notekūdeņu novadījumiem no aglomerācijām, kuru c. e. ir mazāks par 1000;
- c) saskaņā ar 7. pantu veikt trešējo attīrīšanu komunālo notekūdeņu novadījumiem no aglomerācijām, kuru c. e. ir mazāks par 10 000;
- d) saskaņā ar 8. pantu veikt ceturtdējo attīrīšanu komunālo notekūdeņu novadījumiem no aglomerācijām, kuru c. e. ir mazāks par 10 000;
- e) saskaņā ar 5. pantu aglomerācijām, kuru c. e. ir mazāks par 10 000, izstrādāt integrētus komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plānus un pieņemt V pielikumā minētos pasākumus;
- f) piemērot stingrākas savāktu komunālo notekūdeņu attīrīšanas prasības nekā 1. pielikuma B daļā noteiktās prasības.

3. Saskaņā ar šā panta 1. punktu konstatētos riskus reizi 5 gados izskata. Konstatēto risku kopsavilkumu kopā ar to pasākumu aprakstu, kas pieņemti saskaņā ar šā panta 2. punktu, iekļauj 23. pantā minētajās nacionālajās īstenošanas programmās un pēc pieprasījuma dara zināmu Komisijai.

19. pants

Piekluve sanitārijai

Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai sekmētu universālu piekļuvi sanitārijai, it sevišķi — mazaizsargātu un marginalizētu grupu piekļuvi sanitārijai.

Šajā nolūkā dalībvalstis līdz 2027. gada 31. decembrim

- a) noskaidro, kādu kategoriju iedzīvotājiem, to vidū mazaizsargātām un marginalizētām grupām, nav piekļuves sanitārijiem mezgļiem vai tā ir ierobežota, un norāda šāda piekļuves trūkuma iemeslus;
- b) novērtē iespējas uzlabot a) apakšpunktā minēto kategoriju iedzīvotāju piekļuvi sanitārijiem mezgļiem;
- c) visās aglomerācijās, kuru c. e. ir 10 000 un vairāk, veicināt to, ka sabiedriskās vietās pietiekamā skaitā tiek ierīkoti sanitārie mezgļi, kas ir brīvi un — it sevišķi sievietēm — droši piekļūstami.

~~2044.~~ pants

☒ Dūņas ☒

1. ~~Dūņas, kas radušās no notekūdeņu attīrīšanas, izmanto otrreiz, kad vien tas ir pieņemami. Novadīšanas ceļi samazina nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.~~
2. ~~Kompetentas iestādes vai atbilstošās organizācijas nodrošina, ka līdz 1998. gada 31. decembrim dūņu no notekūdeņu attīrīšanas iekārtām izvietošanu veic saskaņā ar vispārīgajiem noteikumiem vai reģistrāciju, vai atļauju.~~
3. ~~Dalībvalstis nodrošina, ka līdz 1998. gada 31. decembrim pārtrauc dūņu izvietošanu virszemes ūdeņos, izmetot tās no kuģiem, tām izplūstot no caurulēm vai kā savādāk.~~
4. ~~Līdz 3. punktā minēto uzglabāšanas formu likvidēšanai dalībvalstis nodrošina, ka kopējā toksisko, ķīmiski stabilo un bioakumulējamo vielu izvietošana virszemes ūdeņos ir licencēta un pieaugoši samazinās.~~

↓ jauns

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka dūņu apsaimniekošanas ceļi atbilst atkritumu apsaimniekošanas hierarhijai, kas paredzēta Direktīvas 2008/98/EK 4. pantā. Šādi ceļi maksimizē atkritumu rašanās novēršanu, resursu atkalizmantošanu un reciklēšanu un līdz minimumam samazina nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.

2. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 27. pantā minēto procedūru pieņemt deleģētos aktus, ar ko šo direktīvu papildina, nosakot dūņu fosfora un slāpekļa atkalizmantošanas un reciklēšanas rādītāju minimumu tā, ka būtu ņemtas vērā pieejamās dūņu fosfora un slāpekļa atgūšanas tehnoloģijas.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)

⇒ jauns

~~2145.~~ pants

☒ Monitorings ☒

1. ☒ Dalībvalstis nodrošina, ka ☒ kompetentās iestādes ~~vai atbilstošajās organizācijās uzrauga~~ ☒ monitorē ☒
 - a) ~~izplūdes~~ ☒ novadījumus ☒ no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām ☒ stacijām ☒, lai pārliecinātos par atbilstību I pielikuma B daļā noteiktajām prasībām saskaņā ar I pielikuma D daļā ~~aprakstītajām kontroles procedūrām~~, ⇒ noteiktajām rezultātu monitoringa un izvērtēšanas metodēm; ⇐ ⇒ šajā monitoringā ietver I pielikuma B daļā norādītās slodzes un parametru koncentrācijas; ⇐
 - b) ~~virszemes ūdeņos izvietoto~~ dūņu apjomu, un sastāvu ⇒ un galamērķi ⇐;

↓ jauns

- c) attīrīto komunālo notekūdeņu galamērķi, arī atkalizmantotā ūdens īpatsvaru;
- d) tajās sadzīves notekūdeņu attīrīšanas stacijās radušās siltumnīcefekta gāzes un patērēto un saražoto enerģiju, kuru c. e. pārsniedz 10 000.

↓ 91/271/EEK

- ~~2. Kompetentās iestādes vai atbilstošajās organizācijas uzrauga ūdeņus, kuros ieplūst ūdeņi no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, un pašas izplūdes, kā minēts 13. pantā, gadījumos, kur ir sagaidāms, ka saņemošā vide tiks nopietni ietekmēta.~~
- ~~3. Novadīšanas, uz kuru attiecas 6. panta nosacījumi, gadījumā un dūņu izvietošanas virszemes ūdeņos gadījumā, dalībvalstis uzrauga un veic attiecīgus pētījumus, lai pārliecinātos, ka novadīšana vai izvietošana nelabvēlīgi neietekmē vidi.~~
- ~~4. Saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu, kompetento iestāžu vai atbilstošo organizāciju savāktā informācija paliek dalībvalstī un to iesniedz Komisijai sešu mēnešu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas.~~

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts

- ~~5. Komisija var formulēt vadošos norādījumus 1., 2. un 3. punktā minētajai novērošanai saskaņā ar 18. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru.~~

↓ jauns

- 2. Visās aglomerācijās, kuru c. e. ir 10 000 un vairāk, dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes monitorē piesārņotāju koncentrāciju un slodzi no nokrišņu ūdeņu pārplūdēm un urbānās noteces ūdeņiem, kas novadīti ūdensobjektos.
- 3. Visās aglomerācijās, kuru c. e. pārsniedz 10 000, dalībvalstis komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju ievadpunktos un izvadpunktos monitorē šādu elementu koncentrāciju un slodzi komunālajos notekūdeņos:
 - a) piesārņotāji, kas norādīti
 - i) Direktīvas 2000/60/EK VIII un X pielikumā, Direktīvas 2008/105/EK pielikumā, Direktīvas 2006/118/EK I pielikumā un Direktīvas 2006/118/EK II pielikuma B daļā;
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 2455/2001/EK⁷⁷ pielikumā;
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 166/2006⁷⁸ II pielikumā;

⁷⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 2455/2001/EK (2001. gada 20. novembris), ar ko izveido prioritāro vielu sarakstu ūdens resursu politikas jomā un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK (OV L 331, 15.12.2001., 1. lpp.).

⁷⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 166/2006 (2006. gada 18. janvāris) par Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārnese reģistra ieviešanu un Padomes Direktīvu 91/689/EEK un 96/61/EK grozīšanu (OV L 33, 4.2.2006., 1. lpp.).

iv) Direktīvas 86/278/EEK I un II pielikumā;

b) parametri, kas norādīti Direktīvas (ES) 2020/2184 III pielikuma B daļā, ja komunālie notekūdeņi tiek novadīti sateces baseinā, kas minēts minētās direktīvas 8. pantā;

c) mikroplastmasas klātbūtne.

Visās aglomerācijās, kuru c. e. pārsniedz 10 000, dalībvalstis monitorē mikroplastmasas klātbūtni dūnās.

Pirmajā un otrajā daļā minēto monitoringu veic šādā biežumā:

a) ja aglomerācijas c. e. ir 100 000 un vairāk, vismaz divi paraugi gadā ar ne vairāk kā 6 mēnešu intervālu;

b) ja aglomerācijas c. e. ir no 10 000 līdz 100 000, vismaz viens paraugs 2 gados.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 28. pantā minēto procedūru pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nodrošina vienveidīgu šīs direktīvas piemērošanu, nosakot, ar kādu metodiku komunālajos notekūdeņos un dūnās mēra mikroplastmasu.

↓ 91/271/EEK

~~16. pants~~

~~Neierobežojot Padomes Direktīvas 90/313/EEK (1990. gada 7. jūnijs) par brīvu piekļuvi vides informācijai⁷⁹ noteikumu īstenošanu, dalībvalstis nodrošina, ka katru otro gadu attiecīgas iestādes vai organizācijas publicē ziņojumus par situāciju attiecībā uz komunālo notekūdeņu un dūņu novadīšanu un izvietošanu to teritorijā. Dalībvalstis nosūta šos ziņojumus Komisijai tūlīt pēc to publicēšanas.~~

↓ jauns

22. pants

Informācija par īstenošanas monitoringu

1. Dalībvalstis ar Eiropas Vides aģentūras (EVA) palīdzību

a) līdz 2025. gada 31. decembrim izveido datu kopu, kas satur informāciju, kura ievākta saskaņā ar 21. pantu, arī informāciju par 21. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem parametriem un testu rezultātiem attiecībā uz I pielikuma D daļā noteiktajiem atbilstības/neatbilstības kritērijiem, un pēc tam šo datu kopu ik gadu atjaunina;

b) līdz 2025. gada 31. decembrim izveido datu kopu, kas norāda, kāda procentuālā komunālo notekūdeņu daļa savākta un attīrīta saskaņā ar 3. pantu, un pēc tam minēto datu kopu ik gadu atjaunina;

c) līdz 2025. gada 31. decembrim izveido datu kopu, kas satur informāciju par pasākumiem, kuri veikti, lai īstenotu 4. panta 4. punktu, un procentuālo notekūdeņu

⁷⁹

~~OV L 158, 23.6.1990., 56. lpp.~~

slodzes daļu no aglomerācijām ar c. e. virs 2000, kurus apstrādā individuālās sistēmās, un pēc tam šos datus ik gadu atjaunina;

d) līdz 2025. gada 31. decembrim izveido datu kopu, kas satur informāciju par ievāktu paraugu skaitu un saskaņā ar I pielikuma D daļu ņemto paraugu skaitu, kuri norādītajām vērtībām neatbilst;

e) līdz 2025. gada 31. decembrim izveido datu kopu, kas satur informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām sadalījumā pa dažādām gāzēm un kopējo patērēto enerģiju un atjaunīgo enerģiju, kura saražota katrā komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijā, kur apstrādā notekūdeņu slodzi, kura atbilst 10 000 c. e. un vairāk, kā arī aprēķinu par 11. panta 2. punktā noteikto mērķrādītāju sasniegšanas procentuālo daļu, un pēc tam minētos datus ik gadu atjaunina;

f) līdz 2025. gada 31. decembrim izveido datu kopu, kas satur informāciju par pasākumiem, kuri veikti saskaņā ar V pielikuma 3. punktu, un pēc tam šo datu kopu ik gadu atjaunina;

g) līdz 2025. gada 31. decembrim izveido datu kopu, kas satur 17. panta 1. un 4. punktā minētā monitoringa rezultātus, un pēc tam šo datu kopu ik gadu atjaunina;

h) līdz 2025. gada 31. decembrim izveido datu kopu, kurā ir to zonu saraksts, kuras saskaņā ar 7. panta 2. punktu atzītas par jutīgām pret eutrofikāciju, un pēc tam minēto datu kopu ik 5 gadus atjaunina;

e) līdz 2030. gada 31. decembrim izveido datu kopu, kurā ir to zonu saraksts, kurās mikropiesārņotāju koncentrācija vai akumulācija rada risku cilvēka veselībai vai videi saskaņā ar 8. panta 2. punktu, un pēc tam minēto datu kopu ik 5 gadus atjaunina;

j) līdz 2029. gada 12. janvārim izveido datu kopu, kas satur informāciju par pasākumiem, kuri veikti, lai uzlabotu piekļuvi sanitārijai saskaņā ar 19. pantu, arī informāciju par to iedzīvotāju daļu, kuriem ir piekļuve sanitārijai, un pēc tam minēto datu kopu ik 6 gadus atjaunina.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka Komisijai un EVA ir pastāvīga piekļuve 1. punktā minētajām datu kopām.

3. Attiecībā uz ziņošanu, kas prasīta šajā pantā, ņem vērā informāciju, ko dalībvalstis ziņojušas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 166/2006 5. pantu.

Attiecībā uz 1. punktā minēto informāciju EVA nodrošina sabiedrībai piekļuvi attiecīgajiem datiem, izmantojot Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistru, kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 2006/166.

4. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka, kādā formātā iesniedzama saskaņā ar 1. punktu sniedzamā informācija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

↓ 91/271/EEK (pielāgots)
⇒ jauns

~~2347.~~ pants

☒ Nacionālā īstenošanas programma ☒

1. ~~Līdz 1993. gada 31. decembrim~~ ⇒ Līdz [PB: ievietot datumu, kas ir divdesmit trešā mēneša pēdējā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas], ~~↔ dalībvalstis izveido~~
~~☒ nacionālo šīs direktīvas īstenošanas ☒ programmu šīs direktīvas īstenošanai.~~

↓ jauns

Šo programmu ietvaros

a) novērtē 3.–8. panta īstenošanas līmeni;

b) noskaidro un plāno, kādas investīcijas vajadzīgas šīs direktīvas īstenošanai katrā aglomerācijā, iekļaujot arī orientējošu finansiālo aplēsi un minēto investīciju prioritizāciju atkarībā no aglomerācijas lieluma un neattīrīto komunālo notekūdeņu ietekmes uz vidi;

c) aplēš, kādas investīcijas vajadzīgas, lai atjaunotu līdzšinējās komunālo notekūdeņu infrastruktūras, arī kanalizācijas sistēmas, atkarībā no to vecuma un nolietojuma rādītāja;

d) vismaz orientējoši norāda potenciālos publiskā finansējuma avotus, ja tādi nepieciešami papildus lietošanas maksai.

↓ 2013/64/ES 1. panta 5) punkta
a) apakšpunkts (pielāgots)

~~Atkāpjoties no pirmās daļas, programmu šīs direktīvas īstenošanai attiecībā uz Majotu Francija izveido līdz 2014. gada 30. jūnijam.~~

↓ 91/271/EEK (pielāgots)

~~2. Līdz 1994. gada 30. jūnijam dalībvalstis iesniedz Komisijai informāciju par šo programmu.~~

↓ 2013/64/ES 1. panta 5) punkta
b) apakšpunkts (pielāgots)

~~Atkāpjoties no pirmās daļas, informāciju par šo programmu attiecībā uz Majotu Francija iesniedz Komisijai līdz 2014. gada 31. decembrim.~~

↓ jauns

2. Dalībvalstis Komisijai savas nacionālās īstenošanas programmas iesniedz līdz ... [PB: ievietot datumu, kas ir trīsdesmit piektā mēneša pēdējā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas], izņemot gadījumus, kad tās, balstoties uz 21. pantā minētā monitoringa rezultātiem, pierāda 3.–8. panta izpildi.

↓ 91/271/EEK

~~3. Nepieciešamības gadījumā dalībvalstis ik pa diviem gadiem līdz 30. jūnijam iesniedz Komisijai atjaunotu 2. punktā aprakstīto informāciju.~~

↓ jauns

3. Dalībvalstis nacionālās īstenošanas programmas atjaunina vismaz reizi 5 gados. Tās šīs programmas iesniedz Komisijai līdz 31. decembrim, izņemot gadījumus, kad tās var pierādīt 3.–8. panta izpildi.

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts

~~4. Komisija saskaņā ar 18. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru nosaka valsts programmu paziņošanas metodes un formātu. Jebkādos šo metožu un formāta grozījumus pieņem saskaņā ar minēto procedūru.~~

↓ jauns

4. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka nacionālo īstenošanas programmu iesniegšanas metodes un formātus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

↓ 91/271/EEK

~~5. Komisija ik pa diviem gadiem pārskata un novērtē saskaņā ar 2. un 3. punktu saņemto informāciju un pēc tam publicē ziņojumu.~~

↓ jauns

24. pants

Informācija sabiedrībai

1. Dalībvalstis nodrošina, ka katrā aglomerācijā sabiedrībai tiešsaistē ērti lietojami un pielāgoti ir pieejama pienācīga un atjaunināta informācija par komunālo notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu. Informācija satur vismaz VI pielikumā norādītos datus.

1. punktā minēto informāciju pēc pamatota pieprasījuma sniedz arī citos veidos.

2. Turklāt dalībvalstis nodrošina, ka visas personas, kam ir pieslēgums kanalizācijas sistēmai, regulāri un vismaz reizi gadā vispiemērotākajā formā, arī rēķinā vai viedlietotnēs, bez īpaša pieprasījuma saņem šādu informāciju:

a) informācija par komunālo notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas atbilstību 3., 4., 6., 7. un 8. pantam, arī saņēmējos ūdensobjektos faktiski novadīto piesārņotāju salīdzinājums ar robežvērtībām, kas noteiktas I pielikuma 1., 2. un 3. tabulā;

b) savākto un attīrīto mājstaimniecības vai pieslēgtās vienības komunālo notekūdeņu tilpumdaudzums vai aplēstais tilpumdaudzums gadā vai norēķinu periodā kubikmetros kopā ar ikgadējām tendencēm un komunālo notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas cenu mājstaimniecībai (izmaksas litrā un kubikmetrā);

c) savākto un attīrīto mājstaimniecības komunālo notekūdeņu gada slodzes tilpumdaudzuma salīdzinājums un norāde par mājstaimniecības vidējo tilpumdaudzumu attiecīgajā aglomerācijā;

d) saite uz 1. punktā minēto tiešsaistes saturu.

3. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 27. pantā minēto procedūru pieņemt deleģētos aktus, ar ko groza 2. punktu un VI pielikumu, atjauninot to, kāda informācija tiešsaistē sniedzama sabiedrībai un personām, kam ir pieslēgums kanalizācijas sistēmai, lai šīs prasības pielāgotu tehnikas attīstībai un datu pieejamībai šajā jomā.

4. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros precizēts saskaņā ar 1. un 2. punktu sniedzamās informācijas formāts un sniegšanas metodes. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

25. pants

Tiesu pieejamība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar relevanto valsts tiesību sistēmu attiecīgās sabiedrības daļas pārstāvjiem ir piekļuve izskatīšanas procedūrai tiesā vai citā ar likumu izveidotā neatkarīgā un objektīvā struktūrā, lai lēmumu, darbību vai bezdarbību, uz kuru attiecas šīs direktīvas 6., 7. vai 8. pants, apstrīdētu pēc būtības vai apstrīdētu to procesuālo likumību, ja ir ievērots vismaz viens no šiem nosacījumiem:

a) tie ir pietiekami ieinteresēti;

b) ja dalībvalsts administratīvi procesuālajās tiesībās ir šāds priekšnoteikums — ir aizskartas to tiesības.

Izskatīšanas procedūra ir taisnīga, vienlīdzīga, laicīga un nav pārmērīgi dārga, un tā paredz pienācīgus un iedarbīgus tiesiskās aizsardzības mehānismus, attiecīgā gadījumā arī tiesas priekšrakstus.

2. Dalībvalstis nosaka, kurā posmā 1. punktā minētos lēmumus, darbību vai bezdarbību var apstrīdēt vai pārsūdzēt.

26. pants

Kompensācija

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad, pārkāpjot valsts pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, ir nodarīts kaitējums cilvēka veselībai, skartajām personām ir tiesības no relevantajām fiziskajām vai juridiskajām personām un attiecīgā gadījumā no relevantajām kompetentajām iestādēm, kas atbildīgas par pārkāpumu, par šo kaitējumu pieprasīt un saņemt kompensāciju.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka nevalstiskajām organizācijām, kuras veicina cilvēka veselības vai vides aizsardzību un izpilda visas valsts tiesību aktos noteiktās prasības, kā piederīgām pie attiecīgās sabiedrības daļas ir atļauts pārstāvēt skartās personas un iesniegt kolektīvas kaitējuma kompensācijas prasības. Dalībvalstis nodrošina, ka prasību par pārkāpumu, kā rezultātā radies kaitējums, nevar celt divreiz, proti, prasību nevar celt gan skartās personas, gan šajā punktā minētās nevalstiskās organizācijas.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts noteikumi un procedūras, kas attiecas uz kaitējuma kompensācijas prasībām, tiek izstrādāti un piemēroti tā, lai saskaņā ar 1. punktu izmantot tiesības uz kompensāciju par pārkāpuma nodarītu kaitējumu nebūtu neiespējami vai pārmērīgi grūti.

4. Ja saskaņā ar 1. punktu ir celta kaitējuma kompensācijas prasība, kas pamatota ar pierādījumiem, kuri dod iemeslu prezumēt, ka starp kaitējumu un pārkāpumu pastāv cēloņsakarība, dalībvalstis nodrošina, ka pienākums pierādīt, ka pārkāpums kaitējumu nav radījis vai veicinājis, gulstas uz personu, kas atbildīga par pārkāpumu.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka noilguma termiņi 1. punktā minēto kaitējuma kompensācijas prasību celšanai nav īsāki par 5 gadiem. Šādus termiņus nesāk skaitīt, kamēr pārkāpums nav izbeigts un persona, kas pieprasa kompensāciju, nezina, ka tai ar pārkāpumu ir nodarīts kaitējums, kā minēts 1. punktā.

27. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 4. panta 3. punktā, 6. panta 3. punktā, 7. panta 4. punktā, 8. panta 5. punktā, 14. panta 3. punktā, 20. panta 2. punktā un 24. panta 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz pieciem gadiem no [OP: ievietot datumu, kas ir šīs direktīvas spēkā stāšanās diena]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 4. panta 3. punktā, 6. panta 3. punktā, 7. panta 4. punktā, 8. panta 5. punktā, 14. panta 3. punktā, 20. panta 2. punktā un 24. panta 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 4. panta 3. punktu, 6. panta 3. punktu, 7. panta 4. punktu, 8. panta 5. punktu, 14. panta 3. punktu, 20. panta 2. punktu vai 24. panta 3. punktu pieņemtais deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

↓ 1882/2003 3. pants un
III pielikuma 21) punkts
(pielāgots)

~~28~~ 28. pants

☒ Komiteja ☒

1. Komisijai palīdz komiteja, ☒ kas atbild par pielāgošanos zinātnes un tehnikas attīstībai un komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvas īstenošanu ☒.

↓ 1137/2008 1. pants un
pielikuma 4.2. punkts

~~2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.~~

~~Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.~~

~~3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.~~

↓ jauns

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

29. pants

Sodi

1. Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, ko piemēro par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētie sodi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši. Attiecīgā gadījumā tie ietver naudassodus, kas ir samērīgi ar juridiskās personas apgrozījumu vai pārkāpumu izdarījušās fiziskās personas algu, ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu specifiku.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar šo pantu noteiktajos sodos attiecīgā gadījumā pienācīgi ņem vērā šādus aspektus:

a) pārkāpuma veids, smagums un apmērs;

b) vai pārkāpums izdarīts tīši vai noticis nolaidības dēļ;

c) pārkāpuma skartie iedzīvotāji vai vide, ņemot vērā pārkāpuma ietekmi uz mērķi panākt augstu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni.

3. Dalībvalstis 1. punktā minētos noteikumus un pasākumus bez liekas kavēšanās dara zināmus Komisijai un paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

30. pants

Izvērtēšana

1. Līdz 2030. gada 31. decembrim un līdz 2040. gada 31. decembrim Komisija šo direktīvu izvērtē, par pamatu ņemot it sevišķi šādus elementus:

a) direktīvas īstenošanā gūtā pieredze;

b) dati, kas minēti 22. panta 1. punktā;

c) relevantie zinātniskie, analītiskie un epidemioloģiskie dati, arī Savienības finansēto pētniecības projektu rezultāti;

d) PVO ieteikumi, ja tādi pieejami;

e) analīze, vai to produktu saraksts, uz kuriem attiecas paplašinātā ražotāja atbildība, būtu jāpielāgo tirgū laisto produktu klāsta dinamikai, labākas zināšanas par

mikropiesārņotāju klātbūtni notekūdeņos un to ietekmi uz sabiedrības veselību un vidi, kā arī dati no jaunajiem pienākumiem monitorēt mikropiesārņotājus komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju ievadpunktos un izvadpunktos.

Komisija ziņojumu par galvenajiem pirmajā daļā minētās izvērtēšanas konstatējumiem paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.

2. Dalībvalstis Komisijai sniedz informāciju, kas vajadzīga 1. punkta otrajā daļā minētā ziņojuma sagatavošanai.

31. pants

Izskatīšana

Reizi piecos gados Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu, kam, ja Komisijai tas šķiet lietderīgi, pievieno attiecīgus tiesību aktu priekšlikumus.

32. pants

Atcelšana un pārejas noteikumi

1. Direktīva 91/271/EK, kas grozīta ar šīs direktīvas VII pielikuma A daļā norādītajiem aktiem, no [PB: ievietot datumu, kas ir divdesmit ceturtdā mēneša pirmā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] ir atcelta, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem šīs direktīvas VII pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

↴ jauns

2. Attiecībā uz Majotu 3. panta 1. punktu un 6. panta 1. punktu piemēro no 2027. gada 31. decembra.

3. Attiecībā uz komunālo notekūdeņu novadījumiem, kas attīrīti komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijās, kurās attīra slodzi, kas atbilst 100 000 c. e. un vairāk, un uz ko neattiecas prasība līdz 2030. gada 31. decembrim panākt atbilstību 7. panta 1. punktā noteiktajām prasībām, līdz 2035. gada 31. decembrim turpina piemērot Padomes Direktīvas 91/271/EK 5. pantu.

Attiecībā uz komunālo notekūdeņu novadījumiem no aglomerācijām ar c. e. no 10 000 līdz 100 000, uz kuriem neattiecas prasība līdz 2035. gada 31. decembrim panākt atbilstību 7. panta 3. punktā noteiktajām prasībām, līdz 2040. gada 31. decembrim turpina piemērot Padomes Direktīvas 91/271/EK 5. pantu.

4. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu [VIII] pielikumā.

~~3349.~~ pants

☒ Transponēšana ☒

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai
⇒ izpildītu [...] panta un [...] pielikuma [atsauce uz pantiem un pielikumiem, kas
salīdzinājumā ar atceltajām direktīvām būtiski grozīti] prasības, līdz [PB: ievietot datumu, kas
ir divdesmit trešā mēneša pēdējā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] ~~↵
vēlākais līdz 1993. gada 30. jūnijam izpildītu šīs direktīvas prasības.~~ Dalībvalstis ☒
nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu ☒ ~~par to tūlīt informē
Komisiju.~~

~~2.~~ Kad dalībvalstis ~~paredz 1. punktā minētos pasākumus~~ ☒ pieņem minētos noteikumus
☒, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno ~~to~~ totās oficiālajai
publicācijai. ☒ Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsaucē esošajos normatīvajos un
administratīvajos aktos uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo
direktīvu. ☒ Dalībvalstis ~~nosaka metodes, kā veikt šādas atsaucē~~ ☒ nosaka, kā izdarāma
šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums ☒.

~~23.~~ Dalībvalstis ☒ dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus ☒
~~nosūta Komisijai galvenos tiesību aktu tekstus,~~ ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī
direktīva.

34. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības
Oficiālajā Vēstnesī*.

[...] pantu un [...] pielikumus [atsauce uz pantiem un pielikumiem, kas salīdzinājumā ar
atcelto direktīvu **nav** grozīti] piemēro no [...] [PB: ievietot datumu, kas ir divdesmit ceturtā
mēneša pirmā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas].

~~3520.~~ pants

☒ Adresāti ☒

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*